

Маада Елбадауи:

Няма да
има нова
война в Судан

Стр. 11

До 10 дни
отпуск ще
оставяме за
следващата
година

Стр. 2

МОНД
дипломатик

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С **ДУМА**
Тези „приятелски диктатури“

Игнасио РАМОНЕ

Стр. 13

Откриха
пестициди
в 108 тона
зеленчуци

Стр. 6

Цветлин Йовчев
хвърли оставка

Шефът на ДАНС Цветлин Йовчев подаде оставка, часове след като Бойко Борисов разкритикува работата на агенцията. Йовчев за втори път напуска ДАНС. През октомври 2008 г. той подаде оставка след скандала с организираната от агенти подписка срещу тогавашната депутатка Татяна Дончева. Сред основните мотиви на Йовчев са недоверието и критиките на Борисов към ръководената от него институция.

Стр. 3

ГЕРБ преселват избиратели

146 000 души са сменили адреса си за четири месеца

Масово преселване на избиратели от една община в друга организират активисти на ГЕРБ. Изборни „брокери“ събират личните данни на безработни и роми срещу обещани суми. После ги регистрират на различни адреси. Най-много са случаите в морските общини, Монтанско и Добрич.

Това разкриха вчера от Коалиция за България. Соци-

алистите цитираха данни от ГРАО, според които общо 146 000 души са променили настоящия си адрес в месеците 1 септември-31 декември 2010 г. Това е с над 20 000 души по-активно преселение от същия период на 2009 г., заяви Мая Манолова.

Ставало дума за малки общини и села, където дори 50 гласа могат да обърнат изборния резултат. В същото време

пререгистрираните реално не са сменяли местожителството си. Говорим за виртуален изборен туризъм, категорична бе Манолова. Тя подчерта, че в повечето случаи активисти на ГЕРБ са организатори на „преселението“.

Месец след като приехме Изборния кодекс, се нагала да го променим, за да спрем изборния туризъм, подчерта социалистката. Депутати от

КБ внесоха вчера предложение за промени в изборния закон. Левицата иска всички, които са променили настоящия си адрес след 1 септември 2010 г., да могат да се регистрират като избиратели само по постоянен адрес. Така организираното преселение няма да повлияе на изборните резултати, подчертаха социалистите.

Стр. 3

■ НЯКОЛКО ДУМИ ДАНС или... туй?

Генади ПИЛЕВ

За какво му е на Борисов ДАНС? През 2009 г. щеше да я закрива, защото била творение на Станишев и дублирала МВР. Сега е недоволен, че „не осигурява сигурността“. Защо изгърмя Йовчев? Заради непрофесионално ръководене на ДАНС или заради невероятната издънка, наречена „Танов има телефон“? Само негова ли беше тя?

Кога едни хора са му удобни и кога ги отстрелва? Когато под пагон правят подписка срещу депутат или когато трябва да операт пешкира, за да мърда във властта (поне още малко) приключилият отвсякъде Ц.Ц.?

За какво му е на Борисов сега Сертов реабилитиран? През 2009 г., под диктовка на „лоялния гражданин“, щеше да го вкарва в затвора, 2 години по-късно пак му има доверие? На кого проговаря с тези оферти?

Какво прави Борисов с държавата? Шах или сяпка баба играе? Или онче-бонче? Кое е по-важно сега - да бъде спасена от летален изход докараната до кома след последните скандали система за сигурност или да оцелее той лично? Кое от двесте е възможно?

А кое е по-важно?

Шефката на Програма „Достъп до информация“ Гергана Жулева официално връчи поредните антинагради „Биг Бродър“ вчера. Тази година носители станаха МВР и парламентът заради нарушаването на гражданските права

Стр. 5

Кремъл с драконовски мерки срещу корупцията

Глобите за длъжностните лица ще стигат до сто пъти размера на взетия подкуп

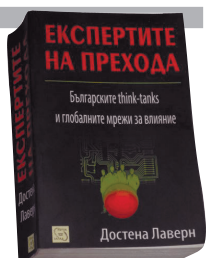
Стр. 9

Експертите на прехода срещу „Експертите на прехода“

Пътешествие с Достена Лаверн из дебрите на българските тинк танкове

Стр. 22

ЧЕТ-1980 NSSI

9 770861 134008

Катастрофите на НСО скочили с 30%

Премиерът разпоредил на своите шофьори да спират винаги на пешеходна пътека

С около 30% са се увеличили инцидентите с коли на НСО, откакто Бойко Борисов е премиер. Това признава лично директорът на Националната служба за охрана ген. Димитър Димитров по време на вчерашното заседание на кабинета. Той е поканен от Борисов, за да се изясни ситуацията след поредната катастрофа с премиерския кортеж, при която бе ударена и колата със самия Борисов. Пресцентърът на МС пусна кратка стенограма само от разговора между премиера и шефа на НСО.

Димитров се оплаква, че подготов-

ката на служителите му е затруднена. Те нямали собствен полигон, на който да тренират. "Вече в продължение на 2 години нашите шофьори не карат при екстремни ситуации, не ги отиграваме като схеми поради липсата на такъв полигон. Ходим при баретите", казва генералът. Борисов моментално разпорежда: "Дянков да намери пари."

След като изслушва Димитров, Борисов подробно разяснява на министрите какво точно се е случило при инцидента край Годеч миналия ден. Той негодува, че пред медиите винаги НСО и най-вече той самият били изкарвани виновни. "А знаеш, аз седя отзад, даже съм заключен, не мога да избягам, ако искам. Трябва да слезат да ми отворят", ожалва се Борисов. Той винаги нареждал на шофьорите да "карат бавно и внимателно". Трябва да има дисциплина, отсича премиерът. Тежко му било обаче, че в меди-

ите не излизала истината, а само обвинения към него и към службите. Реномето им се сривало за "няма нищо".

"Моята молба е да има максимална култура на движение", нарежда Борисов. Той на своите шофьори отдавна бил разпоредил да спират дори на пешеходна пътека. Шефовете на НСО пък трябвало да си назначат пресцентър, който да "излиза веднага с чертежи и карти", за да обяснява къде и как се случват катастрофите.

ДУМА припомня, че преди два дни кортежът на премиера катастрофира край Годеч. При удара в пилотната кола на НСО автомобилът "Фолксваген пасат" се завърта така, че удря и втората кола, в която са пътували Борисов и Цветанов. От НСО твърдят, че шофьорът на пасата е минал в тяхната лента и ги е ударил с несъобразена скорост. Вчера той бе наказан с акт.

„ПОЗИТАНО” 20

Видеочат с евродепутата Кристиан Вигенин ще се проведе днес от 9,30 до 10,15 часа в интернет. Желаетелите да отправят въпросите си могат да го направят в личния му сайт www.vigenin.eu. Акцентът в дискусиата ще е върху последния ден от пленарната сесия на Европейския парламент в Страсбург. Водещи ще бъдат и някои от основните тези на евродепутатите от вторник. Ще се коментира скандалът с подслушвания в България, перспективите пред Хърватия за присъединяване в ЕС, ситуацията в Албания и събитията в Египет.

Лобирането на Борисов е неморално за 68% от българите

Близко 68% от българите смятат, че е неморално Бойко Борисов да лобира за назначения в митниците. 55 на сто пък са категорични, че поведението му е в нарушение на закона. Става въпрос за ходатайството на премиера за Николай Вучев, с когото ритали мач всяка седмица. Това сочат данни от проучване на агенция АФИС, публикувани вчера.

ДУМА припомня, че самият Борисов не отрече да е лобирал за Вучката, но обясни, че ако е искал да му помогне, щял да го направи поне министър.

Огромната разлика между оценката за "морал" между премиера и избирателите поставя управляващите в изолация, коментират социолозите.

Верните на ГЕРБ избиратели също се оказват в ъгъла. Сред отговорилите "зависи от случая" 50% са тяхна заслуга, а 43% от отговорите "да, това е нормално", са дадени пак от тях.

56 процента от избирателите на ГЕРБ са на мнение, че лобирането на Борисов не е морално. Едва 5 на сто от гербаджиите не смятат поведението на премиера за укоримо. Това съотношение не е в полза на управляващите, анализират социолозите от АФИС. Пълните данни от проучването са публикувани на сайта на агенцията www.afis.bg.

Сергей Станишев:

Не може шефът на МВР да оглави предизборен щаб

Цветан Цветанов няма право да е едновременно вътрешен министър и шеф на предизборен щаб на ГЕРБ. Той трябва да се оттегли от МВР или от поста си в предизборния щаб, заяви лидерът на БСП Сергей Станишев. С тези думи той продължи темата за дебата в Европейския парламент за контрола върху СРС у нас. Нали знаете каква ще бъде реакцията от европейските страни и от ЕП, когато научат, че вътрешният министър е шеф на предизборния щаб на управляващата партия, попита риторично Станишев. Той подчерта, че това противоречи на всички заявки за честни и прозрачни избори.

МВР и ДАНС ще се постараят да ги подчинят на политически цели, те и сега ги ползват, допълни социлидере. По темата за подслушването Станишев коментира, че Европа е показала огромна загриженост за това, което се случва в България и злоупотребата със СРС-та. Това противоречи на европейското законодателство и на правата на гражданите, ще повлияе и върху присъединяването ни към Шенген, не скри тревогата си Станишев.

Той коментира, че сегашното управление ще остави тежко наследство и това ще е разрушаването на държавността. Как да се спасят институциите и държавата - това бе темата на разговора между депутати от Коалиция за България и представители на Съюза на офицерите и сержантите от запаса.

700 лева средно взимат учителите

Велиана ХРИСТОВА

Заплатите на учителите са средно 710 лв. и минимум около 500 лв., след като при предишното правителство през есента на 2007 г. бяха въведени делегираните бюджети във всички около 2700 училища у нас. Това съобщи вчера главният секретар на МОМН Красимир Вълчев при отчитането на проект за обучение на директори, счетоводители, помощник-директори, финансиран със 7,8 млн. лв. по програма "Човешки ресурси" на ЕС.

При делегираните бюджети всяко училище получава средства по стандарт за издръжка на всеки записан ученик. 20% от общата сума се разпределят от общината между всички просветни дейности по определена формула. Най-големите проблеми възникват с малките училища, където има малко деца и маломерни паралелки - такива са около 35% от училищата в страната, посочи Вълчев. Там като правило и учителите получават по-ниски заплати. МОМН ще търси варианти да се помогне на малките училища идната година, обеща Вълчев. Вече и 400 детски градини са с делегирани бюджети, в момента се предприемат стъпки към тази система да минат всички детски градини. Синдикатите настояват, когато има спестени пари или излишци при управлението на парите, те да се дават за бонуси за учителите. Това поражда конфликти с кметовете, които пък държат такива пари да се използват за подобряване на материалната база, казаха вчера директори на училища.

Снимка Мариета ТОМОВА

След като глобите за шофьорите скочиха драстично, катаджиите има на почти всяко кръстосване в столицата

Пак искат оставки в агенцията и фонда за трансплантации

Аида ПАНИКЯН

В работата на Изпълнителната агенция по трансплантации вече година и половина, откакто е назначена за директор д-р Теодора Джалева, няма нищо гравитно и прозрачно, а обещаните промени не се случват. Няма нито едно решение за трансплантация в чужбина, при положение, че не всички видове трансплантации се извършват у нас. Център

"Фонд за трансплантации" е върнал 4,7 млн. лв. в бюджета, а усвоените едва 300 хил. лв. са били за изследвания в чужбина само на 5 пациенти. На сайта на ИАТ се съобщава броят на извършените трансплантации, но не и колко от тях са успешни. Не са въведени обещаните стандарти по трансплантология. Това са част от мотивите две национално представени пациентски организации - Българският пациент-

ски форум и Конфедерацията "Защита на здравето", да поискат оставките на д-р Джалева и шефката на фонда за трансплантации София Мутафчийска.

Проучване на ДУМА показва, че към началото на месеца 850 болни чакат присаждане на бъбрек, 27 - на черен дроб, 29 - на сърце, и четирима - на бял дроб. В края на м.г. 2842 български граждани са заявили, че искат да станат донори.

До 10 дни отпуск ще се отлагат за следващата година

Аида ОВАНЕС

Около 10 месеца протаканите промени в Кодекса на труда бяха приети вчера от депутатите окончателно, но вероятността законът да бъде върнат отново за "препращане" в парламента от Конституционния съд е много голяма.

До 10 дни от платения си годишен отпуск работници и служители ще може да отлагат за следващата година при уважителни причини. Работодателите също ще имат право да отложат до 10

дни "поради важни производствени причини" отпуск на работник или служител. Общо не може да се отлагат повече от 10 дни за следващата година. Освен това полагащият се за м.г. отпуск "изгаря", ако не се ползва до края на 2012 г. До 31 декември на предходната година работодателите трябва да изготвят графиците за отпуските.

От Коалиция за България и от ДПС предупредиха, че приети в този си вид текстовете са уязвими като противоконституционни.

ОБЩИНА СВОГЕ ОБЛАСТ СОФИЯ

ОБЯВЛЕНИЕ

На основание чл.128, ал.1 от Закона за устройство на територията (ЗУТ), ОБЩИНА СВОГЕ СЪОБЩАВА, че със заповед щ 132 от 08.02.2011 г. на Кмета на Община Своге е одобрено задание по чл.125 от ЗУТ и издадено Разрешение по чл.135, ал.3 от ЗУТ за допускане възлагане за изработване на проект за Частично изменение на одобрен подробен устройствен план (ЧИ на ПУП) - изменение Планът за регулация и застрояване (ИПРЗ) на урегулиран поземлен имот (УПИ) № III "За озеленяване и водни площи" от кв. 100 на гр. Своге, съдържащо се в създаване на самостоятелен УПИ с нов № VII - с режим на устройство и застрояване - "За помпена станция", към подобект "Пречиствателна станция за отпадни води Своге-изток".

Справка и допълнителна информация може да получите в отдел "Териториално и селищно устройство" при Община Своге, всеки работен ден от седмицата.

На основание чл. 215, ал.1, т.4 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) по заповедта могат да се правят писмени възражения и предложения до кмета на Община Своге, в 14-дневен срок от датата на публикуване на настоящото обявление.

ЕМИЛ АТАНАСОВ, /П/ КМЕТ НА ОБЩИНА СВОГЕ

България

Цитат на гения

Аз съм убеден, че всеки обективен зрител и слушател вижда, че тотална атака има, да не говорим от националната телевизия и радио, относно ГЕРБ

Бойко Борисов отново обективен

www.duma.bg

ГЕРБ масово преселват избиратели

146 000 души са сменили адреса си за 4 месеца, обяви Мая Манолова, левицата иска промени в Изборния кодекс

Ралица НИКОЛОВА

Активисти на ГЕРБ масово организират преселване на избиратели в малките общини, за да манипулират изборните резултати. Това обявиха депутатите от Коалиция за България вчера. Те имат данни за различни общини и села, където дори 50 или 100 гласа могат да променят резултата на местния вот. Мая Манолова бе категорична, че зад организирателите преселения стоят активисти на ГЕРБ. Тя обяви, че левицата е внесла предложение за промени в Изборния кодекс, които да спрат този вид "изборен туризъм".

Над 146 000 души са сменили настоящия си адрес от 1 септември до 31 декември 2010 г., сочи справка в ГРАО, цитирана от Мая Манолова.

По думите ѝ това са около 20 000 души повече, отколкото през същия период на предишната година, което показва небивало преселение на избиратели. Реално обаче тези хора не променят местоживееенето си, което ги превръща във виртуални туристи, обясни Манолова.

Идеята на КБ е законът да се измени така, че тези, които са променили настоящия си адрес след 1 септември 2010 г., да могат да гласуват само по постоянен адрес.

От БСП дадоха примери за масови "преселения" в морските общини, Монтанско и Добрич. В родното село на Искра Фидосова Киселево например по настоящ адрес жителите са се увеличили от 221 на 274 души. Смятат се само колко процента е подобно увеличение, е подобно увеличение, коментира Димчо Михалевски. Той бе категори-

чен, че подобни промени при адресните регистрации в малки общини със застинала икономика явно говорят за изборен туризъм.

Повечето промени в настоящ адрес са от една община в друга. Става въпрос за маргинални групи, социално слаби и роми, обясни Мая Манолова. Тя разказа случаи, в които бедни хора срещу обещани пари предоставят личните си данни на "брокери". Те извършвали пререгистрацията, при това в нарушение на Наказателния кодекс и на Закона за защита на личните данни.

Минути след изявлението на левицата отговор върна зам.-шефката на ПГ на ГЕРБ Искра Фидосова. Тя не сметна за необходимо да коментира предложението на социалистите, а просто ги обвини в дълбока конспирация. Тя вече била изи-

Снимка Мариета ТОМОВА

Започнаха опитите за манипулиране на вота, категорична бе Мая Манолова

скала справки в ГРАО за промяната на адреса на граждани от 1 септември досега. По нейните справки нямало почти никакво

движение на хора в страната.

Фидосова демонстрира самочувствие и отсече, че с Изборния кодекс

ГЕРБ реално сложили край на изборния туризъм. Затова ПГ на ГЕРБ нямало да променя нищо в него.

МНОЗИНСТВОТО ОТГОВОРИ В СТИЛ „ЗАЩО БИЕТЕ НЕГРИТЕ“

Депутатите от ГЕРБ спретнаха бърза контраатака на обвиненията на левицата и дадоха свое предложение по повод смяната на адресни регистрации. Да започнат проверки за законови нарушения при смяна на адреса, но от 2007 г. досега и тези, които не са по законов ред, да бъдат отменени. Тази идея сподели в кулоарите Димитър Лазаров. Обяснението му бе, че с предложението на социалистите всъщност не се решавал проблемът с промените на регистрацията си през 2007 г. Лазаров натърти, че тогава БСП е била на власт, пък ГЕРБ за първи път участвали на избори. Докато депутатът се изказваше, агенция "Фокус" пушна кратка информация от ГРАО, според която в Кюстендилска област имало масово преселение преди 4 години. В най-малката община Трекляно регистрираните по постоянен адрес били 503-има, а по настоящ - 887. Следващото изречение в информацията гласи, че избраният кмет на общината Камен Арсов е бил подкрепен от левицата. ДУМА пък напомня, че Мая Манолова е избрана за депутат от Кюстендил.

Цветлин Йовчев подаде оставка

От стр. 1

В мотивите си Йовчев посочва: "оценката ви като министър-председател на Република България за цялостната дейност на ръководената от мен Държавна агенция "Национална сигурност", неколкократно изразено недоверие към мен като председател на ДАНС, неоправдаване на очакванията ви по отношение на това кои следва да бъдат приоритетите и какво конкретно трябва да върши агенцията, съгласно действащия в момента Закон за ДАНС".

По-рано вчера Бойко Борисов заяви, че ще има кадрови промени в ДАНС. Той се ядосал заради лошо проведената операция спрямо шефа на митниците Ваньо Танов. Борисов разкритикува лично Йовчев: "Аз и лично им го казах, че или са изключително слаби професионалисти, или... просто безотговорни, и в същото време дори думата професионализъм за тях, включително и за ръководството на ДАНС специално,

където са текли мероприятията, да не говорим и за ДОТИ, не би трябвало да се употребява."

Критики към Йовчев имаше и преди дни от страна на сините. Тогава те наблегнаха на това, че за шефа на ДАНС отговорност носят премиерът и президентът.

Според член 8 от Закона за ДАНС председателят на агенцията се назначава с указ на президента на Република България по предложение на Министерския съвет за срок от 5 години.

Коментарите за оставката не закъсняха. Депутатът от левицата Румен Петков бе категоричен, че Бойко Борисов прави груба грешка. "Това е най-грубата употреба на служба за последните 20 години", заяви той. Според Петков Борисов се опитва да защити незащитимото - Цветан Цветанов. Петков допълни, че за всички е ясно, че Цветанов е разрешил СРС-та и е филтрирал информацията, която

е предоставена на прокуратурата.

От ГЕРБ отново се опитаха да си измият ръцете, като зам.-председателят на ПГ на ГЕРБ Димитър Главчев заяви, че оставката си е лично решение на Йовчев. Според него това било най-естественото нещо, а дали е успешна кадровата политика на ГЕРБ, щяло да се разбере с времето.

Волен Сидеров предупреди, че премиерът и Йовчев трябва внимателно да преценят оставката и да помислят как тя да бъде оттеглена. Атаките се опасявал, че това е радост само за кръговете на "Октопода".

За сините оставката била очаквана. Мартин Димитров обаче коментира, че явно Борисов си търси виновник за всички скандали около СРС-тата и е най-лесно да жертва шефа на ДАНС.

Минути след като оставката стана факт, официалният сайт на ДАНС www.dans.bg бе недостъпен.

Борисов слага Румен Миланов за шеф на БОРКОР, не ставал за министър

Бившият директор на НСБОП и НСО о.р. ген. Румен Миланов ще бъде новият директор на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерския съвет БОРКОР. Това обяви вчера Бойко Борисов. Той заяви, че Миланов не става за министър, но ще оглави центъра. За заместници на Миланов Борисов си харесал Елеонора Николова и екшефа на ДАНС

Петко Сертов.

Николова почти веднага потвърди новината, докато Сертов, през свой източник, заяви, че не потвърждава подобна информация.

Преценката на Борисов, че Миланов не става за министър, дойде в отговор на въпрос дали би му поверил вътрешното министерство, в случай че махне Цветан Цветанов. Относно Цветанов, Борисов коментира, че може да се стигне до освобождаването му, ако се

докаже вина, но това било работа на прокуратурата.

В същото време Цветан Цветанов даде да се разбере, че няма да напуска поста. Той определи като несериозно предположението, че може да подаде оставка след раждането на третата му дъщеря и избирането му за шеф на предизборния щаб на ГЕРБ. Изборът стана ясен във вторник вечерта. За сега основната концентрация на Цветанов, по ду-

мите му, била всекидневната работа и провеждането на специални операции на полицията. Гледането на трите си дъщери Цветанов обясни като нещо нормално за средностатистическо семейство.

"Ангажиментът ми към предизборния щаб е бил винаги през всички години на избори, в които сме участвали, така че това е нещо нормално, което не променя ангажимента ми както преди, така и сега", коментира Цветанов.

Левицата в Пловдив ще подкрепи Илко Илиев

Левицата ще подкрепи председателя на ОбС Илко Илиев, защото Пловдив няма нужда от дестабилизация на този етап. Това е позицията на групата съветници в местния парламент и за нея има политическо решение. "Коалиционното поведение е висш пилотаж в политиката и БСП като сериозна политическа сила е доказала, че го притежава", заяви съветникът Стефчо Таушанов. Исканата от ГЕРБ оставка на Илко Илиев според левите е неуместен и нелогичен акт.

ОБЩИНА СВОГЕ, ОБЛАСТ СОФИЯ ОБЯВЛЕНИЕ

на основание чл. 21, ал.1 и чл. 25, ал.1
от Закона за общинската собственост
за предстоящо отчуждаване на част от недвижим имот - частна собственост, попадащ в трасето на улица-тупик с ОК 476-6 от кварта 67 по подробния устройствен план на гр. Своге,
УВЕДОМЯВАМ

Собствениците на имот пл. № 1102, част от който съгласно влязъл в сила подробен устройствен план на гр. Своге е предвиден за изграждане на обект публична общинска собственост - "Удължаване трасето на улица-тупик с ОК 476-6, в северна посока, с 8 м", за предстояща процедура по принудително отчуждаване по реда на глава III- от Закона за общинската собственост, както следва:

1. Лиляна Кирилова Георгиева и Н-ци Георги Кирилов Георгиев: Александър Георгиев Георгиев и Юли Георгиев Георгиев, с размер на отчуждаемата площ от имот пл. № 1102 - място от 22 кв. м, с размер на парично обезщетение от 240 лв. (двеста и четиридесет лева).

2. Христо Емануилов Христов, с размер на отчуждаемата част от имот пл.№ 1102 - място от 17 кв.м - не се дължи парично обезщетение. Съгласно молба вх.№ 94-X-22 от 19.08.2010 г. собственикът е декларирал, че отстъпва мястото от 17 кв.м безвъзмездно, в полза на община Своге за изграждане на обекта.

В едномесечен срок от обявяването собствениците на посочения имот следва да представят оригинални легитимни документи за собственост в отдел "Териториално и селищно устройство" при община Своге. В противен случай сумата за паричното обезщетение ще бъде преведена по сметка на община Своге, съгласно чл. 29, ал.2 от ЗОС.

Обявяването да се публикува в два централни ежедневника, в един местен вестник, в интернет страницата на община Своге, а копие от същото да се постави на таблото за обяви на входа на централната сграда на общината.

ЕМИЛ АТАНАСОВ/П/
КМЕТ НА ОБЩИНА СВОГЕ

България

Евродепутати критикуват злоупотребата със СРС у нас

Комисарите ще продължават да следят строго подслушванията в България, стана ясно след дебата в ЕП

Европейски депутати остро разкритикуваха прекомерното подслушване в България. Това стана по време на дебата в Европейския парламент, който започна късно вечерта във вторник. Дебатът не мина без нашенски хватки на депутатите на управляващата партия.

След като в началото на заседанието депутатите на ГЕРБ в ЕП се успокоиха от първите изказвания, по-късно те бяха порязани от остри критики. Разочарован съм от мерките, които предприема сегашното правителство, заяви евродепутатът от Прогресивния алианс на социалистите и демократите Ханес Свобода. Той отбеляза, че през последните няколко години рязко е скочил броят на подслушванията - от 6 на 16 хиляди. Свобода подчерта, че от тях едва 2 процента стигат до съда. Евродепутатът даде да се разбере, че той и колегите му се занимават сериозно със скандала, тъй като става въпрос за човешки права и спазване на законодателство. Свобода наблегна и какво се случва с тези данни: "Ако те не се предоставят на прокуратурата, с тях може да се злоупотреби". Европейската комисия ще продължи да следи скандалите със специалните разузнавателни средства в България, стана ясно по време на разискванията. Когато те се използват непропорционално, това е проблем на Европейския съюз, категоричен бе британецът социалист Клод Моралес.

Италианският евродепутат от АЛДЕ Джани Ватимо заяви, че в неговата страна СРС се

използват за борба с мафията, както и при разследването на политически. В България е по-различно, правителството злоупотребява с тях, подчерта той и натърти, че така управляващите се опитват да засегнат опонентите си.

Британският евродепутат Даяна Уолис заяви, че е разтревожена от информацията за посещения на представители на българските специални служби в домовете на хора през нощта, като визираще проверката на подписката на РЗС за провеждане на референдум. Тя настоя въпросът да бъде проследен много внимателно.

Българският евродепутат социалист Илияна Йотова отбеляза, че скандалът в България поставя под въпрос редица документи на ЕС като Стокхолмската конвенция. Нейният колега и съпартиец Ивайло Калфин заяви, че българският парламент е излязъл с доклад, в който ясно се казва, че МВР филтрира информация, преди да я представи на съда. Ескалацията в използването на СРС в България е факт и аз призовавам ЕК да се запознае с критичните констатации, направени от

Дебатите около подслушването в България бързо станаха много разгорещени

Вътрешни хватки

Според запознати евродепутатите от ГЕРБ са се опитали да създадат процедурни пречки за тяхната съпартийка Надежда Нейнски, като целта е била тя да не може да вземе думата по време на дебатите. Схемата била замислена, защото гердбаджии знаели, че Нейнски готви разгромващо изказване срещу кабинета. Въпреки това евродепутатът взе думата, а в изказването си обвини управляващите, че в България не се спазват европейските стандарти за защита на човешките права, следят се политическите опоненти и се филтрира информация, а властите не могат да опазят секретните данни.

парламентарната подкомисия за контрол върху СРС, апелира Санимир Илчев.

Симон Бузутил от групата на ЕНП от Малта заяви, че е изненадан от повдигането на темата. Той бе категоричен, че очаква прилагането на специални средства да става само по законен път с разрешение от съдия.

Според еврокомисаря по

развитието Адрис Пиебалгс българското законодателство отговаря на европейските изисквания за специалните разузнавателни средства. Евродепутатът от ГЕРБ Андрей Ковачев видимо очакваше това изказване и веднага скочи да се изказва, че всичко било начало на предизборна кампания. Той дори си позволи да изтъкне, че данните за

Илияна Йотова:
Отдавна не е имало толкова живи дебати

Отдавна в Европарламента не е имало толкова жив дебат, бе коментарът на Илияна Йотова по повод изказванията, че дискусиите за използването на СРС-та е била вяла. Йотова даде за пример, че е имало 17 изказвания и осем други депутати са се възползвали от процедурата за мнения. Евродепутатът каза още, че всички участници са дали много висока оценка на разискванията. Комисията ще продължи наблюдението при прилагане на СРС-та, подчерта Йотова и допълни, че ЕП и неговото ръководство осъзнават важноността на тази тема. В дебата ясно са се разграничили два типа послания - тези на евродепутатите от ГЕРБ, които според нея са водили дебат, по-подходящ за българското НС, и посланията на евродепутатите, които акцентирали върху европейските норми и правила. Йотова каза, че в групата на Европейската народна партия не били единни по темата за използването на СРС-та у нас.

подслушванията на Ханес Свобода не били същите, с които България разполагала. Ентусиазмът на Ковачев обаче бе порязан от изказването на Пиебалгс, че въпреки че българските закони отговарят на изискванията, ЕК ще продължи да следи скандала.

Ивайло Калфин:

ГЕРБ преиграха в ЕП

Интервю на Искра МИЛЕВА

Г-н Калфин, защо веднага се заговори в България, че дебатът в Страсбург за СРС-та бил вял?

- Няма как да се определи като вял, защото се изказаха поне 17 души. Всичко това са усилията на ГЕРБ за вътрешно ползване в България. Те обаче са изключително неубедителни, защото, който познава работата на ЕП, знае, че присъствието в залата беше нормално за дебат по която и да е друга тема.

Разбраха ли управляващите изобщо реакцията на евродепутатите?

- Много ще сбърка управлението на България, ако не отчете факта, че ЕП с мнозинството си, с изключение на ЕНП, поиска този дебат да се проведе в пленарна зала. А всичко, което се случва в пленарна зала, се чува много далеч, независимо колко души са участвали в дебата. Обсъди се подробно темата за човешките права. Само че ГЕРБ отговори с тезата, че в България всичко е прекрасно, правителството постига големи успехи и опозицията му пречи да работи.

Именно, какви ще са последствията за България, след като управляващите отново показват, че не им пука дори от този дебат?

- Няма как да не им пука. Дори те преиграха в европарламента. Те оба-

че се опитаха тук да представят нещата така, че всичко е наред и че по-прекрасен закон за използване на СРС не е имало. И се видя, че това е изключително неубедителна теза. Очевидно е и че веднъж привлечено вниманието на ЕК, тя ще продължи да следи въпроса. И всичко това се отразява на мнението за България. Така че не пречат на България тези, които са поставили въпроса, а тези, които се правят, че няма такъв въпрос.

Тези, дето се правят, че няма проблем, намекнаха, че "свои топят свои"...

- Работата на опозицията е да следи за това управлението да спазва законите. Все още не мога да разбера защо ГЕРБ очакват от опозицията да ръкопляска на всяко нещо. Бих препоръчал на правителството в следваща подобна ситуация да излезе и да признае, че проблем има и то ще предприеме конкретни стъпки. Но явно ГЕРБ не са дорасли до тази фаза на развитието си.

Санимир Илчев:

Други петният България

Интервю на Павлета ДАВИДОВА

Господин Илчев, има ли реални резултати от дискусията в ЕК по повод скандалите с подслушване в България?

- Много ясни сигнали бяха излъчени и към българското правителство, и към комисията. Ето сега научих, че другата седмица ще се събира комисията по вътрешна сигурност на нашия парламент, за да обсъжда евентуални промени. Освен това ЕК ще наблюдава много по-прецизно процесите, които коментирахме, и в никакъв случай няма да допусне да бъде подвеждана с различни информации.

Приемате ли тезата на колегите ви от ГЕРБ, че петният имидж на България с подобни дискусии?

- Това е едно спекулативно твърдение. Толкова голямо, че да се скрият за него ГЕРБ и "Атака", взети заедно. Петният образа на страната тези, които, веднъж взели властта, започват да нарушават човешките права. Тези, които си служат неправомерно с инструментариума на властта, който им е поверен с други цели, и тези, които предизвикват страх и напрежение в обществото. Те петният името на страната. Ние не сме критикували правителството като цяло, а визирахме проблема такъв, какъвто вече е разпознат в самата комисия за контрол и прилагане на СРС в българския парламент. Лично аз не съм използвал съмнителни

източници, нито собствени лекомислени констатации. Казах това, което комисията твърди от няколко седмици насам - за нарушения при употребата на СРС-та, за ескалация при употребата им. Това са необорими твърдения и мисля, че комисариите ще бъдат впечатлени именно от тях.

Ще продължите ли да поставяте въпросите за употребата на СРС-та и темата за полицейщината у нас пред ЕК?

- Огромното мнозинство евродепутати недоумяват как може да се гледа на такъв въпрос като на незначителен или временен. Непрекъснато трябва да се полагат грижи за демократичните права на гражданството. Това не може да е кампанийно или в контекста на отделни събития. Това трябва да е постоянна грижа, още повече, че в България станахме свидетели на едно нехайно отклонение от принципите на демократичното функциониране на институциите.

Драгомير Стойнев:

Хората вече знаят, че сбъркаха с вота за ГЕРБ

Снимка Мариета ТОМОВА

Драгомир Стойнев обявя, че БСП твърдо ще отстоява минималната работна заплата да стане поне 300 лева

Александър СИМОВ

Хората в страната вече разбраха, че са сбъркали, като са гласували за ГЕРБ. Това заяви във вторник вечерта депутатът от КБ Драгомير Стойнев. Той проведе специална среща с представителките на Обединението на жените социалистки за паритет и солидарност в София. Срещата бе организирана от председателката на столичната организация на жените Таня Найденова и нейната заместничка Миглена Иванова.

ГЕРБ обявиха, че до 2013 г. доходите ще бъдат замразени, това обрича хората на голяма бедност, категоричен бе Стойнев. Според него е тревожен фактът, че стоките от първа необходимост се превръщат в лукс, а кабинетът не реагира по никакъв начин на ситуацията. По време на правителството на Станишев имаше за приоритет доходите на хората, сега приоритет са магистралите, пошегува се левият депутат. Той сподели с жените социалистки, че ГЕРБ няма да изпълнят нито едно от своите обещания, които са поели към пенсионерите. Много пенсионери гла-

суваха за тях заради обещаните добавки и по-високите вдовишки пенсии, но тези идеи ще си останат неизпълнени, е убеден Стойнев. Той обобщил, че кабинетът води антисоциална политика, която отнема права от хората, и даде пример с това, че се опитаха да посегнат дори и на отпуските. Оглушиха ни ушите с данък "лукс", но в крайна сметка наказаха хората с данък "колиба", коментира левият депутат. Той смята, че кабинетът е заложил на стратегията всеки да се оправя сам, а това вещае лоши дни за повечето хора в страната.

"В България вече имаме феномен, който се разширява постоянно - работещите бедни. Хората работят, но парите не им стигат за нищо", каза депутатът от БСП. Стойнев сподели с жените социалистки, че устоите на социалната държава са силно разклатени, а синдикати просто в България няма. Кабинетът е откъснат от хората, не се интересува от тях, а ситуацията се влошава постоянно, коментира Стойнев. Той допълни, че БСП ще отстоява докрай идеята минималната заплата да бъде вдигната поне на 300 лв.

МВР и парламентът с антинаградата „Биг Брадър“

Мтел, Глобул и Виваком взеха „приза“ за злоупотреба с данни в частната сфера

Павлета ДАВИДОВА

МВР и Народното събрание си поделиха вчера антиприз, наречен "Големият брат". Наградата на двете институции е в категорията "Нарушаване правото на неприкосновеност на личния живот в сферата на държавното управление". Номиниращите организират Програма "Достъп до информация" и Интернет общество - България.

Сред мотивите е липсата на адекватен регламент, който да гарантира правата на хората в случаите, когато срещу тях се използват СРС-та. Отчетен е и фактът, че МВР няма задръжки при употребата на спецразузнаване. Липсата на ефективен контрол може да доведе до занижение на ефективността им, подчертават организаторите.

Всеки победител може да получи наградата си в удобно за него време. Така журито "оп-

равда" липсата на представители на "отличените" институции. Шефката на парламента Цецка Цачева по същото време бе в същата сграда, но така и не уважи събитието.

Прокуратурата бе номинирана заради изисквания голям брой проследявания за година и за постановление на главния прокурор за подслушване без разрешение от съдия. Кметът на Божурище бе включен в списъка заради решението му да публикува в местен вестник имена и данни на граждани, нарушили обществения ред. Столичната община пък бе номинирана заради изискването

всеки влизащ в сградата да предоставя личните си данни.

В категорията нарушители на неприкосновеността на гражданите от частната сфера наградата отиде при трите мобилни оператора. Макар и в различна степен, фирмите извършвали еднакви провинения. Без знанието на потребителите Мтел, Глобул и Виваком са прехвърляли техни задължения. Освен това мобилните оператори поддържат база данни за хора, които вече не са техни клиенти, изтъкнаха организаторите на антинаградите. Трите фирми спечелиха "Биг брадър" и заради прекомерното съби-

ране на информация от клиенти. Сред номинираните частни структури бяха "Алкател - Лусент", Алфа Банк - България, Многопрофилната болница за активно лечение в Смолян и др.

Антинаградите "Големият брат" се връчват за пети път. Те се отсъждат на държавни структури, частни компании или отделни личности, които с действията си са нарушили правото на лична неприкосновеност и защитата на личните данни на гражданите. Наградата е учредена от международната неправителствена организация за защита на личните права Privacy International.

След публикация в ДУМА:

Възстановяват Орозовата къща, глобяват вангалите

Христо ХРИСТОВ

С 30 000 лв. ще бъдат глобени виновните за унищожаването на известната Орозова къща в Казанлък, предстои да бъде издадена заповед от министър Вежди Рашидов, която да задължи собствениците на сградата да я възстановят, съобщиха от Министерството на културата. Реакцията дойде след публикация в ДУМА от 12 февруари "Търговци рушат паметта на Казанлък за паркинг". От пресцентъра на МК уточняват, че собственик на сградата, която е включена в списъка на паметници на културата от местно значение, е "Палас" ЕООД. С писмо от 12 април м.г. Рашидов категорично отказал на дружеството тя да бъде съборена. Копие от писмото било изпратено и до общината в Казанлък. Администрацията обаче не е проследила изпълнението

на предписанията и не е спряла разрушаването в разрез с разпоредбите на чл.197 от Закона за устройство на територията, твърдят от министерството. Културното ведомство ще сезира компетентните органи за проверка и образуване на наказателно производство срещу собственика и служебните лица, допуснали унищожаването на недвижимата културна ценност, се казва в съобщението на МК. Вече била разпоредена проверка на място на Инспектората за опазване на културното наследство. Орозовата къща е част от архитектурен ансамбъл заедно със съседните Шипкова и Петкостайнова къща, проектирани от знаменития арх. Камен Петков. В края на XX век е имало проект за превръщането им в музей на розоваренето и търговията с розово масло, който не е бил осъществен заради реституционните закони, припомнат местните музейни специалисти.

Мними преброители ограбиха сляп мъж

Мними преброители са ограбили незрящ мъж. Той е подал сигнал на тел. 166. Според показанията на 25-годишния мъж двама непознати позвънили на вратата

му и се представили за проброители. След като ги пуснал в жилището, те го принудили да погълне голямо количество хапчета, които взимал за заболяване. Два-

мата взели от масата 70 лв. и изчезнали.

На място след сигнала са дошли полицейски и медицински екипи. Мъжът е закаран в Благоевградската болница.

Трус люля Петричко

Слабо земетресение е регистрирано на територията на България, съобщиха от Европейския сеизмологичен център.

Земният тряс е бил с магнитуд 2,4 по скалата на Рихтер и е усетен в 8.06 ч. вчера. Епицентърът на земетресени-

ето е на 8 км североизточно от Петрич, с дълбочина 2 км. На 7 февруари поредица от слаби земетресения разлюля района на Петрич. Земните трусове бяха шест с магнитуд между 2 и 3,3 по скалата на Рихтер.

НАСТОЯТЕЛСТВОТО НА БАНЩЕ МОЖЕ ДА СЛАГА ВЕТО, НО РЕШАВАТ УЧЕНИТЕ

Велиана ХРИСТОВА

Решенията на Общото събрание на БАН за научната политика, финансирането, промени в структурата на академията се съгласуват с настоятелството и, ако то не ги одобри, и наложи вето, решенията се връщат в ОС и то може да ги приеме отново, но с кворум 2/3 от гласовете. Около този вариант, предложен от Любви Местан, се обединиха вчера участниците в работната група в НС, включително министър

Игнатов, при поредното обсъждане на варианта за промени в Закона за БАН.

Председателят на БАН трябва да оглавява настоятелството, смятат повечето в работната група. Двама учени, избрани от ОС, също ще са в 11-членното настоятелство. Игнатов смята, че в него трябва да влизат всички бивши председатели на БАН - т.е. и Благоев Сендов. Настоятелството няма да е управляващ орган, а ще контролира работата на академията и ще дава

предложения на Общото събрание. От БАН настояват академията да е първостепенен разпоредител с бюджета си, институтите - второстепенен, защото БАН извършва много плащания за членски внос в международни организации от името на държавата. Освен това не е нормално първостепенни разпоредители да са БНТ, БНР, отряд 28, ДАНС, комисията по досиетата и т.н., а БАН да няма това право, категоричен е шефът на комисията Огнян Стойчков.

ГРИПНА ВАКАНЦИЯ В ДОБРИЧ

Училищата в Добрич са в грипна ваканция до края на седмицата. До тази мярка се стигна, след като над 20 процента от учениците в половината училища в града не присъстват на учебните часове заради остри респираторни заболявания. Въпреки

това в Добрич все още не е обявена грипна епидемия.

Продължава работата на детските ясли и градини, но при установяване на зараза у някое дете то ще бъде прибирано вкъщи, уточниха от Регионалната здравна инспекция.

Икономика

www.duma.bg

Русия готова да спре „Бургас-Александруполис“

Компанията „Транснефт“ опроверга информацията, бъдещето на проекта става ясно днес

Русия има намерение да излезе от проекта по изграждането на петролопровода „Бургас-Александруполис“. Очаква се руските участници в проекта - компаниите „Транснефт“, „Роснефт“ и „Газпром нефт“, да обявят прекратяване на неговото финансиране в Рим на заседанието на надзорния съвет и на събранието на акционерите в проектната компания „Трансболкан Пайплайн“, съобщава руската агенция ИТАР-ТАСС, цитирана от БТА.

По-рано бе съобщено, че това

събрание ще се състои на 17 февруари и ще бъде обявено спрянето на проекта. Българският участник в „Трансболкан Пайплайн“ от две години не е внасял своя дял от финансирането на дейностите по реализацията на проекта и вече дължи над 6 млн. евро на останалите акционери, които поеха плащането на вноските, но с 10-процентна лихва за „Проектна компания нефтопровод Бургас-Александруполис БГ“.

Неплащането от българска страна принуди гръцкия консорциум също да спре да дава пари за проекта и логично идва

и отказът на руската страна, което бе намекнато още през декември. Тогава от „Транснефт“, водещата руския консорциум компания, обясниха, че изглежда, че проектът ще бъде замразен. На 10 февруари нейният вицепрезидент Михаил Барков заяви, че в Рим „ще бъде обсъждана ситуацията с позицията на българската страна, финансовото състояние на компанията, която разработва проекта, и възможностите за по-нататъшното ѝ съществуване при така създадените финансови условия“.

Очаква се Москва да насочи усилията си към реализацията на турско-италианския проект за петролопровода „Самсун-Джейхан“, към който се присъедини през миналата година като алтернатива на „Бургас-Александруполис“.

По-късно вчера бе разпространено от ИТАР-ТАСС съобщение на представителя на „Транснефт“ Игор Дьомин, според което акционерите в проекта за строителството на петролопровода не планират да го закриват. „Не се говори за закриване на проекта. Освен това никой не обмисля да пренасочва планираните доставки по „Бургас-Александруполис“ към друг петролопровод“, подчерта Дьомин.

Той посочи, че по време на днешното заседание на акционерите на „Бургас-Александруполис“ в Рим ще бъде обсъдена ситуацията със задълженията на България и Гърция по проекта, както и ще бъдат разгледани предложения за възможностите за бъдещото финансиране.

Същевременно стана известно, че българската позиция по отношение на проекта за петролопровода „Бургас-Александруполис“ остава непроменена, решението за продължаване на процедурата за реализирането му (или не) ще бъде взето след поставяне на оценка от Министерството на околната среда и водите (МОСВ) на докладите за ОВОС.

Сергей Станишев:

ГЕРБ сложиха кръст на проекта

Ралица НИКОЛОВА

Управляващите сложиха кръст на проекта „Бургас-Александруполис“. Политиката на ГЕРБ във връзка с петролопровода цели ликвидация на проекта. Това бе коментарът на лидера на БСП Сергей Станишев, който говори в кулоарите на парламента. Според социалистите, ако се спре финансирането на „Бургас-Александруполис“, това

ще се отрази като цяло негативно на България. В същото време реализирането на проекта ще доведе до нови работни места и нови инвестиции в страната.

Станишев припомни, че от българска страна винаги на първо място се е поставял въпросът за екологичната експертиза, но призова да се говори откровено. В момента в Бургаския залив всяка година се разтоварват

около 8-9 млн. тона нефт по технология от 70-те години на миналия век. Което е близо една трета от капацитета на „Бургас-Александруполис“. Той определи като „глупости“ твърденията, че проектът няма достатъчно капацитет. Накрая социалдемократът завърши със заключението, че това положение е „глупаво и тъжно“, защото България може да загуби реални възможности да е енергиен център.

Симеон Дянков:

Ако се откажат, е добре за нас

Веселка ВЕНКОВА

Нито писмено, нито по друг начин българската страна била уведомена за отказ на Русия от изграждането на петролопровода Бургас-Александруполис, заяви вицепремиерът и министър на финансите Симеон Дянков, който отговаря за българското участие в проекта. „Ако руската страна наистина се откаже, това

всъщност е добро решение и за нас, защото те си признават, че вината е при тях и ние ще благодарим и ще продължим. Ако те решат да се откажат, това само помага за нашето решение“, каза още министърът. Екоминистърката Нона Караджова обясни, че до края на февруари трябва да е готов докладът за ОВОС на проекта за изграждането на петролопровода.

Ген. Тошево привлича инвеститори

Дана РУСЕВА

С конкурс община Ген. Тошево ще избира инвеститори за индустриална зона в града. Тя е обособена в северозападната част и е на площ от 140 декара. До зоната вече е изградена довеждащата

инфраструктура - газ, вода, ток, канализация за битови и отпадни води, улично осветление, тротоарни площи. Планът на индустриалната зона е изготвен - тя е разделена на 5 парцела. Към момента интерес вече са проявили няколко фирми. В

непосредствена близост до индустриалната зона е закупен общински имот от инвеститор, който е предприел строителни работи и смята да изгради две фабрики. Първата е за производство на хлебни изделия, ядки и сладкарски изделия, като се очаква тя да започне работа до 2-3 месеца и в нея да бъдат открити около 50 работни места. За втората фабрика, която е по-голяма, и е за консерви от плодове и зеленчуци, е изготвен проект. Фабриката трябва да осигури 150-200 нови работни места.

Две къщи са засегнати при свличането на скали в района на Провадийското плато вчера. Районът бе отцепен и обезопасен от екип специалисти

В 108 тона зеленчуци откриха пестициди

От задържаните заради наличие на наднормено количество пестициди зеленчуци от Йордания половината проби са отрицателни и доматите, краставиците, пиперът и патладжаните ще бъдат пуснати на пазара, съобщиха от Българската агенция за безопасност на храните (БАБХ). От спрените при проверката в понеделник на зеленчуковата борса в столичния квартал „Слатина“ 200 тона зарзават от Йордания в 18 партии девет са с повече от допустимото количество пестициди.

Става въпрос за 108 тона зеленчуци, за които ще се реши дали да се унищожат или да се връщат в Йордания. Пет са фирмите, внесли и предплатили опасната продукция, и за тях тепърва ще се уточнят последващите действия спрямо стоката им. Останалите девет партии са безопасни, сочат анализите на лабораторията на БАБХ. Тези 55 тона ще бъдат пуснати на пазара.

В изнесената от агенцията информация не се посочва какви превиишения на нормата са установени при деветте партии. Пре-

ди три дни Мирослав Найденов обяви, че са открити 200 т домати, краставици и пипер от Йордания с превиишения между 3 и 10 пъти от разрешените нива на пестициди. За други 200 т се чакаха пробите, като Найденов обясни, че пестицидите се изчиствали с течение на времето и резултатите ще се окажат различни.

Това не е първият път, в който земеделският министър обявява положителни проби за забранени в храните продукти, а после нещата се оказват по-различни.

**ЧЕСТИТ 80-ГОДИШЕН
ЮБИЛЕЙ НА
ДАНКА СТОЯНОВА
БАЛЕВА**

Пожелаваме
ти крепко
здраве,
сили и
бодрост
в това
динамично
и объркано
време.

Най-сърдечни пожелания
от Росица, Косьо и Марио

Практично земеделие

www.duma.bg

Продоволствената верига

Изкупни цени на основни продоволствени стоки

Цените на основните земеделски продукти са с тенденции на повишение. Това се дължи както на външни фактори, свързани с дефицит на основни продукти, така и на политиката на всяка държава, която следва да защити доходите на земеделските производители. От тази гледна точка през 2010 г. земеделските производители бяха поставени в

от земеделска дейност и др./ Държавното подпомагане играеше ролята на буфер и възможност ценовите равнища да бъдат адекватни на платежоспособното търсене на населението.

Търсенето на хлебна пшеница е активно, но предлагането ограничено. Това води до повишаване на котировките. Прогнозите са средната цена с ле-

ра. Следва да припомним, че през месец януари Алжир закупи 800 хил.т. на хлебна пшеница с високи хлебопекарни качества. Нови търгове за внос на пшеница обяви и правителството на Йордания. Допълнителна подкрепа на зърнения пазар оказаха по-ниските оценки за производство на царевича в Аржентина. В същото време се отчита увеличе-

ОСРЕДНЕНИ ИЗКУПНИ ЦЕНИ ЗА ПЕРИОДА АВГУСТ 2010 - ЯНУАРИ 2011 И КЪМ 10.02.211 г.

ИЗКУПНИ ЦЕНИ	Мярка	VIII*10	IX*10	X*10	XI*10	XII*10	I*11	II*11
ХЛЕБНА ПШЕНИЦА	лв./тон	297	313	357	363	370	402	444
ФУРАЖНА ПШЕНИЦА	лв./тон	274	292	315	326	335	370	407
ФУРАЖЕН ЕЧЕМИК	лв./тон	213	268	287	315	321	334	363
ЦАРЕВИЦА	лв./тон	225	306	315	326	321	351	383
СЛЪНЧОГЛЕД	лв./тон	*	586	675	784	832	880	938
ПРЯСНО МЛЯКО	лв./л	0,42	0,43	0,46	0,52	0,58	0,58	0,59

Изт. САПИ

дол./т повече спрямо края на миналата седмица. На руския и украинския пазар цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества бележат леко повишение от края на предходната седмица и се движат съответно между 230-240 и 214-225 дол./т, което се наблюдава и при пшеницата с ниски хлебопекарни качества, съответно между 205-216 и 170-191 дол./т.

Търговия с фуражен ечемик е регистрирана само в две области - Хасково и Ст.Загора. Количествата в страната са изчерпани.

Търговията със слънчоглед е сравнително слаба в сравнение с месец януари. Свидетели сме на плавно повишение на цената. По данни на САПИ в областите Хасково и Шумен цената са стабилизира на равнище от 1000 лв./тон без ДДС.

Данните от таблицата сочат значително повишение на изкупната цена на суровото краве мляко. Повишението на цената е с 23 на сто, което на фона на драстичното повишение на фуражните култури трудно може да компенсира доходите на фермерите. На Европейско ниво е необходимо да се

отбележи, че Комисията отклони предложението на производителите на фуражни смеси за редуциране на импортното мито на пшеницата, което в момента възлиза на 12 евро/тон. Представителите на големите фуражни фабрики в ЕС се надяваха, че намаляването на вносното мито ще им позволи да си доставят пшеница с ниски хлебопекарни качества от Австралия. Аргументите на експертите от ЕК се мотивираха за отказа си, че не може да се говори за дефицит на пшеница, а цените в ЕС следват и съответстват на международните.

много трудна ситуация от гледна точка на осигуряване на нивата на разходи и издръжка на домакинствата спрямо периода 2007/2009 г. В тригодишния период след присъединяването на страната към ЕС действаха система на държавни помощи, които подкрепяха както отделни подотрасли, така също и доходите чрез специфичното данъчно облагане. Според информация от МЗХ, публикувана в годишния Аграрен доклад за 2009 г., в периода след 2007 г. земеделските производители са получили близо 1,2 млрд. лв., а във вид на държавни помощи /поддържане на генофонд, възстановяване на акциза за горива, необлагане на средствата, получени от европейските фондове във вид на директни плащания на хектар и на национални доплащания, облагането на доходите

кота да достигне до 480 лв./тон без ДДС още в края на месец февруари. Другият много динамичен пазар е този на царевича. Търговията е активна. По данни на САПИ във Варна и Добрич цената достигна до 415 лв./тон без ДДС. В някои области - Бургас и Сливен, не са отчетени сделки през последните десет дни. Международните зърнените пазари остават динамични, като цените на пшеницата и царевича остават последователни на възходящия тренд от края на миналата седмица и направили поредната крачка към рекордните нива от 2008 г. През изминалата седмица напрежението на международните зърнени пазари се засили и от продължаващите размирици в арабския свят и информацията, че големите вносители на хлебно зърно от този регион скоро ще се появят на пазар

но търсене на царевича за промишлена преработка в САЩ. В Аржентина фермерските протести блокираха товаренето на зърно в големите пристанищни терминали на страната и това създава напрежение в доставките. Фобната цена на хлебна пшеница на пристанище Руан е 279 евро/т, а тази в Ла Палис е 282 евро/т, което е с 5 - 8 евро/т. повече в сравнение с предходната седмица. Цената ФОБ на меката пшеница в САЩ отбеляза ново повишение до 349 дол./т, което е с 2 на сто повече от предходната седмица. В Германия цената на пшеница отбеляза ново увеличение с 10 евро/т до 272 евро/т ФОБ Балтийско море. В Унгария цената ФОБ на пшеница с ниски хлебопекарни качества е 345 дол./т, а тази с високи хлебопекарни качества - 390 дол./т, съответно с 7 и 8

Цени на дребно на основни продоволствени стоки

След месец август 2010 г. се отчита почти ежемесечно повишение на цените на основни продоволствени стоки. Тенденцията на повишение вероятно ще продължи, като се имат предвид тенденциите в развитието на цените на суровините.

ОСРЕДНЕНИ ЦЕНИ НА ДРЕБНО ЗА ПЕРИОДА АВГУСТ 2010 - ЯНУАРИ 2011 И КЪМ 10.02.211 г.

ЦЕНИ НА ДРЕБНО	МЯРКА	VIII*10	IX*10	X*10	XI*10	XII*10	I*11	II*11
БРАШНО ТИП 500	лв/кг	0,80	1,00	1,01	1,03	1,04	1,07	1,10
ХЛЯБ СТАРА ЗАГОРА	лв/кг	1,16	1,24	1,28	1,28	1,29	1,32	1,34
ХЛЯБ ДОБРУДЖА	лв/кг	1,08	1,15	1,20	1,21	1,21	1,23	1,26
ПРЯСНО МЛЯКО - ПЛИК	лв/л	1,23	1,23	1,25	1,26	1,27	1,28	1,31
КИС. МЛЯКО - коф. 400 гр.	лв/бр.	0,69	0,70	0,71	0,72	0,74	0,76	0,76
СЛЪНЧОГЛЕДОВО ОЛИО	лв/л	2,42	2,82	2,85	2,93	3,02	3,15	3,25
КРАВЕ СИРЕНЕ	лв/кг	6,21	6,42	6,90	6,99	7,05	7,12	7,16
КАШКАВАЛ ВИТОША	лв/кг	10,59	10,89	11,74	12,19	12,46	12,52	12,58

Изт. САПИ

Цени на едро на основни продоволствени стоки

Цените на едро на основните продоволствени стоки следват тенденциите на изкупните цени, но за някои продукти те са с доста по-голям темп.

Най-големи повишения са отчетени при цените на млечните продукти. Причината за това е не само повишението на изкупната цена поради високите разходи за производство, но и поради дефицит на предлагането на сурово мляко. Допълнително негативно влияние оказва ограничаването на търговията в някои региони на страната поради открития шап в Бургаска област.

ОСРЕДНЕНИ ЦЕНИ НА ЕДРО ЗА ПЕРИОДА АВГУСТ 2010 - ЯНУАРИ 2011 И КЪМ 10.02.211 г.

ЦЕНИ НА ЕДРО	МЯРКА	VIII*10	IX*10	X*10	XI*10	XII*10	I*11	II*11
БРАШНО ТИП 500	лв/тон	577	632	659	672	677	731	789
БРАШНО ТИП 700	лв/тон	528	593	612	618	624	672	729
БРАШНО ТИП 1150	лв/тон	488	544	566	584	591	630	682
ХЛЯБ СТАРА ЗАГОРА	лв/кг	1,02	1,10	1,13	1,13	1,13	1,15	1,19
ХЛЯБ ДОБРУДЖА	лв/кг	0,96	1,03	1,07	1,07	1,07	1,09	1,13
ПРЯСНО МЛЯКО - ПЛИК	лв/л	1,11	1,12	1,14	1,15	1,16	1,17	1,17
КИС. МЛЯКО - коф. 400 гр.	лв/бр.	0,65	0,65	0,66	0,67	0,68	0,69	0,70
СЛЪНЧОГЛЕДОВО ОЛИО	лв/л	2,22	2,57	2,56	2,65	2,65	2,87	3,03
КРАВЕ СИРЕНЕ	лв/кг	4,76	4,98	5,21	5,29	5,33	5,36	5,41
КАШКАВАЛ ВИТОША	лв/кг	8,72	9,10	9,68	9,93	10,21	10,33	10,37

Изт. САПИ

КРАТЪК КОМЕНТАР

Според изказване на зам.-министър от МЗХ, всички искания на животновъдите ще бъдат реализирани и за това се изисква много малко търпение.

Първото обещание е свързано с въвеждането на патентен данък за извършване на земеделска дейност, като по този начин ще се коригира данъчното облагане на субсидиите, присъщите разходи и осигуровките за физическите лица, заети в сектора. Манипулацията е огромна, като се има предвид, че за 2010 г. земеделските производители сега плащат данъци и няма даже и теоретична възможност да настъпи промяна. Приет е Законът за бюджета за 2011 г., където отново са разписани изискванията на 2010 г., т.е. облагането ще бъде по същият рег. Най-вероятно "малкото търпение" се отнася за бюджет 2012 г.

Второто обещание е свързано с възстановяване акциза за горива за животновъдите. Не е подадена нотификация за сектора растениевъдство все още, а особено важно е да се знае, че средства няма предвидени в Закона за бюджета на 2011 г. За да се подаде информация за сектор "Животновъдство", следва да са разработени нормативи за разход на ферма. По този въпрос въобще не е работено в МЗХ и няма начин ЕК да одобри държавна помощ без нормативи и финансови разчети. Изводът е, че за тази година земеделските производители не могат да очакват държавна помощ за възстановяване на акциза.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90

WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Икономика

Банките печелят по 25 лв. в секунда

Средно на ген финансовите институции у нас прибират 2,116 млн. лв.

Печалба в размер на 1.84 млрд. лв. отчитат банките в страната ни от началото на кризата, сочат данни на profit.bg. Среднодневно банките печелят 2.16 млн. лв., което е точно 1499 лв. в минута, или 25 лв. в секунда.

В едва 4 от 27-те месеца, за които има данни от БНБ (до 31 декември 2010 г.) родните банки обявиха печалби от над 100 млн. лв. месечно. Това са месеците септември, октомври и ноември 2008 г., както и март 2009 г., когато положителният финансов резултат достигна рекордни-

те 148 млн. лв.

Най-ниската месечна печалба за периода е отчетена през септември 2010 г. - само 14 млн. лв. За 2010 г. банковата ни система обяви печалба от 617 млн. лв., спрямо 780 млн. лв. за година по-рано и 1.387 млрд. лв. за 2008 г. Над 1 млрд. лв. (1.144 млрд. лв.) бе печалбата на банките ни за 2007 г., докато за 2006 и 2005 г. тя възлезе на 808 млн. лв. и 584 млн. лв.

България е сред 4-те с най-бърз ръст на БВП в ЕС

България е сред 4-те страни с най-бърз ръст на брутният вътрешен продукт (БВП) през четвъртото тримесечие на 2010 г. сред 27-те страни в Европейския съюз, показват данни на Евростат. У нас показателят се повишава с 1,7% спрямо третото тримесечие, което прави 6,98% приравнен към годишна основа ръст. Във Финландия той е 2,5%, в Естония 2,3%, а в Литва 1,7%. Латвия е на пето място с 1,1%.

България, Литва, Латвия и Естония се движат в една група по ръст на БВП през четвъртото тримесечие на 2010 г., заемайки 4 от първите 5 позиции в рамките на ЕС. Това потвърждава, че те все още попадат в групата BELL (Bulgaria, Lithuania, Latvia и Estonia). Общото на страните е, че са фиксирани към еврото в един или друг

смисъл (Естония вече е член на еврозоната), също така са малки икономики с голям дял в БВП на международната търговия.

През четвъртото тримесечие България уверено излиза от групата на слабите в ЕС, а именно съседите ни Гърция и Румъния, които единствени отчитат спад на БВП на годишна база. При Румъния той е само с 0,5%, но при Гърция е с 6,6%. Доскоро трите съседни страни формираха най-бавно развиващата се част на ЕС. Поради по-слабото представяне през първите три тримесечия на 2010 г., ръстът на годишна база през четвъртото тримесечие на 2010 г. у нас е 2,1%, спрямо 6,6% в Естония, 4,4% в Литва и 3,7% в Латвия. Средно за ЕС ръстът на БВП през четвъртото тримесечие на 2010 г. е 2,1% на годишна база и едва 0,2% на тримесечна база.

Къде зареждането на резервоара е най-евтино

В България, както и в цяла Европа, бензинът е скъп, както всички знаем. Но това не важи за целия свят и ето кои са страните, в които зареждането на резервоара не струва почти нищо:

- 1. АФГАНИСТАН.**
Цената на безоловния бензин, преизчислена в евро тук е 0.22 евро за литър. Тази на дизела е 0.13 евро.
- 2. ЮАР**
Безоловният бензин в африканската страна струва 0.23 евро за литър, а дизелът 0.19 евро.
- 3. АЛЖИР**
Безоловният бензин в Алжир струва 0.20 евро за литър, а дизелът 0.35 евро.
- 4. АРМЕНИЯ**
Безоловният бензин се продава за 0.44 евро за литър, а дизелът 0.52 евро.
- 5. КИПЪР.**
Безоловният бензин се продава за 0.74 евро за литър, а дизелът 0.42 евро

Странни данъци плащат по света

Данък за пиърсинг, данък за стриптийз, данък махихуана. Това са някои от най-странните данъци, приети от различни американски щати. Списание "Форбс" събра някои необичайни налози или условия за облекчения от тях.

Щатът Арканзас облага с данък от 6% някои услуги. Сред тях са: поставяне на бодии пиърсинг, почистване на тръби и фризьорство за домашни любимци.

В Хавай можете да получите данъчни облекчения в размер

на до 3000 долара за отглеждане на дърво. То трябва да бъде одобрено от щатската комисия.

Ако искате да си запалите джойнт в Минесота, трябва да закупите марка от 3.50 долара на грам. Подобни закони има и в други щати, но не се събират много пари.

В Ню Мексико има данъчни облекчения за столетници, но не и ако те са зависими от грижата на друг. Ако някой доживее до тази възраст обаче, много е вероятно да зависи от чужда грижа.

Мюзикъли, опера и концер-

ти на класическа музика в Ню Йорк не се облагат с данък доход, но ако представлението е на Хелоуин и входът е повече от 10 цента, това облекчение не важи.

Починалите в Сиатъл дължат данък от 50 долара. Какво ли ще им направят, ако не платят?

Ако дарите труп на елен (за месо) можете да получите 50 долара отстъпка от данъците си в Южна Каролина.

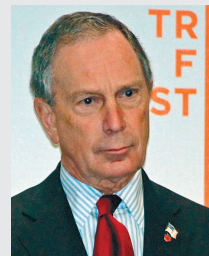
В щата Юта се облагат с 10% данък заведенията с "екзотични танцорки". Наричат този налог "пуритански данък".

КОЙ Е НАЙ-БОГАТИЯТ ПОЛИТИК В СВЕТА

Най-богатият политик в света не е президент, не е диктатор или премиер. Той е кмет. Кметът на Ню Йорк Майкъл Блумбърг, както наскоро обяви Форбс, има лично състояние от 18 млрд. долара. Кои са най-заможните личности в политиката:

1. МАЙКЪЛ БЛУМБЪРГ - 18 МЛРД. ДОЛАРА

В момента той кара трети мандат като кмет на Голямата ябълка. Блумбърг е основател на Bloomberg L.P. - компания, която контролира авторитетни финансови медии. Той е осмият най-богат американец и 23-ият в света. Заплата му като кмет е 195 000 долара на година, но той получава само 1 символичен долар от нея, а останалите отиват в градския бюджет.

2. САЖИТРИ ДЖИНДАЛ - 12.2 МЛРД. ДОЛАРА

Индийката е милиардерка в алуминиевата индустрия и бивш министър. Днес тя е депутат и най-богатата жена в родината си. След смъртта на съпруга си в катастрофа с хеликоптер през 2005 тя стана 44-ият най-богат човек света. Съпругът ѝ завеща O.P. Jindal Group - компания в сферата на алуминия и електроенергията.

3. СИЛВИО БЕРЛУСКОНИ - 9 МЛРД. ДОЛАРА

Берлускони е най-скандалният и съвременен най-бързо загържаният се на поста премиер на Италия. Той притежава три от най-големите ТВ канали в страната, както и най-голямата издателска къща. Има мажоритарни дялове в някои от най-големите финансови, банкови и застрахователни компании в Италия. Притежава и футболния отбор A.C. Milan.

4. СЕРЖ ДЕСОЛТ - 7.6 МЛРД. ДОЛАРА

84-годишният Десолт е наследник на Groupe Dassault, която контролира големи френски вестници като Le Figaro и L'Express. През 1998 бе осъден на 2 години условно заради връзката си с корупционен скандал при закупуване на хеликоптери за армията на Белгия. През 2004 стана сенатор.

5. СЮЛЕЙМАН КЕРИМОВ - 5.5 МЛРД. ДОЛАРА

Керимов е член на Федералния съвет на Русия. Той продаде голяма част от активите си в Русия преди кризата и купи дялове в някои банки, които отчехоха големи загуби, в това число Royal Bank of Scotland. Неговото състояние е под въпрос, тъй като не е ясно какви загуби точно е претърпял.

6. СААД ХАРИРИ - 1.9 МЛРД. ДОЛАРА

Той е премиер на Ливан. Завършил е Georgetown University и е наследник на 4.1 млрд. долара от баща си - бившият премиер Рафик Харири, който бе убит в покушение. Управлява бизнеса на баща си - Saudi Oger, компания в областта на телекомуникациите, строителството и недвижими имоти.

7. АНДРЕЙ МОЛЧАНОВ - 1.8 МЛРД. ДОЛАРА

Неговата компания LSR Group контролира по-голямата част от строителството в Санкт Петербург. Той е член на Федералния съвет на областта.

8. КОНСТАНТИН ЖЕВАГО - 1.2 МЛРД. ДОЛАРА

36-годишният олигарх и депутат в Украйна е започнал кариерата си като финансов директор на банка Finance & Credit, когато е бил на 19 години. От 2008 насам неговите холдинги са претърпели доста загуби покрай кризата, но той си остава най-младият милиардер в Украйна.

9. СЕБАСТИАН ПИНЬЕРА - 1 МЛРД. ДОЛАРА

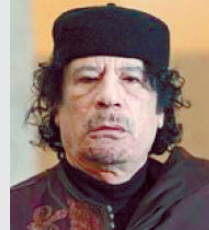
Президентът на Чили има докторска степен по икономика от Харвард. Сред активите му са националната телевизия в страната Chilevisio'n, LAN Airlines и няколко конгломерата. Откакто стана президент, е продал голяма част от активите си.

10. АЗИС АЛИ ЗАРДАРИ - НЯМА ТОЧНИ ДАННИ

Счита се, че президентът на Пакистан, който встъпи в длъжност след покушението над съпругата му Беназир Бхутто, разполага с между 1 и 4 милиарда долара. В Пакистан му казват ДГ-н 10%", заради комисионите, които искал по правителствени поръчки. В момента отнася критики, тъй като Пакистан страда от наводнения, а той пътува из Европа.

10. МУАМАР КАДАФИ - НЯМА ТОЧНИ ДАННИ

Лидерът на Либия (на власт от 1969) притежава по неофициални данни около 1 млрд. долара. Той е известен със своята екстравагантност. Наскоро поръчал 250 часовника от лимитирана колекция на Chopard Swiss на стойност 6.6 млн. долара по случай 40-ата годишнина на поста си.

Свят

СНИМКИ БГНЕС

Сблъсъци между поддръжници и противници на правителството в Йемен разгорешиха страстите в столицата Сана

Либийците искат смяна на властта

Социалната мрежа „Фейсбук“ събра хиляди привърженици на идеята за мащабни протести под лозунга „Ден на гнева“

Либийската полиция е разпръснала със сила протест срещу режима в либийския град Бенгази, на 1000 км източно от Триполи, предаде АФП. Наред с това стотици привърженици на Муамар Кадафи са се събрали на митинги в редица либийски градове.

Повод за сблъсъците е станал протестен митинг, организиран пред полицейски участък във втория по големина либийски град Бенгази, от роднини на затворници, избити през 1996 г. в затвора „Абу Салим“ в Триполи. Според агенцията те са издигнали призив да бъде освободен арестуваният правозащитник и адвокат Фетхи Тарбел. „Ройтерс“ допълва, че те хвърляли камъни и запалили бомби. Под натиска на протестиращите Тарбел бил освободен, съобщава сайтът на в. „Курина“, близък до сина на Кадафи - Сейф ал Ислам.

Телевизионният канал „Ал Джазира“ предаде за ожесточени сблъсъци между демонстранти и полиция, които ги разпръснали със сълзотворен газ, палки и гореща вода. В същото време официалната либийска информационна агенция ДЖАНА не съобщи нищо за размирици и акцентира единствено върху

контрадемонстрации на поддръжници на Кадафи в столицата Триполи, в Бенгази и в други големи градове. Според в. „Курина“, издаван в Бенгази, протестиращите са били въоръжени с коктейли „Молотов“ и камъни. Има информации за поне 14 ранени при сблъсъците, повечето от които полицаи.

Антиправителствените активисти призовават за мащабно участие в подготовения за днес „Ден на гнева“ в Либия, организиран във „Фейсбук“. Под лозунга „Бунт на 17 февруари 2011 г. в Деня на гнева в Либия“ групата е събрала над 10 хил. привърженици. Подготвяният протест на 17 февруари е свързан с разправата над демонстрантите в Бенгази на същата дата през 2005 г.

От няколко години роднините на жертвите, повечето от Бенгази, настояват да бъде разкрита истината за избиването на затворниците и виновниците да бъдат изправени на съд.

Както вече писахме, група от над 200 известни либийци, членове на правоза-

щитни организации, студенти, правителствени служители, лекари, адвокати, подписаха във вторник документ, с който настояват за оставката на Кадафи, който е на власт от 42 години, както и за мирен преход към демократизация на страната. Според „Ал Джазира“ призивът е поддържан от задграничните опозиционни партии Национален фронт за спасение, Либийско ислямско обединение, движение „Хулас“, Съюз на републиканците за демокрация и социална справедливост, правозащитни групи и Лигата на културните дейатели и писатели.

Кремъл с крути мерки срещу подкупите

Руският президент Дмитрий Медведев предложи глобите за длъжностни лица, заловени, че вземат подкуп, да бъдат увеличени до размера на подкупа, умножен по сто. Това са част от предвидените мерки за борба с корупцията. Неправителствената организация „Трансперънси интернешънъл“ нарежда Русия на 154-о място от 178 държави по ниво на корупцията в низходящ ред.

„Руският Наказателен кодекс ще определи глоба за вземане и даване на парични подкупи или за посредничеството за осъществяването им“ до сто пъти размера на подкупа, но не повече от 500 милиона рубли (17,06 милиона долара), обявиха от Кремъл. Всяко предложение за изменение на Наказателния кодекс трябва да бъде одобрено от парламента. Ако се осъществи, изменението ще бъде една от първите конкретни мерки на Медведев в рамките на антикорупционната му кампания.

Миналата седмица държавният вестник „Российская газета“ съобщи, че средният размер на подкупите в Русия през 2010 г. се е увеличил с 25 процента. Мнозина руснаци твърдят, че подкупите са се превърнали в нещо обичайно за почти всяка сфера на живота, включително да си осигуриш вниманието на лекарите, да си издействаш повисоки оценки в университетите или да избегнеш глоби по пътищата. Компаниите плащат по-големи подкупи, за да си осигурят изгодни договори или привилегии. Средният размер на подкупите в Москва, според публикация на всекидневника „Ведомости“, е около 20 000 долара - близо 20 пъти по-висок в сравнение с останалата част на Русия.

Пуснаха ганъчната декларация на Абрамович

Избирателният комитет на Чукотка, където бизнесменът Роман Абрамович възнамерява да се кандидатира за депутат в регионалното Законодателно събрание, публикува сведенията за неговите доходи. Съгласно данъчната декларация на милиардера, той притежава 9 къщи в различни страни, 7 апартамента и 12 парцела. Автомобилите му също са седем на брой. Абрамович е декларирал доходи от 143 млн. рубли като лихва по влогове. В неговите банкови сметки стоят 115,3 млн. долара.

Сред имотите има три къщи във Франция, една от които принадлежала на абдикирания от престола британски крал Едуард VII, две в планински курорти в САЩ, една във Великобритания и две в Москва. Шест от апартаментите на милиардера са във Великобритания, а един - в Чукотка. Абрамович притежава и седем компании.

ХИМИК ИЗЛЪГАЛ ЗА ОРЪЖИЕТО НА САДДАМ

Иракски изменник излъгал американските власти, че Багдад имал тайна програма за бактериологични оръжия, за да сваля режима на Саддам Хюсеин, съобщи в. „Гардиън“. Имах възможността да направя нещо, обяснява Рафид Ахмед Алуан ал Джанаби, инженер химик, избягал от родината си през 1995 г. През 2000 г.

с него се свързали първо германските тайни служби. „Аз и синовете ми се гордеем, че сме причината за повече демокрация. Може би бях прав, а може би не, но повярвайте ми, нямаше друг начин“, допълва той. Сведенията, предоставени от Джанаби, бяха използвани от САЩ да защитят операцията си в Ирак през 2003 г.

www.duma.bg

кратки

Сърбия забрани честване за Левски

Сръбските власти забраниха традиционното честване на годишнината от гибелта на Васил Левски в Босилеград (Западните български покрайнини), което беше предвидено за петък, 18 февруари 2011 г. Честването се организира всяка година от Културно-информационния център на българите в Босилеград. ВМРО настоява министърът на външните работи Николай Младенов да поиска обяснения от сръбската страна за случая.

Унгария променя медийния закон

Унгарското правителство се съгласи да промени спорния медийен закон в съответствие с изискванията на ЕС. Законът, който влезе в сила на 1 януари, предизвика остри реакции от страна на Брюксел, други държави, членки на съюза, вътрешната опозиция и правозащитници. След като проучи закона, ЕК обяви, че четири клаузи нарушават общностното законодателство.

Проблем с границата на Косово

ООН отказа да регистрира договора между Македония и Косово за демаркацията на границата, който бе ратифициран от парламентите на двете страни. Секретариатът на ООН неотдавна е информирал Скопие, че световната организация все още не може да определи статута на Косово и поради тази причина не може да регистрира договора за демаркация.

Глобяват румънски телекоми

Румънската комисия за защита на конкуренцията наложи солени глоби на два от водещите мобилни оператора в страната заради злоупотреба с монополно положение. Orange трябва да платят 34 млн. евро, а санкцията за Vodafone е в размер на 28 млн. евро. Трети оператор, Romtelecom, очаква своята глоба. Глобата е в размер на 3% от годишния оборот на телекомите и може да се обжалва.

Банките знаели за Мейдоф

Финансовият измамник Бърнард Мейдоф, който излежава 150-годишна присъда за деянията си, заяви, че някои банки и инвестиционни фондове са били в течение на неговите мошеничества. „Не може да не са знаели“, категоричен е той, допълвайки, че по този начин финансовите институции са били съучастници в неговата гигантска измама.

Кубинският лидер Фидел Кастро посети Панаира на книгата в Хавана, където се срещна с участниците в 20-ото му издание. Това е неговата първа поява на обществено място от месец и половина. Репортаж от срещата беше излъчен по държавната телевизия

СНИМКИ БГНЕС

Севернокорейски бежанци се събраха на митинг срещу режима в Пхенянг. Повод за демонстрацията бе и 69-ият рожден ден на лидера Ким Чен-ир. Тази година празненствата в КНДР бяха по-скромни. Те включваха театрални представления, кинофестивал, състезание по синхронно плуване и фестивал на "кимченирият" - особен хибрид бегония, наречена на Ким. На жителите на севернокорейските острови в Жълто море, както всяка година, били изпратени със самолети пратки със сладкиши и подаръци, събщи КЦТА. Опозиционен интернет сайт, базиран в Южна Корея, обаче събщи, че три дни преди празника в Корея били раздадени десетдневни дажби ориз, а поне в една от провинциите раздаването на дажбите се провалило. За партийните активисти и административните служители по места т.г. нямало допълнителни подаръци

Нови възможности за икономиката

Според експерти по-възрастното поколение е сред основните фактори за растеж

3 астаряването на населението на планетата и недостига на суровини може да окаже положително влияние върху икономиката, смятат експертите от консултантската фирма Accenture, цитирани от Интерфакс. Наред с внедряването на новите технологии и разцвета на развиващите се пазари тези фактори могат да ускорят подема на БВП и да увеличат броя на новите работни места. Експертите са на мнение, че макар световната икономика да се стабилизира, на правителствата и компаниите по цял свят им предстои тежка борба с безработицата, високото равнище на държавен дълг и задължнялост на населението и растящата конкуренция от страна на новите мощни развиващи се пазари. Специалистите добавят, че икономиката се нуждае от нови двигатели на растежа.

Обзорът "New Waves of Growth: Unlocking Opportunity in the Multi-Polar World" на компаниите Accenture и Oxford Economics показва, че съществуват 4 основни фактора, които могат значително да ускорят

ръста на БВП и да добавят нови работни места през следващото десетилетие.

На първо място това е "сребърната" икономика. С нарастването на продължителността на живота по-възрастното поколение става значителен, неизползван фактор за растеж. Възрастното поколение става по-продуктивно и излиза в пенсия във все по-късна възраст. Възрастните хора остават активни потребители както на стоки за здравето и красотата, така и на финансови услуги, образователни програми и нови технологии. Но възможностите, които по-възрастното поколение може да даде на икономиката, няма да се реализират, ако политиките и бизнесмените не вземат редица мерки. Сред тях са - запазването на възрастните служители в състава на работната ръка, допълнителна подготовка на специалисти за работа в области като здравеопазването, социалното осигуряване и туризма, повишаването на трудовите навици на възрастното поколение.

Нуждата от енергийна сигурност ще продължава да рас-

те и затова ще са нужни нови пътища за използване и внедряване на зелени източници на енергия. Според експертите този фактор може да съдейства за създаването на нови работни места. Новите технологии също предлагат почти безкрайни нови възможности. Както се отбелязва в изследването, иновациите имат централно място за икономическия прогрес и повишаването на жизнения стандарт. Подемът на развиващите се пазари също е от значение. Разцветът на многополюсния свят значително ще разшири търговските и инвестиционни възможности за транснационалните компании. Растежът на търсенето от страна на развиващите се пазари ще включва евтини стоки и услуги, финансови услуги, инфраструктура, частни услуги.

В изследването се отбелязват и етапите, осигуряващи новите възможности за растеж. Това са създаването на многополюсни географски стратегии, иновациите във всичко, сътрудничество и координация с останалите сектори, подобряването на уменията и знанията на служителите.

„Ще ви го кажа открито“

Решението дали да се кандигатура за нов мандат или не президентът Дмитрий Медведев ще вземе през тази година

Руското общество трябва да се сплоти пред лицето на тероризма, така както направиха това американците след 11 септември. За това, а също така за делото на Ходорковски и перспективите си през 2012 г. Дмитрий Медведев разказа в интервю за "Блумбърг ТВ". Журналистите обаче оставиха политиката за края и започнаха отдалеч, като попитаха президента защо той не смята Русия за съвременна държава, след като в нея вече има "Макдоналдс", суши и молове.

Пьотър СКОБЕЛЕВ

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

някой високопоставен правителствен чиновник или губернатор, за да се покаже на обществото, че неприкосновени няма.

- Ние трябва да разсъждаваме в съответствие с правото.

Изобщо, според Медведев, положението не е толкова плачевно - само през м. г. няколко хиляди държавни служители са били дадени на съд заради корупция и взимане на подкупи, от тях близо 2000 са осъдени. Чуждата агенция парира: "Когато г-н Ходорковски бе арестуван за пръв път, това стана сигнал за всички олигарси, че държавата контролира положението. И след това всички започнаха да си плащат данъците. Може би ще има същият ефект, ако се осъди високопоставен чиновник?"

Признавайки, че "делото Ходорковски" е интересно за всички, Медведев отбелязва, че през м.г. за данъчни престъпления са осъдени няколко хиляди частни предприемачи и сътрудници на големи търговски структури. Ситуацията с ексолигарха обаче е особена, но президентът няма право да се меси в работата на съда.

- Опитите за натиск, в това число и върху мен, в този план са абсолютно деструктивни. Те карат всички останали да си мислят, че в Русия е толкова несъвършена съдебната и правовата система, че може да се каже на президента или на още някой: "Вие сменете присъдата на Ходорковски и тогава ние ще се убедим, че правовата ви система

не е безнадеждна, а поне някак си работи". Това е неприемливо.

Държавният глава не изключи, че срещу Михаил Ходорковски могат да бъдат повдигнати нови обвинения.

■ Как да се обясни на инвеститорите, че няма да има нови Ходорковски?

- Смятам, че всеки инвеститор - и руски, и чуждестранен - трябва да спазва законите.

Говори Медведев и за друг опозиционер - Борис Немцов, когото "Блумбърг" определя като лидер на опозицията. Медведев е убеден: т. нар. системна опозиция още не е достатъчно силна, въпреки че създава неприятности на ръководството на страната. А "Единна Русия" изглежда според президента мощна политическа сила, която контролира положението в парламента. Партията на властта обаче, преди държавният глава, "не трябва да получава мандат за управление през цялото време".

Колкото до своите планове през 2012 г. Медведев продължи да мълчи.

■ А ако вие останете президент, Путин ще

остане ли премиер? - попита журналист.

- Сега няма да говоря за Путин. Защото това е отделен човек, той е мой другар, но аз няма да говоря вместо него - каза Дмитрий Медведев. - Колкото до мен самия, аз ще взема решение през тази година. Ако реша, че участието ми в изборите е правилно за страната, за политическата система и преди всичко за хората в държавата ни, ще участвам в тях. Ако реша друго, ще го съобща открито.

Руският лидер си поставя амбициозни цели за следващите пет години

Интервю

www.duma.bg

Снимка Мариета ТОМОВА

Mayaga Elbagayui:

Няма да има нова война в Судан

Намесата на Запада във вътрешните дела на източните държави винаги идва от едно нечисто намерение, казва временно управляващата мисията на Судан в България

удовлетворяват всички засегнати.

□ *Осъществим ли е вариантът "равноправен съюз между двата региона, подобен на ЕС", както го определя Омар ал Башир?*

- Хартум ще поддържа добри връзки като между два братски народа. Идеята е тези близки отношения да продължат да се развиват възходящо. И макар да е рано да правим такива прогнози, не изключваме в един момент двете държави да пристъпят към някоя от познатите ни форми на държавно управление като съюз или конфедерация. Защото въпреки различията, ни обединяват много повече неща. Едно от свързващите звена е нефтената промишленост. В този смисъл ще има изгода от подобни форми на сътрудничество. Ако се стигне до такава форма на съюз, се надявам, че той ще бъде еднакво полезен и за двете държави. Доста фактори водят до отделянето на Южен Судан. На първо място това е политиката на Народно-освободителното движение, което управлява там. Друг важен фактор е наследството от войните, с което живее населението. Има и външен фактор - някои от държавите в региона и някои от големите западни сили обещаха на южносуданското правителство, че ще го подпомогнат. Всички тези причини мотивираха населението. Но това може би ще се окаже голямо разочарование, защото част от държавите, обещащи помощ, започнаха да се отдръпват от своите обещания. Южен Судан тепърва ще се изправи пред предизвикателства, които ще са доста трудни за разрешаване в близките 3-4 години.

□ *А какво ще се случи със семействата от районите със смесено население?*

- Съществува съвместна комисия, която търси начини за разрешаване на въпросите, свързани с жителството и гражданството. Всеки трябва да уважава чуждото право на самоопределение. Комисията ще вземе предвид точно тези проблеми. Вероятно ще има вариант за двойно гражданство. Комисията търси и други решения за свободата на работа, на жителство, на движение.

□ *Остава ли време да се мисли за друга тежка ситуация - Дарфур?*

- Да, правителството в Хартум смята уреждането на отношенията и проблемите с Дарфур като един от най-важните си приоритети. Именно затова приехме нова стратегия за постигане на мир. Тя се основава на активното участие на дарфурското общество в управлението и осигуряването на мира и на възможността бежанците да се завърнат обратно към своите родни места. Една от основните й цели е да осигури преход от разчитането на хуманитарни помощи към лична инициатива и работа. Всички цели се опират на споразумението за мир от Абуджа (2006 г.) и по-

стигнатото в рамките на преговорите в Доха, които се водят между Хартум и бунтовните движения в Дарфур. Една от най-големите пречки е роенето на местните бунтовни движения (над 40) и техните нарастващи искания. В края на миналата седмица суданското правителство изпрати до Доха специална делегация, която да оформи споразумение за мир, предложено като текст от катарското правителство и от съвместния мирен посредник, назначен от ООН и Африканския съюз.

□ *Казват, че вълната от недоволство, която тръгна от Тунис, може да залее и Судан. Критиците на президента Ал Башир изтъкват, че той е на власт от 1989 г. и не се справя с политическите и икономическите трудности. Припомнят, че има заповед за арест от Международния наказателен съд в Хага заради геноцид.*

- Обстановката в Судан се различава много от ситуацията в Тунис и Египет. Наистина президентът Омар ал Башир дойде на власт през 1989 г. чрез военен преврат. И макар в първите години от своето съществуване правителството да беше военно по своя състав, то съумя да получи широка обществена

дътът му ще продължи 5 години. Суданският народ го избра, въпреки че знаеше за издадената заповед от съда в Хага, който е политическа структура с по-специално отношение към някои части от Третия свят, които имат своите добри позиции.

□ *Кой решава кой е диктатор? Има ли право Западът да се меси до такава степен в живота на хората?*

- Това е отличен въпрос. Икономическото, социалното и държавно-политическото устройство на африканските и арабските държави се различава от традиционното за западните държави. Намесата на Запада във вътрешните дела на източните държави винаги идва от едно нечисто намерение. Тези сили, които се стремят към намеса, са водени от своите лични мотиви и намерения, а не желаят доброто на местните народи. Вместо това е по-редно да ги оставят сами да избират кого искат за техен лидер и какво да бъде държавното им устройство.

□ *При предишната ни среща констатирахте спад в българо-суданските отношения, а сега затваряме мисията си в Судан. Според министър Младенов решението не трябва да се приема като оценка за двуст-*

Обстановката у нас се различава много от ситуацията в Египет и Тунис

подкрепа чрез консултации с различни местни движения и политически партии, така че да гарантира бъдещо политическо, икономическо и социално развитие и написване на стратегии за развитието на държавата. Именно благодарение на вътрешния конструктивен диалог между различните участници в нашето общество се стигна до подписването на споразумението за всеобхватен мир в Найшава през 2005 г. Така се стигна и до споразумението от Абуджа. През 2006 г. в Асмара бе подписано и споразумението за мир в източните части на страната. Наред с това налице е и непрестанен ползотворен диалог с всички политически партии. В Судан бе формирано правителство на широка партийна основа. В този кабинет участваха представители на доста от най-големите северносудански партии, наред с партията, управляваща Южен Судан. Един от най-големите стимули за това развитие се оказа клаузата от споразумението за всеобхватен мир, който гарантираше провеждането на избори през април м.г. В момента президентът Омар ал Башир е законно и демократично избран от народа си, а ман-

ранните отношения. Вие как го приемате?

- Изключително много съжаляваме, че българското правителство и българското Външно министерство взеха подобно решение. Както ни бе официално съобщено, това решение се смята за временно и е наложено само от финансовите условия, през които преминава България. Ако допускахме, че в това решение има дори капка оценка на двустранните отношения, веднага бихме предприели ответното действие. Фактът, че продължаваме да сме тук, говори за обратното. Въпреки всичко се надяваме да стимулираме двустранните отношения на всяко равнище. Бих искала да използвам възможността да добавя, че се надяваме на сътрудничество и продължаване на добрите връзки с нашите приятели - българите. Защото от европейските народи вие сте най-близки до нас като дух и култура. Позволете ми да отпразна и един призив към българските бизнесмени и частния сектор - нека да започнат в Судан, където са добре дошли. Ние сме отворени за инвестиции, а икономиката в Северен Судан е изключително обещаваща.

Г-жа МАУАДА ОМЕР ЕЛБАДАУИ е пълномощен министър и заместник на посланика на посолството на Република Судан в България. Родена е през 1971 г. в гр. Омдурман в централната част на страната. През 1994 г. завършва агроколеж, а втората ѝ специалност е международни отношения. Дипломатическата си кариера започва през 1995 г., когато постъпва на работа в МВНР на Судан. Била е първи секретар на мисията на Судан в Канада, както и консул в суданското посолство в Пекин. Омъжена е, има трима снове и една дъщеря.

Интервю на Калина ЙОТОВА

□ *Какви са настроенията след референдума във все още единен Судан?*

- Ние в Северен Судан се надявахме, че гражданите на Южен Судан ще гласуват в полза на единството на държавата. Но както се оказа, при това с голям изборен процент, южняците решиха да се отделият и ние уважаваме техния избор. Президентът Омар ал Башир, както и правителството, приемат резултатите от референдума. Това е тъжен факт, но трябва да продължим напред. Защото основната цел на правото на самоопределение на южняците беше постигането на един стабилен мир.

□ *Мирът обаче е крехка материя. Вече има смъртоносни сблъсъци, свидетели сме на първото политическо убийство в Южен Судан. Говори се за нова война. Смятате ли, че е възможно разделение при пълна политическа стабилност?*

- Искам да внеса едно много важно уточнение. Въпросните сблъсъци, довели до жертви, са изцяло вътрешен конфликт на Южен Судан и в тях няма замесени северносудански граждани. Южносуданското правителство излезе с потвърждение, че не става въпрос за политическо покушение, а за криминално убийство. Колкото до прогнозите за нова война, същите тези анализатори прогнозираха през април м.г., че провеждането на парламентарни и президентски избори ще бъде съпътствано с кръвопролития, което не се случи. Смятаха също, че провеждането на референдума ще премине в кървави сблъсъци, но ние преживяхме изключително мирен и де-

мократично проведен референдум. Затова бих искала да ви уверя, че със сигурност няма да се стигне до война, макар да има висящи въпроси между Северен и Южен Судан.

□ *Протоколът за разделяне на богатствата и властта между двете части (към споразумението за всеобхватен мир от 2005 г.) посочва подробно пътя напред. Но какво ще стане с проблеми като правото на жителство, провинциите със смесено население, проблемите с инфраструктурата? Югът няма тръбопроводи за петрола, Северът настоява за такси върху транспортирането му?*

- Споразумението за всеобхватен мир от 2005 г. предвижда 6-месечен преходен период след провеждането на референдума, който изтича на 9 юли 2011 г. Целта му е да се уредят тези неразрешени въпроси, така че да могат двете държави да започнат на чисто.

□ *Може ли за толкова кратък период да се уредят толкова сериозни въпроси?*

- Да, мисля, че ще успеем да се справим. Аз съм оптимист, защото политическата воля на двете страни е налице, макар да минаха години от споразумението от Найшава (2005 г.). Резултат от това е политическата комисия, която обединява миналата седмица, когато започна наистина конструктивен диалог. За да избегнем връщането към военен конфликт, ние вярваме, че ще има решения, които да

Общество

ХРИСТО ХРИСТОВ

Предизвестеното избиране на вицепремиера и министър на вътрешните работи Цветан Цветанов за председател на предизборния щаб на ГЕРБ ме подсети за стара народна мъдрост. Според която неканеният гост напире да бъде приютен не къде да е, а в най-личната селска къща - попвата. И защото по принцип на силовците не се отказва - където пожелал, там полегнал. Като това му избиране е на 99 на сто сигурен знак, че не Цветанов ще бъде топ играчът на ГЕРБ за мястото на президента. Което всъщност беше осветено от мига, в който Борисов

Светослав ЯНАКИЕВ

- Докторе, колко ми остава до раждането?
- Още... 200 лева!

Цветанов полегна в... поповата къща

припльзна името му.

Още тогава беше от ясно по-ясно, че Цветан Цветанов ще бъде мюрето, върху което ще трябва да се изсипе целият приятелски и не дотам огън. Не за друго, а защото дипломатичният специалист по физкултура и възпитан в чантоносене политик добре съзнава отредената му роля. И я прие мъжкарски, с поведение достойно за един Били Ухото, който винаги е заявявал: "Ми, щом Босът рече..."

Нямаше как Цветанов да не бъде начело на щаба. Нищо, че сегашното му амплуа на вътрешен министър не кореспондира с идеите за честност, прозрачност и демократичност на изборите. И по-скоро подсказва за очаквано хвърляне на цялата държавна мощ за спечелване на гласове.

Той е градил структури-те по места, които впоследствие Босът даряваше с доверието си и гарантираше с подписа си. Той познава по име и по досие "лейтенантите". Знае къде точно е хвърлена пъпната им връв - справка СРС-ата в Горна Оряховица. Лично е направил разчетите за приходоизточниците (неслучайно експертът на ОД на МВР-Хасково и настоящ народен представител и областен лидер на ГЕРБ в Хасково Иван Петров влезе в открит сблъсък с Ваньо Танов за китайското карго през Капитан Андреево). Комай единствен е способен да "набие канчетата" на непослушковците, решили, че единствено те са способни да водят "бащините дружини" (я как тихомълком замени м.г. уж непоклатимия в Стара Загора Недялко Недялков с

младок Живко Тодоров!). Да не напомням за спретването на оперативно интересни комбинации, водещи до сричането на уж безпорни фактори (например Лъчо Мозъка), в които сценариите са писани под индиги и няма как да мине без "слушане на акаунт".

Че тепърва ще гледаме доста такива водевили, е ясно и за онези, дето не са изкушени в познаването на паранормалните явления. Достатъчно е да се каже за купичката анонимки, чаканци реда си за разглеждане от Изпълнителната комисия на ГЕРБ. Да не отварям темата за неколцината настоящи градоначалници с произнесени на първа инстанция присъди или чаканци чукчето на Темида (в Ямбол - Георги Славов, и в Сливен - Йордан Лечков), които не крият мерациите си за нов ман-

дат пак под щемпела "ГЕРБ". И които ще го видят през крив макарон, ако Цветанов не отвори за сетен път тефтерчето на Краси Черничкия.

Изброяването на безспорните качества на вицето/председател може да продължи в още много и разнообразни посоки. И оня, който си е позволил дори за миг да го възприеме като "бита карта", лошо си е направил сметките. За разлика от него при сборуването на доходите и одобряването с половин дузина атрактивни имоти.

Защото 2+2 прави 4 само в сметанките на първолаците. А Цветанов отдавна изкласи и вече не срича, а пее. Без да се поти обилно за разлика от кумеца си. Така че - тихо и на пръсти покрай попвата къща. В очакване на камбанния звън.

Майка извън „системата“

АЛОНА НЕЙКОВА

Факт е, че никога не съм се срамувала от произхода си. Както често се шегувахме с приятелка, аз съм рускоговоряща българка от Украйна, завършила висше образование в София. Годините, които живея в столицата, са повече от прекарания в родния ми град. След над две десетилетия плащане на данъци в милата ми прародина, след стриктно спазване на всички закони и наредби и след като от 15 години съм омъжена за български

гражданин и имаме син, се оказа, че съм извън "системата" като майка.

Преживяната от мен случка някои биха нарекли тривиална. Други не биха и обърнали внимание, понеже е "частен случай". Но за мен бе въпрос за отстояване на правото ми да бъда "призната" за майка на сина ми. И не от кой да е, а от служителките на паспортната служба в столичното Трето РПУ.

Когато преди близо месец подавахме заявление за международен паспорт на сина ми, специална наредба изискваше присъствието и на двамата родители. Никой тогава не се усъмни, че съм майка на детето ми и мога да дам съгласието си да му бъде издаден необходимият документ. А и всички представени от мен бележки го потвърждаваха. Но когато отидох да получа готовия

паспорт, се оказа, че не мога да го взема, тъй като, както ми обясни служителката, ме няма в "системата".

Документът ми за самоличност е абсолютно редовен, издаден е в същото районно управление преди 3 години. И, ей Богу, не ми беше ясно как така "системата" не дава аз, майката, да получа паспорта на сина ми. "Трябва да дойде бащата" - грубо пресече служителката моите опити да вникна в същността на неочаквано изникналия проблем. Всички предоставени от мен бележки сочеха, че и аз съм родител като съпруга ми. Но това не означаваше нищо за служителките, които, освен да ми крещят, че съм "извън системата", друго не правеха. Не можах и да ми предоставят поисканата от мен наредба, според която само български граждани

може да получават документите на децата си. Освен да ми внушават, че съм никоя за тях и нямам никакви права, не получих разбиране от служителките. Те дори не направиха опит да се свържат с шефа си, за да бъде някак разрешен казусът.

Поисках да говоря с началника на службата, който се оказа професионалист и за минути се справи с "проблема" от компютъра в кабинета си. Никой от крещящите преди това служителки не се извини за похабените ми нерви и време...

Когато раждах сина ми - български гражданин, никой не ме предупреди, че някога мога да се окажа извън "системата" като майка. Само защото на някои дребни чиновници им е много по-удобно да не правят нищо и по-лесно да се опитат да те унижат.

Датума

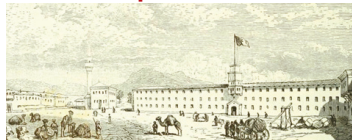
17

www.duma.bg

1371 - УМИРА ИВАН АЛЕКСАНДЪР, БЪЛГАРСКИ ЦАР (Р. 1301 Г.). Царуването му продължава 40 години. Една от най-влиятелните фигури в историята на Балканския полуостров през XIV в., дължащо се на гъвкавата му династична политика. По негово поръчение е съставено Иван-Александровото евангелие. В последните му години царството е разделено и отслабено, което при неговите наследници води до падане под османска власт.

1836 - ДОБРИ ЖЕЛЯЗКОВ ПОЛУЧАВА РАЗРЕШЕНИЕ ДА ПОСТРОИ ФАБРИКА В СЛИВЕН. Турският султан Махмуд издава ферман, с който разрешава на индустриалеца да създаде първата фабрика у нас и на Балканския полуостров. Тя е открита на 19 април 1836 г. В триетажна постройка е имало 20 предачни машини, 6 механични стана и персонал от 500 работници. Днес фабриката е паметник на културата от национално значение.

1909 - УМИРА ДЖЕРОНИМО, ИНДИАНСКИ ВОЖД (Р. 1829 Г.). В превод името на военния предводител на апачите чирикауа означава "Проявяващ се". Предвожда събрата си, които не са съгласни да живеят в резерват, както иска американското правителство. Оказва яростна съпротива и в знак на отмъщение заедно с групата си е военнопленник почти 30 години. Най-накрая е отведен в резерват в Южно Ню Мексико. Днес там и в района на форт Силл живеят потомци на апачите.

1925 - УБИТ Е ТОДОР СТРАШИМИРОВ (Р. 1880 Г.). Политик от БРСДП, по-късно - от БРСДП (ш.с.), а от 1920-а - от БКП, брат на писателя Антон Страшимиров. Арестуван от режима на Цанков дни преди Септемврийското въстание (1923). Освободен, тъй като е избран за депутат. От трибуната на НС разобличава репресиите на режима спрямо опозицията и интелигенцията. В деня, в който отправя запитване до министъра на вътрешните работи, е убит на улицата. Физическият изпълнител остава неизвестен.

1927 - В РУСЕ СЕ РАЖДА ЛЕОН ДАНИЕЛ, ТЕАТРАЛЕН РЕЖИСЬОР (УМИРА 2008 Г.). Работи в театрите в Русе, Бургас, Враца, София, в БНТ, в Студия за хроникални и документални филми. Между забележителните му спектакли са "Три сестри" и "Вишнева градина" на Чехов, "Дванайста нощ" на Шекспир, "На дъното" на Горки и др. Отличен с много награди, Доктор хонорис кауза на НАТФИЗ.

1935 - РАЖДА СЕ КИРИЛ НЕШЕВ, ФИЛОСОФ (УМИРА 2010 Г.). Завършва философия в СУ, специализира в МГУ "М. Ломоносов" - Москва, професор. Научните му интереси са в областта на етиката. Бил е декан на Философския факултет и зам.-ректор на СУ. Автор на монографии и брошури, сред които "Азбука на семейната етика", "Българинът днес - съдба и свобода", "Политическата етика" и др.

1990 - УЧРЕДИТЕЛЕН КОНГРЕС НА КНСБ. Конфедерацията на независимите синдикати в България е наследник на организацията Български професионални съюзи (БПС), преименувана през 1989 г. в Независими български професионални съюзи (НБПС). XI извънреден конгрес на НБПС на 17 февруари 1990 г. е и I учредителен конгрес на КНСБ.

2008 - КОСОВО ОБЯВЯВА НЕЗАВИСИМОСТ ОТ СЪРБИЯ. България и още 73 държави, 22 от които членки на ЕС, както и САЩ, Канада и Австралия, я признават. През октомври 2008 г. по инициатива на Сърбия ООН поиска от Международния съд в Хага да се произнесе дали решението не противоречи на международното право. На 22 юли 2010 г. съдът излиза с решение, че актът не е в нарушение на международното право. На 27 юли 2010 г. Сръбският парламент приема резолюция, че въпреки това решение Сърбия няма да признае независимостта на Косово.

МОНД

MONDE

diplomatique

българско издание

дипломатик

17 февруари 2011, година 8, брой 2 (75)

lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com

www.bg.mondediplo.com

8 стр.

Тунис, Египет, Мароко

Тези „приятелски диктатури“

ИГНАСИО РАМОНЕ

ДИКТАТУРА в Тунис? Диктатура в Египет? Като гледа човек как в момента медиите си правят гаргара с думата *диктатура*, прилепвайки я към Тунис на Бен Али и към Египет на Мубарак, французите навярно са се запитали дали добре са чули, или прочели. Същите тези медии и журналисти не ни ли набиваха в главите в продължение на десетилетия, че двете *приятелски страни* са *умерени държави*? Когато става въпрос за арабския свят, отвратителната дума „диктатура“ не беше ли запазена (след разрушаването на *ужасната тирания* на Саддам Хюсеин в Ирак) само за иранския режим? Нима е имало и други диктатури в този регион? И в условията на нашата демокрация, която е модел за подражание, медиите са крили това от нас?

Във всеки случай дължим признание на разбунтувалия се тунизийски народ, който ни отвори очите. Неговата изумителна победа освободи европейците от „лицемерната и прикрита реторика“, която е на мода в тукашните администрации и медии. Принудени да свалят маските, последните дават вид, че едва сега откриват това, което отдавна знаем (1), а именно че „приятелските диктатури“ не са нищо друго освен потиснически режими. По тази тема медиите чисто и просто следваха „официалната линия“ – да си затварят очите или да гледат другаде, потвърждавайки представата, че печатът е свободен само в отношението си към слабите и маргинализираните. Никола Саркози не заяви ли с апломб по повод мафиотската система на клана Бен Али – Трабелси, че в Тунис *се наблюдаваше отчаяние, страдание, чувство на задушаване, за които, трябва да признаем, не си бяхме дали достатъчно сметка?*

Не си бяхме дали достатъчно сметка... За 23 години... Въпреки присъствието в страната на дипломатическа служба, по-голяма от тази на която и да било друга държава... Въпреки сътрудничеството във всички области на сигурността (полиция, жандармерия, разузнаване)... Въпреки редовното пребиваване в Тунис на водещи личности от политиката и медиите, които без никакви морални задръжки бяха създали там свои курортни гнезденца (2)... Въпреки присъствието във Франция на прокудени от родината ръководители на тунизийската опозиция, които френските власти държаха настрана като чума и на които в продължение на десетилетия беше почти забранено да припарват до големите медии... Позор за демокрацията.

Всъщност, под претекст че са преграда пред радикалния ислямизъм, тези авторитарни режими бяха (и продължават да са) благосклонно покровителствани от европейските демокрации, пренебрегващи собствените си ценности (3). Същия циничен аргумент Западът използва и по време на Студената война в подкрепа на военните диктатури в Европа (Испания, Португалия, Гърция, Турция) и в Латинска Америка, защото така нямало да се позволи на комунизма да вземе властта.

Какъв добър урок дават разбунтувалите се арабски общества на онези в Европа, които, говорейки за тях, използваха само манихейски език: послушни маси, свели глави пред корумпирани ориенталски сатрапи, или истерични тълпи, обсебени от религиозен фанатизъм. Но ето че на екраните на компютрите и телевизорите си (възхитителна работа на „Ал Джазира“) изведнъж ги виждаме загрижени за социалния напредък, без следа от религиозно опиянение, жадни за свобода, изтормозени от корупцията, презиращи неравенствата и копнеещи за демокрация за всички, без изключение.

Далеч от двусмислените карикатури, тези народи изобщо не са някакво „арабско изключение“, напротив, в политическите си възжеления те изглеждат подобни на останалите модерни просветени градски общества.

Една трета от тунизийците и почти една четвърт от египтяните редовно сърфират в интернет. Както казва Мулай Хишам ел Алауи: *Новите движения не са белязани от стари антагонизми като антиимпериализъм, антиколониализъм или враждебност към светското битие. В демонстрациите в Тунис и в Египет нямаше никаква религиозна символика. Това е един поколенчески прелом, който отхвърля схващането за арабската изключителност. Освен това новите информационни технологии дават импулс на тези движения, предлагащи нова разновидност на гражданското общество, при която отхвърлянето на авторитаризма върви ръка за ръка с отхвърлянето на корупцията* (4).

Благодарение именно на дигиталните социални мрежи хората, както в Тунис, така и в Египет, успяха много бързо да се мобилизират и за рекордно кратко време да съборят властта. Това стана дори преди протестните движения „да узреят“ за създаването на условия, в които да се появят нови лидери, произхождащи от техните среди. Това е много рядък случай, при който една революция побеждава без лидер, без ръководна организация и без програма, само под напора на динамиката и отчаянието на масите.

Моментът е деликатен и без съмнение определени сили, особено в Египет, вече работят според старата максима от романа *Гепардът: всичко се променя, за да не се промени нищо*. Тези народи, които сега завоюват свободата си, не трябва да забравят предупреждението на Балзак: *Печатът може да бъде убит по същия начин, по който се убива един народ, като му се даде свободата* (5). „Контролираните демокрации“ са много по-сръчни в опитомяването на един народ по напълно законен начин, отколкото старите диктатури. Но това не оправдава запазването на последните и не трябва да възпира устрема за свалянето на една тирания.

Сгромолясването на диктатурата в Тунис беше толкова бързо, че другите магребски и арабски народи заключиха: тези автокрации – едни от най-старите в света – са толкова дълбоко прогнили, че представляват просто „книжни тигри“. Нещо, което се потвърди и в Египет.

На това се дължи и впечатляващото надигане на арабските народи в Йордания, Йемен, Алжир, Сирия, Саудитска Арабия, Судан и Мароко, което неизбежно напомня за големия революционен взрив, разтърсил Европа през 1848 г.

В Мароко, една абсолютна монархия, в която резултатите от „изборите“ (винаги фалшифицирани) се определят от суверена, който според своето благоволение назначава т. нар. суверенни министри, няколко десетки фамилии, близки до трона, продължават да обсебват главните богатства на страната (6). Данните, разпространени от „Уикилийкс“, показваха, че корупцията в тази страна достига невообразим цинизъм, много по-голям от този на Бен Али в Тунис, и че корените на всички мафиотски мрежи са в кралския дворец. Страна, в която е повсеместна практика хората да бъдат подлагани на мъчения и да бъде задушавана постоянно свободата на печата.

И тази „приятелска диктатура“ обаче, като тунизийската на Бен Али, се радва на много голяма снизходителност от страна на нашите медии и на повечето от водещите ни политици (7). Последните омаловажават признаците, че бунтът става „заразителен“. Вече четирма души там се самозапалиха. Демонстрации на солидарност с бунтовете в Тунис и Египет се състояха в Танжер, Фес и Рабат (8). Уплашени, властите решиха превантивно да субсидират храните от първа необходимост, за да избегнат „хлебни бунтове“. Значителни войскови части бяха изтеглени от Западна Сахара и придвижени спешно към Рабат и Казабланка. Крал Мохамед VI и няколко негови сътрудници пътуваха специално до Франция през уикенда на 29 януари, за да се консултират с експерти по опазване на обществения ред от френското Министерство на вътрешните работи (9).

Въпреки че властите опровергават последните две информации, ясно е, че мароканското общество следи с напрегната възбуда събитията в Тунис и Египет. Готово да се включи в революционния кипнеж, за да строши най-после феодалните окови. И да поиска сметка от всички в Европа, които в продължение на десетилетия бяха съзаклятници на „приятелските диктатури“.

(1) Вж. Jacqueline Boucher, „La société tunisienne privée de parole“ (Тунзийското общество, на което е отнета думата), и Ignacio Ramonet, „Main de fer en Tunisie“ (Желязна ръка в Тунис), *Le Monde diplomatique*, съответно февруари и юли 1996.

(2) В момент, когато Мохамед Буазизи вече се беше принесъл в жертва, самопазвайки се на 17 декември 2010 г., когато бунтът се разпрострираше из цялата страна и десетки протестиращи тунизийци продължаваха да падат под куршумите и репресиите на режима на Бен Али, кметът на Париж Бертран Деланое и министърката на външните работи Мишел Алю-Мари сметнаха за съвсем нормално да заминат за Тунис, за да посрещнат там безгрижно Бъдни вечер.

(3) В същото време, без да държат сметка за противоречието, Вашингтон и неговите европейски съюзници подкрепят теократичния и тираничен режим в Саудитска Арабия, главно от официално огнище на най-мракобесния и експанзионистки ислямизъм.

(4) <http://www.medelu.org/spip.php?article710>

(5) Honoré de Balzac, *Monographie de la presse parisienne* (Монография на парижкия печат), Париж, 1843.

(6) Вж. Ignacio Ramonet, „La poudrière Maroc“ (Бурено с барут Мароко), *Mémoire des luttes*, септември 2008, <http://www.medelu.org/spip.php?article111>

(7) От Никола Саркози до Сеголен Роаял, като се мине през Доминик Строс-Кан, който е собственик на имот в Маракеш, много френски политици не са имали никакви задръжки да пребивават в тази „приятелска диктатура“ по време на последните отпуски в края на миналата година.

(8) *El País*, 30 януари 2011, http://www.elpais.com/articulo/internacional/Manifestaciones/Tanger/Rabat/apoyo/egipcios/elpepiint/20110201elpepiint_9/Tes

(9) *El País*, 30 януари 2011, http://www.elpais.com/articulo/internacional/Mohamed/VI/va/vacaciones/elpepiint/20110130elpepiint_8/Tes, и Pierre Haski, „Le discret voyage du roi du Maroc dans son château de l'Oise“, *Rue89*, 29 януари 2011, <http://www.rue89.com/2011/01/29/le-roi-du-maroc-en-voyage-discret-dans-son-chateau-de-loise-188096>

Процъфтяващата индустрия на

Пилета, отгледани в клетъчни батерии, домати през цялата година, овощни градини, в които се експлоатират работнички имигрантки... Да, но всичко е „био“! Или как едно движение, създадено от активисти, целящи да защитят дребните селскостопански производители, като в същото време отхвърлят стремежа за непрекъснато увеличаване на производителността, рискува да се сблъска със супермаркетите.

ФИЛИП БАКЕ*

ЕКОЛОЗИТЕ и участниците в майските събития от 1968 г. отстъпиха място на професионалистите! Ето как се изрази през юни 2009 г. техник на кооператива „Terres du Sud“ (Южни земи), който организира в Лот-е-Гарон ден на „отворените врати“, за да демонстрира интензивно отглеждане на... биологични пилета. Изложените от кооператива ефикасни съоръжения, предлаганите кредити и държавни помощи имаха за цел да привлекат поканените селскостопански производители. Всъщност, за да снабдяват голямата разпространителска мрежа и столовото обслужване (1), могъщите кооперативни стопанства, свързани с големите компании в хранително-вкусовата промишленост, вече се намират в условия

*Журналист, координатор на проекта за книга *De la bio alternative aux dérives du «bio-business, quel sens donner à la bio?* (От биоалтернативата до произвола на „биобизнеса“, какъв смисъл да се придаде на биологичното земеделие?), предстои да се публикува в края на 2011 г. (Вж. www.alterravia.com).

на ожесточена конкуренция за отглеждането на тези пилета. Те се възползват от новото европейско законодателство, което позволява на животновъдите да отглеждат до седемдесет и пет хиляди биологични пилета годишно и не ограничава броя на биологично отглежданите кокошки носачки.

Кооперативните стопанства осъзнаха, че като прилагат методите си, могат да спечелят много пари от този тип земеделие, който дълго време отхвърляха. *Производителите сключват неизгодни договори и изцяло губят независимостта си*, разказва Даниел Флорантен, член на Селската конфедерация, бивш животновъд на биологично чисти птици, работил с кооператива „Майсадур“ от департамента Ланд. *Задължени са много сериозно за поне два-сет години напред и трябва да дават цялата си продукция на кооперативното стопанство, което поема ангажимент да я изкупи, без обаче цената да е договорена предварително. Това е същинска система за интегриране, типична за конвенционалното интензивно животновъдство.*

От 1999 г. поради здравословни и екологични проблеми потреблението на биологично чисти храни във Франция се увеличава с 10% годишно. През 2009 г., въпреки кризата, търговският оборот на биологичните храни нарасна с 19% (2). Този пазар, дълго време смятан за второстепенен, започна да носи печалба и да привлича големите разпространителски вериги, които вече реализират повече от 45% от продажбите.

И все пак, през 2009 г., въпреки напредъка на преобразуването, само 2,46% от земеделските площи се използват за биологично земеделие. Ето защо, за да задоволят търсенето от страна на потребителите, главните действащи лица на пазара решиха масово да призват към внос и развитие на индустриалното и интензивно биологично земеделие.

Понятието биологично земеделие се появи и разпространи в Европа в отговор на химичното земеделие, целящо неизменно увеличаване на производителността, което масово се разрасна след края на Втората световна война. В началото на 60-те години на XX в. мрежа от дребни селскостопански производители на биологично чисти храни и от потребители създават „Природа и напредък“. Асоциацията привлича голяма част от градското население, което, водено от убежденията си, решава да се върне към земята и изгражда връзки с различни екологични и политически движения, като движението против ядрените оръжия и синдиката „Селяни-работници“ през 70-те

години, а след това и Селската конфедерация и противниците на ГМО (генетично модифицирани организми) от началото на 90-те години. „Природа и напредък“ включи в хартата си определени принципи: отхвърляне на синтетичните продукти, природосъобразна обработка, разнообразяване и редуване на културите, автономия на стопанствата, възобновяеми енергийни източници, защита на дребните селскостопански производители, биоразнообразие, селскостопански семена, хранителна

независимост... За да се придаде нов смисъл на потреблението и да се възстановят социалните връзки, продажбата на биологични продукти се осъществява на местните пазари, по панаири и в търговски центрове, които поставят началото на мрежата „Биокооп“ (3). Хартата на „Природа и напредък“ вдъхнови тази на Международната федерация на движенията за биологично земеделие (IFOAM), приета през 1972 г., която обедини агрономските критерии с екологичните, социалните и хуманните цели.

Пазар, на който брокерите са царе

НО селското и социално движение, обвързано с този вид култура, не е много единно. През 80-те години официалният план за действие на „Природа и напредък“ съжителства с петнайсетина други документи, създадени от различни движения. През 1991 г., използвайки като претекст това обкръжение, Брюксел налага единен план за целия Европейски съюз. Изпълнението му от страна на френската държава води до появата на националния стандарт АВ. Частните търговски сертифициращи организации се противопоставят на контрола, осъществяван до момента от комисиите на производителите, потребителите и преработвателите.

Тогава „Природа и напредък“ изпада в тежка криза. Някои от членовете ѝ решават да бойкотират новия стандарт. Други, изкушени от бързо разрастващия се пазар на сертифицирани биопродукти, напускат асоциацията. Сертификацията благоприятства пълния производствен цикъл за сметка на солидарните мрежи, пояснява Джорди ван ден Акер, бивш председател на асоциацията. *Екологията и социалното начало, които за нас са важни ценности за биологичното производство, вече нямат връзка с икономическата сфера. Стандартът и европейското законодателство доведоха до развитието на международен пазар, улесняващ свободното движение на продукти, търговията и конкуренцията.*

(1) За да осъществи една от целите, определени на Форума за околна среда „Грьонел“, държавата възнамерява до 2012 г. да включи 20% биологично чисти хранителни продукти в менютата на столовете в държавните администрации и учреждения.

(2) Повечето от цитираните данни са взети от пресинформацията на агенция „Бюо“, „Les chiffres de la bio sont au vert“ (Данните за биологичното земеделие сочат растеж), 2010, www.agence-bio.fr, и от книгата *l'Agriculture biologique, chiffres clés. Edition 2009* (Биологичното земеделие,

та. Ние не се разпознаваме във всичко това.

Впрочем влязлото в сила на 1 януари 2009 г. ново европейско законодателство позволява съдържание от 0,9% ГМО в биопродуктите и дава специални разрешения за химическа обработка (4). *Биологичното земеделие е напълно несъвместимо с ГМО, заявява Ги Кастлер, животновъд от департамента Еро и активист на „Природа и напредък“. Ние продължаваме да настояваме за 0% ГМО! Новото законодателство определя стандарти, без да отчита земеделските практики. Преминихме от задълженията относно средствата (каква метод за отглеждане да се използва) към задължения по отношение на резултатите (каква остатъчен продукт се съдържа в крайния продукт). Отворена е вратата към повсеместно разпространение на биоиндустриалното земеделие.*

В този процес земеделските кооперативи са в предните редици. Благодарение най-вече на храната за птиците, която те произвеждат и доставят на селскостопанските производители, размерът на печалбите им е забележителен. Старото френско законодателство изискваше животновъдите да произвеждат 40% от храната за биологичните животни на собствена територия. Тази връзка със земята отсъства в новото европейско законодателство. Животновъдът купува от кооперативите всички

Биобизнес без граници

ПРЕЗ 2007 г. по света бяха засадени повече от тридесет милиона хектара с биологично чисти култури. Интензивното биологично земеделие се разпространява все по-масово, като става жертва на същата надпревара като конвенционалното земеделие, ориентирано към постигане на все по-голяма производителност, което беше заклемено от основателите на движението за биологично чисти продукти. Многонационалните компании от хранително-вкусовата промишленост и големите поземлени собственици развиват успешно бизнеса с монокултури за износ. Бедните земеделци в Азия, Латинска Америка и Африка също са включени във веригата. Подчинени на могъщи търговски компании, те са принудени да произвеждат биологично чисти храни за най-богатите индустриални общества.

В Латинска Америка и държавите от Източна Европа в стопанства от хиляди декари от най-плодородните земи се отглеждат биологични зърнени храни и соя. В Палестина част от заселената от израелци долина на река Йордан се използва за производството на биологично чисти плодове и зеленчуци (1). В Бразилия един-единствен собственик притежава двадесет хиляди хектара биологична захарна тръстика. В Турция хиляди дребни земеделци изнасят цялата си продукция от грозде, смокини, кайсии и др. Зелен фасул от Кения, картофи от Египет... Всички тези изнасяни продукти носят марката на частни сертифициращи организации, които ги пускат на пазара без особени изисквания относно опазването на биоразнообразието, околната среда, правото на собственост върху земята, хранителната независимост и т.н.

Произвежданото от колумбийската компания „Даабон“ палмово масло, което в Европа влиза в състава на голяма част от преработените биопродукти, се превърна в символ на новите пазарни цели. „Даабон“ притежава хиляди хектари с биологични палми, какаови дървета, банани и кафеени насаждения, като произведеното се изнася към Европа и САЩ. Посредством сложна мрежа от филиали компанията контролира

най-голямата фабрика за биодизел в страната и притежава луксозно яхтено пристанище...

КОЛУМБИЙСКИЯТ журналист Алфредо Молано Браво изчислява на 120 милиона долара годишния търговски оборот на „Даабон“ (2). Собствениците на компанията, семейство Давила, са сред приближените на бившия президент Алваро Урибе. През двата му мандата армията изби хиляди и с помощта на паравоенните извърши масови изселвания на селско население, за да могат могъщите поземлени собственици да засадят, освен всичко останало, маслодайни палми. Писателят и университетски преподавател по агрономия в националния университет на Колумбия Марио Мехия Гутиерес е категоричен: *В Колумбия масовото превръщане на стотици хиляди хектари в плантации с маслодайни палми за биологично чисто производство или за дълготрайни насаждения е проект, изцяло свързан с паравоенните.*

И въпреки това, във Франция палмовото масло продължава да се сертифицира като биологично чисто от сертифициращата организация „Екосерт“, а управата на „Биокооп“ все така подкрепя колумбийската компания. През юли 2010 г. ръководството на утвърдилата се разпространителска мрежа за биопродукти се обърна към своите членове така: *Политическият контекст в Колумбия и обичаите в страната (...) обясняват защо ситуацията е толкова сложна и какви цели би могла да преследва една дирижирана „западна“ медийна кампания* (3).

Ф. Б.

(1) Съвсем скоро тези биологично чисти продукти, продавани с етикет „произведено в Израел“, може да започнат да се внасят и във Франция от израелската компания „Агрекско“ през един твърде спорен терминал на пристанището на град Сет.

(2) Alfredo Molano Bravo, „Más claro no canta un gallo“, 3 октомври 2009, www.elspectador.com

(3) „Daabon et huile de palme: le point“ („Даабон“ и палмовото масло: обобщение), документ от 6 юли 2010 г., публикуван от ръководството на мрежата „Биокооп“ на вниманието на членовете ѝ.

ключови данни. Издание 2009), La Documentation française, Париж.

(3) Pascal Pavie et Moutsie, *Manger bio. Pourquoi? Comment? Le guide du consommateur éco-responsable* (Да ядем биологично чисти храни. Защо? Как? Наръчник на екологично ангажиран потребител), Edisud, Екс ан Прованс, 2008.

(4) Вж. „Bio/OGM : le vote des députés européens à la loupe“ (Биологично чисти храни или ГМО: Вота на европейските депутати под лупа), 21 май 2009, www.terra-economica.info

РАБОТНА РЪКА, НЕВЪЗМОЖНОСТ ЗА КОНТРОЛ

биологичното земеделие

храни, като един от основните компоненти е соята. През 2008 г. във Франция производството на биологично птиче месо се увеличи със 17%, а това на биологичната соя намаля с 28%. Наложени са вносите и много по-евтина соя.

През ноември 2008 г. триста тона биологични соеви къспета, дошли от Китай чрез филиал на кооператива „Терена“, бяха изтеглени от пазара, след като се установи, че съдържат значително количество меламин, силно токсичен продукт. Оттогава предприятието се отказва да търгува с азиатския гигант, но за да изхранва биологичните птици в Северозападна Франция, то се снабдява от международния пазар, където брокерите са истински царе и не спазват особено изискванията за прозрачност.

Купуваната в Италия биологична соя, която може да бъде произведена в Румъния или в Полша, се конкурира с бразилската. Последната се отглежда от дребни производители в щата Парана, които зависят от големите компании за износ, и най-вече в щата Мату Гросу, където земеделските стопанства (фазенди) за биологично производство (чиито собственици не допускат медии) могат да достигнат до пет хиляди хектара (5). Именно последният щат е отговорен в най-голяма степен за унищожаването на амазонските гори. Според Световния фонд за дивата природа Франция (WWF-Франция) два милиона и четиристотин хиляди хектара гори се унищожават всяка година в Южна Америка, което е пряко или косвено свързано със соята (6). И все пак, за производството на биологична соя в Бразилия от производителя не се изисква дори минимално удостоверяване, че не допринася за това бедствие.

Въпреки че биологичното земеделие представлява малка част от дейността на големите кооперативи, те все пак възнамеряват да наложат господството си в тази област. „Терена“ купи предприятието „Боден“, френския лидер в производството на биологично птиче месо; кооперативът „Гусан“ вече притежава Френския съюз за биологично земеделие; „Юралис“ притежава значителни дялове от „Агрибио Юнион“... Много регионални професионални асоциации за разпространение на биологично земеделие и почти всички земеделски камари (участващи все по-активно в управлението на този вид култури) се намират под влияние на кооперативите. Националният институт за наименованията за произход, който вече гарантира прилагането на европейското законодателство във Франция, е ръководен от Мишел Приг, президент на „Майсадур“, който търгува с различни видове семена на ГМО.

Тези кооперативи, които по никакъв начин не отричат използването на химически продукти в т. нар. конвенционално земеделие, засилват връзките си с многонационалните компании, подпомагащи изследването и комерсиализацията на ГМО. Четиридесет процента от дяловете на „Майсадур Семанс“, филиал на „Майсадур“, принадлежат на швейцарската компания „Синжента“, наследница на агрохимичните дейности на „Новартис“. „Майсадур Семанс“ притежава заводи в различни части на планетата (7). Това нарастващо влияние на кооперативите, които имат финансови интереси в сектора на ГМО, несъмнено не е чуждо на решението на Европейската комисия да определи праг от 0,9% за позволеното количество на ГМО в биологичните продукти, докато Европейският парламент се беше противопоставил на това.

Франция внася повече от 60% от биологичните плодове и зеленчуци, които консумира. „Пронатюра“ е френски лидер в търговското им разпространение в специализираните магазини и супермаркетите. За по-малко от десет години това предприятие

от Югоизточна Франция увеличи десетократно търговския си оборот и погълна четири други фирми. Една четвърт от продуктите му идват от Франция, но останалото се внася от Испания (18%), Мароко (13%), Италия (10%) и от около още четиридесет други държави. „Пронатюра“ е първата компания, която започна целогодишно да търгува с биологични плодове и зеленчуци. Това не пречи на основателя ѝ Анри дьо Пази да проповядва уважение към земята, околната среда, селските производители и потребителите. Но законът, който налага големите разпространителски вериги, доста се отдалечава от тези принципи. При биологичното земеделие те следват същите унищожителни механизми на изкупуване, както и при конвенционалното, обяснява Дьо Пази. Насърчават агресивната конкуренция. Някои от продуктите ни не се търсят, тъй като други доставчици предлагат цени, много по-ниски от нашите. В тази ценова война, в която „Пронатюра“ и останалите компании за внос и износ решиха да участват, социалната област и уважението към околната среда почти не намират място.

Същите методи, но „сертифицирани“

ВЕЧЕ ДВАНАЙСЕТ години „Пронатюра“ внася испански биологично чисти ягоди, произведени от „Бионест“. Шефовете ѝ, Хуан и Антонио Солтеро, притежават в района на Уелва петстотин хектара парници, които на пръв поглед по нищо не се различават от хилядите обикновени парници в долината, завзета от монокултура от ягоди, която силно замърсява околната среда и при отглеждането на която се експлоатират много работници. Подобно на други предприятия, „Бионест“ се намира в пределите на природния парк „Доняна“, включен в световното наследство на ЮНЕСКО (8). Според WWF-Испания броят на парниците в парка се увеличава по общо взето незаконен начин, което сериозно вреди на околната среда, застрашвайки на първо място водните запаси (9).

„Бионест“ не зачита биологичното разнообразие (малкото сортове ягоди, които се използват, са същите като тези в обикновените парници), отглежда монокултура, инжектира обогатители на растенията чрез капкова напоителна система... Методите за отглеждане на културата не се различават особено от използваните в конвенционалните парници в Уелва. Единствено използваните сертифицирани суровини осигуряват на компанията марката „биологично чисто“. За събирането на реколтата „Бионест“ наема стотици румънки, полякини и филипинки... които

са в твърде несигурно положение. Темата е особено чувствителна и ръководството на „Бионест“ отказва да приеме журналисти, за да говори по нея.

Тези жени, които се наемат направо в страните им от испанските работодателски организации, всяка година отиват в Испания с визи и срочни „договори, сключени в държавата, от която произхождат“. Тъй като не знаят какви права имат, те изцяло се подчиняват на работодателите си (10). Франсис Прието, член на Синдиката на селскостопанските работници, прави неочаквано посещение в жилищата на работничките на „Бионест“. Напълно изолирани сред парниците, те трябва да спазват стриктни правила: никакви посещения, контролирани излизания, иззети паспорти... Подложени са на тормоз от страна на работодателите си и на същата експлоатация като останалите сезонни работници в Уелва, и то при особено тежки условия на труд, обяснява Прието.

„Бионест“ не е изолиран случай в Андалусия. В околностите на Алмерия, в парници на площ сто и шестдесет хектара „Агриекс“ произвежда, опакова и плашира на пазара от септември до края на юни повече от единайсет хиляди тона „биологично чисти“ домати, чушки и краставици. В парниците, оборудвани с най-модерна техника, се използват суровини, сертифицирани като „биологично чисти“, и работят румънски и марокански сезонни работнички. Директорът Мигел Казорла с гордост говори за очакваното ново разширяване на предприятието. Изнасяни от непрестанна върволица от тирове към всички супермаркети и специализирани магазини за биологично чисто храна в Европа, от началото на зимата зеленчуците на „Агриекс“ са в пряка конкуренция с произведеното от други „биологично чисти“ парници в Италия, Мароко и Израел... Търговската война по

средиземноморското крайбрежие се ожесточава все повече, като от това най-много печелят посредниците.

Далеч от този произвол в биоиндустрията, малкият земеделски кооператив „Ла Верде“, в андалуските планини на Кадис, е създаден през 80-те години на XX в. от надничари, членове на Синдиката на селскостопанските работници, които в края на франкизма водеха безкомпромисна борба, за да получат земя. Шест семейства отглеждат там зеленчуци, овошки, както и малко крави и овце на площ от четиринайсет хектара. Продават цялата си продукция в Андалусия с посредничеството на друг кооператив – „Пуеблос Бланкос“, който обединява двадесет и двама дребни производители и биокооперативи. Бяхме сред първите, които започнаха да се занимават с биологично земеделие, обяснява Маноло Сапата. То силно се доближаваше до земеделието от времето на дядовците и прадедовците ни и съответстваше на духа на борбата ни. Ако биологичното земеделие не допринася за възстановяване на равноправието, справедливостта, автономността, хранителната самодостатъчност и независимост, то няма никакъв смисъл. А сертифициращите органи не ни помагат. Земеделски произ-

Съпротива срещу „биобизнеса“

В ДНЕШНО ВРЕМЕ се срещат все повече такива случаи – в Колумбия, Боливия, Бразилия, Индия, Италия, Франция и др. В цял свят се организира съпротива срещу биобизнеса. Все повече земеделски производители, селски общности и малки кооперативи от производители защитават земеделие и начини за отглеждане на биологично чисти земеделски култури, които привилегироваха стопанствата с неголеми размери, които зачитат биологичното разнообразие и хранителната независимост. Мнозина отхвърлят сертификатите и участват в системи за гарантиране на качеството, основаващи се на обмен и доверие между производителите и потребителите. Развиват се мрежи за защита на селскостопанските семена, чрез които да се наложи правото на земеделиците да произвеждат и да продават собствени семена.

Във Франция Асоциациите за подкрепа на селскостопанското производство, които установяват пряк контакт между производителите и потребителите, без да се минава през пазара, увличат толкова много хора, че предлагането вече не успява да задоволи търсенето. Асоциацията „Земя

водител, който разнообразява културите си и отглежда няколко сорта, плаща повече данъци от онзи, който отглежда интензивно само една култура.

Заради това, че публично залейми подкрепата, която основната испанска сертифицираща организация, Андалуският земеделски екологичен комитет, оказва на големите компании в „биобизнеса“, „Ла Верде“ стана обект на поредица от инспекции. Членовете на кооператива създадоха най-голямата банка от земеделски семена в Испания. Благодарение на нея са подсирили производството си и снабдяват всички дребни биологични производители в района, но се опасават, че може да им бъдат наложени санкции. Съществуват закони и норми, които потискат правото, завоювано от природителите ни, да произвеждаме семена и ни пречат да сертифицираме старите сортове, които успяхме да съхраним. Всъщност европейското законодателство в областта на биологичното земеделие изисква да се използват семена, сертифицирани като биологично чисти. Ако такива няма, трябва да се използват стандартните семена на пазара. За момента всичко е на ръба на закона, но ако утре ни забранят да продаваме продуктите си, ще ни принудят да използваме биологично чистите семена, продавани от „Монсанто“ (11). Като взимат пример от някои селскостопански производители от „Природа и напредък“, членовете на „Ла Верде“ възнамеряват да се откажат от биологичното сертифициране.

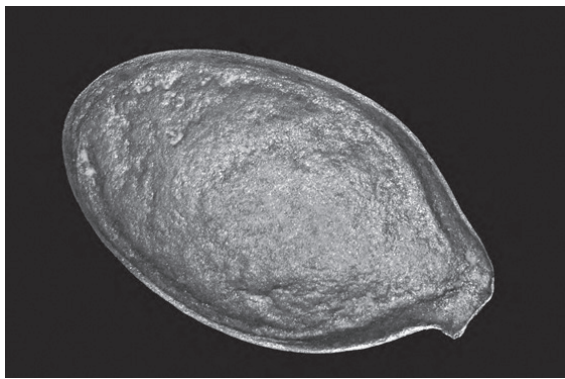
на връзки“ успешно събира солидарни фондове, с които подпомага установяването на млади производители на биологични продукти. За да се разграничи от европейското законодателство, Националната федерация за биологично земеделие създаде нов стандарт – „Биологична приемственост“. Той ще допълва официалното сертифициране, като изисква да се спазват много по-строги правила и да се зачитат принципи, вдъхновени от приетите от IFOAM през 1972 г. Встрани от законодателството, „Природа и напредък“ защитава собствения си план за действие, който гарантира биологично чисто селско земеделие.

От това дали социалните и екологичните ценности ще бъдат включени или не сред приоритетите на производителите, преработвателите и потребителите на биопродукти ще зависи и бъдещето на биологичното земеделие. Дали ще се окаже поредният дял от пазара, подчинен единствено на интересите на икономическия либерализъм? Или ще се превърне в алтернатива на този либерализъм?

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

THIERRY ARDOUIN.
На стр.2 – естествено семе на *Calendula officinalis* (невен), влясно – обработено сертифицирано семе на *Cucurbita moschata* Duchesne (тиква)

(Изложба в галерия „Baudouin Lebon“, Париж, 5 - 28 февруари 2011)

Кога река Конго ще донесе благодат

Земни недра, скътали изобилие от полезни изкопаеми, и река, способна да захрани гигантски язовири. Държавната хазна обаче е празна, а токът непрекъснато спира – Демократична република Конго събира като във фокус африканските парадокси. За да може да използва богатствата си, континентът се нуждае от инфраструктура, най-вече в областта на енергетиката. Китай строи там съоръжения, като в замяна получава суровини. Но дали африканците ще извлекат полза от това?

СПЕЦИАЛЕН ПРАТЕНИК
ТРИСТАН КОЛОМА*

КИНШАСА, 29 октомври 2010 г., Министерство на комуникацията. Разрешението ми за репортажа трябваше да бъде отпечатано преди около три часа. Климатикът не работи и в чакалния всичко е замряло – няма ток. В Демократична република Конго (ДРК) електрическият ток не е нито постоянен, нито променлив. Той е спорадичен. Трябва да чакаме министъра да се върне, само той може да разреши да бъде включен генераторът. С Националната електрическа компания (НЕК) човек никога не знае кога отново ще има ток. Поради непрекъснатото включване и изключване на захранването уморените мотори на генераторите боботят през целия ден.

ДРК не е изолиран случай. През април 2008 г. Международният валутен фонд (МВФ) би тревога (1): в повечето африкански страни, разположени на юг от Сахара, липсата на инфраструктура в енергетиката, транспорта, водоснабдяването, информационните технологии и комуникациите ще ограничи производителността с от 30% до 60%. Това ще доведе и до спад на икономическия растеж с два пункта. А за изграждане на нови съоръжения и за възстановяване и експлоатация на старите от 2006 до 2015 г. са нужни по 93 милиарда долара годишно, т.е. общо 15% от brutния вътрешен продукт на подконтинента (2).

От 40% до 80% от оскъдицата в инфраструктурно отношение се пада именно на недостига на електроенергия. И ако медиите се тревожат, че всяко трето африканче не завършва начално училище, много малко от тях обръщат внимание на факта, че над три четвърти от децата нямат достъп до електроенергия. С произвежданите 68 гигавата (GW – милиарди ватове) общият производствен капацитет на четиридесет и осемте страни на юг от Сахара едва се доближава до капацитета на Испания. На всичкото отгоре една четвърт от производствените съоръжения са неизползваеми. В крайна сметка един африканец може да ползва средно едва 124 киловатчаса годишно. А това е енергията, нужна на крушка от 100 вата да свети по три часа на ден. Местните компании изтъкват, че общата продължителност на прекъсването на тока за година възлиза средно на петдесет и шест дни, което намалява приходите им с между 5% и 6% (3).

„Само част от съоръженията се ремонтират в зависимост от интереса на инвеститорите“

Тази констатация изглежда още по-мрачна, когато става дума за ДРК, където на над 94% от населението не се нуждаят от крушка поради липса на електричество. В крайна сметка достъпът до мрежата не е гаранция, че ще има светлина, поради режима на тока. Непрекъснатото спиране на тока превръща всекидневие на конгоанците в мъчение – растяща градска престъпност благодарение на тъмнината, болници, които едва успяват да съхраняват ваксините, прекъсвания в изпомпването на питейна вода, без да се брои неизменното търсене на вода и на дърва, за което се губят много време и сили. Поставени в това положение, хората поемат нещата в ръце, понякога с риск за живота си. Често нерегламентираното включване към захранването води до токови удари и смърт. Електрическият ток достига рядко до домакинствата, но към посолствата и Мисията на ООН (MONUSCO) подаването е по-редовно. Из тези зони щъкат „търговци“, които се включват към „главната мрежа“ и предлагат на минувачите да заредят батерията на мобилния им телефон или да им направят фотокопии наред улицата.

Континентът обаче крие изключителни възможности. Като най-обещаваща от тях се очертава производството на водноелектрическа енергия. В Африка се използват едва 3% от хидроенергийния потенциал (4). ДРК би могла да прави чудеса благодарение на мощта на река Конго – възможностите на страната да произвежда ток от ВЕЦ се изчисляват на 110 GW. Особено впечатляваща е енергийната мощ на каскадата Инга в провинция Долно Конго. Там може да се произведат 44 GW електроенергия, ако комплексът от язовири „Гранд Инга“ беше построен. Неговата енергийна мощ е два пъти по-голяма от тази на китайския язовир „Трите гърла“ и е достатъчна да задоволи 40% от енергийните нужди на Африка – от Кайро до нос Добра надежда...

*Журналист

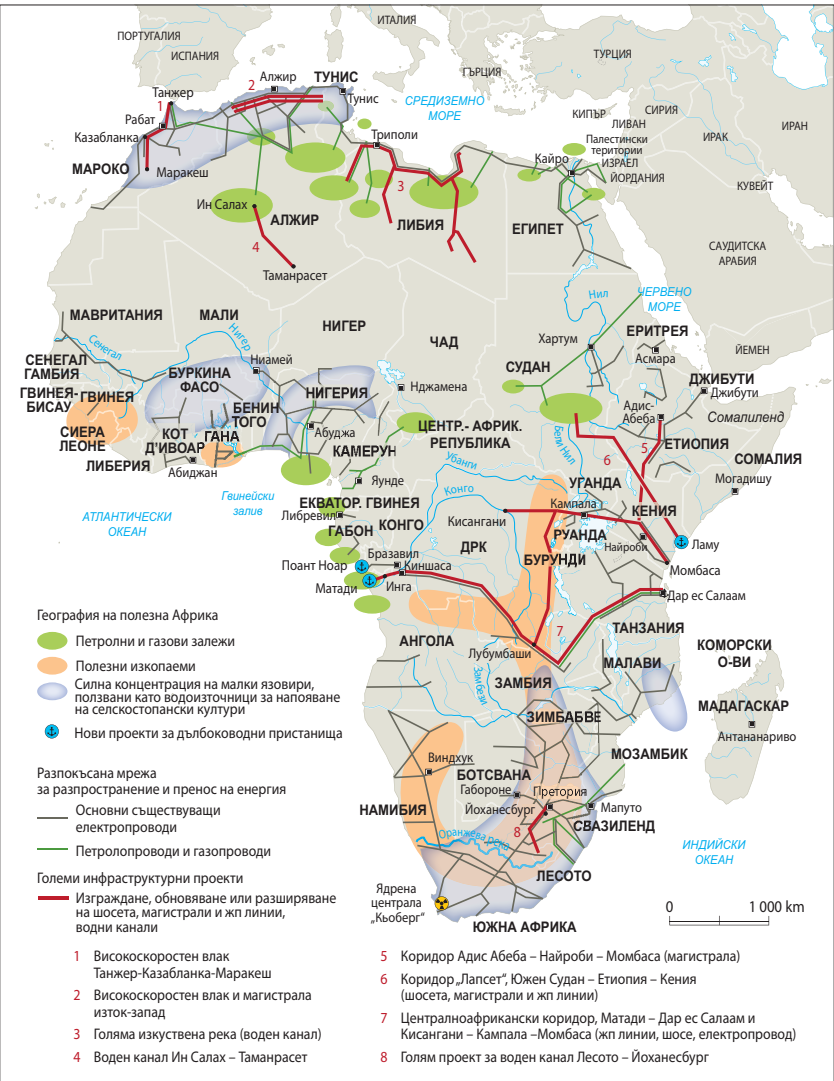
Този проект има нужда от надежда. Вече има два язовира – „Инга I“ и „Инга II“, построени съответно през 1972 г. и 1982 г. Комплексът е свързан със столицата, както и с миннодобивния басейн Катанга с високоволтов електропровод, дълъг хиляда и седемстотин километра. Поради стратегическия си характер обектът се охранява като военен лагер. Особено след август 1998 г., когато бунтовниците от Конгоанския сбор за демокрация пристигнаха със самолет, за да прекъснат тока и да парализират страната, припомня директорът на „Инга“ Али Мбуи Чимпанга от остъклената тераса. В този бункер за конференции с широки прозорци гледката към великолепните бързеи на реката е защитена от постоянно спуснатите завеси. Тук всичко носи белезите на паричен недоимък. Пред поучителни пана с мъждукащо ретроосветление и технически чертежи, правени на неустойчиви триножници, директорът изтъква, с показалка в ръка, изключителния характер на обекта. Теоретично комплексът генерира мощност от 1800 мегавата [MW, милиони ватове], включвава той. Теоретично, защото в машинните зали стрелките на повечето измервателни уреди безнадеждно са замръзнали на нулата. Производството с мъка достига 875 MW.

Техническият ръководител на „Инга“ Клод Лубума се опитва въпреки всичко да внесе успокоение. От шестте агрегата на „Инга I“ три са спрени. Колкото до „Инга II“, четири агрегата са в действие и три ще бъдат ремонтирани с помощта на Световната банка плюс един последен, чийто ремонт ще се извърши с финансиране от Африканската банка за развитие. На олющената стена на остъклената тераса още стоят следите от прекалената самоувереност на обещанията от епохата на Мобуту: Инга, най-голямата енергийна мощ, съществуваща в Африка за Африка. За да постигне тази цел, обектът се нуждае от средства. Но след тридесет години диктатура и продължила десетилетие война конгоанската държава е сред най-дезорганизираните на планетата (5). Със среден икономически растеж от 5,5% ще са нужни над петдесет години, за да се очаква през 2060 г. да се възвърне нивото на доходите на глава от населението, което ДРК имаше през 1960 г., когато получи независимост (6).

Странен парадокс е, че ДРК е сред най-задлъжнелите бедни страни и в същото време в нея има изобилие от суровини. Някои дори говорят за „геоложки скандал“. Според бизнес анализатора Стюарт Нотолт, цитиран от списание Африкан бизнес през февруари 2009 г., стойността на залежите от полезни изкопаеми на ДРК се изчисляват на 24 000 милиарда долара – колкото е общо brutния вътрешен продукт на Европа и на САЩ. Но жертва на много ламтежи за богатство, страната вече не е господарка на себе си. Битките за присвояване на природните блага и политическата нестабилност на страната отнеха възможността да се поддържат съоръженията на „Инга“ и минирахта икономическото развитие. В резултат хазната е празна (7). Специалист от НЕК, пожелал анонимност, говори за бедствено положение: Конгоанската електропреносна мрежа е в състояние, в което са я оставили белгийците. Безвъзвратно остаряла е. Положението е критично. На потребителите на енергия сега им се налага сами да купуват кабели, защото НЕК няма пари, за да подменя частите, които не са в изправност.

Клиентелистките и остарели методи на управление са пречка за финансирането на инфраструктурата, защото цената, която държавата определя за потребяваната електроенергия е много по-ниска от цената за нейното производство. В повечето африкански държави на юг от Сахара цената на електроенергията е субсидирана и това положение не се е променяло от 70-те години на XX век, защото е силен аргумент по време на избори. С такова разбиране напредък не може да има, обяснява член на Европейската инвестиционна банка. Но как да се повиши цената на услуга, за която огромното мнозинство от населението няма възможност да плаща?

Над Киншаса надвисва буря. Пясъчната вихрушка е отстъпила място на проливен тропически дъжд, който обгръща столицата и прекъсва електроснабдяването в целия град. Министерството на инфраструктурата и възстановяването е потънало в тъмнина. Единни, с амбиция и решителност ще успеем да възстановим и модернизираме Конго – плакатът с лозунг, пропагандиращ политиката на „петте строителни обекта“, подета от президента Жозеф Кабила, е само спомен. Седнал в дълбоко кожено кресло и обкръжен от целия си екип, министърът на инфраструктурата Фридолин Касуеши Мусока обяснява: В настоящия момент, за да може НЕК да инвестира в развитието на съоръженията си, ще трябва цената за потребителите да се увеличи петорно. Трудностите в

Полезен континент
Разпокъсани инфраструктури и мрежи, съсредоточени около зоните на рудодобив и транспортиране на суровини

енергийната сфера са обусловени от социалния характер на снабдяването с електроенергия.

Според заместник главния изпълнителен директор на НЕК, г-жа Бернадет Токуаулу, намесата на политиците в управлението на публичните предприятия не улеснява нещата. Производителите на бира не плащат за ток по нормалните тарифи. Те получават субсидия от държавата като помощ за развитието! Освен това властите ни задължават да включваме осветлението по булевард „30 юни“, но това не е приоритет. Същото се отнася и за осветлението в град Киквит, но това е единствено в интерес на министър-председателя, защото това е неговият район. В Африка тази намеса често прикрива корупцията на чиновниците (8). Макар че за назидание срещу някои от тях бяха заведени съдебни дела, отразени широко в медиите в рамките на кампанията за борба с корупцията, водена от президента Кабила под девиза „нулева толерантност“.

В търсене на решение на проблема с оскъдните държавни средства ДРК обръща поглед към международната помощ. Източници на финансиране са преди всичко традиционните заимодаатели – главно многостранни и двустранни финансови институции, като Световната банка, Африканската банка за развитие, Европейската инвестиционна

(1) Международен валутен фонд, „Регионални икономически перспективи. Субсахарска Африка“, Вашингтон, април 2008.

(2) Vivien Foster, Cecilia Briceño-Garmendia (sous la dir. de), *Africa's Infrastructure: A Time for Transformation* (Инфраструктурата на Африка – време за промяна), Agence française de développement et Banque mondiale (Френската агенция за развитие и Световната банка), Вашингтон, 2010. Вж. и сайта www.infrastructureafrica.org

(3) Данните в този параграф са взети съответно от: Jean-Michel Severino, Olivier Ray, *Le Temps de l'Afrique* (Времето на Африка), Odile Jacob, Париж, 2010; *Africa's Infrastructure: A Time for Transformation*, цит. съч.; Africa Infrastructure Country Diagnostic (Диагностика на инфраструктурата на африканските страни), „Underpowered: The state of the power sector in Sub-Saharan Africa“ (Недостиг на енергия: състоянието на енергийния сектор в Субсахарска Африка), юни 2008; „Perspectives économiques régionales. Afrique subsaharienne“, цит. съч.

(4) „Tap that water“ (Ползвайте разумно тази вода), *The Economist*, Лондон, 8 май 2010.

(5) Държавният департамент на САЩ поставя ДРК на пето място сред „провалените държави“ (*failed states*). The Fund for Peace (Фонд за мир), „Failed states index 2010“ (Индекс на провалените държави за 2010 г.), www.foreignpolicy.com

(6) Serge Michailof, Alexis Bonnel, *Notre maison brûle au Sud. Que peut faire l'aide au développement?* (На юг домът ни гори. Какво може да направи помощта за развитие?), Fayard, Париж, 2010.

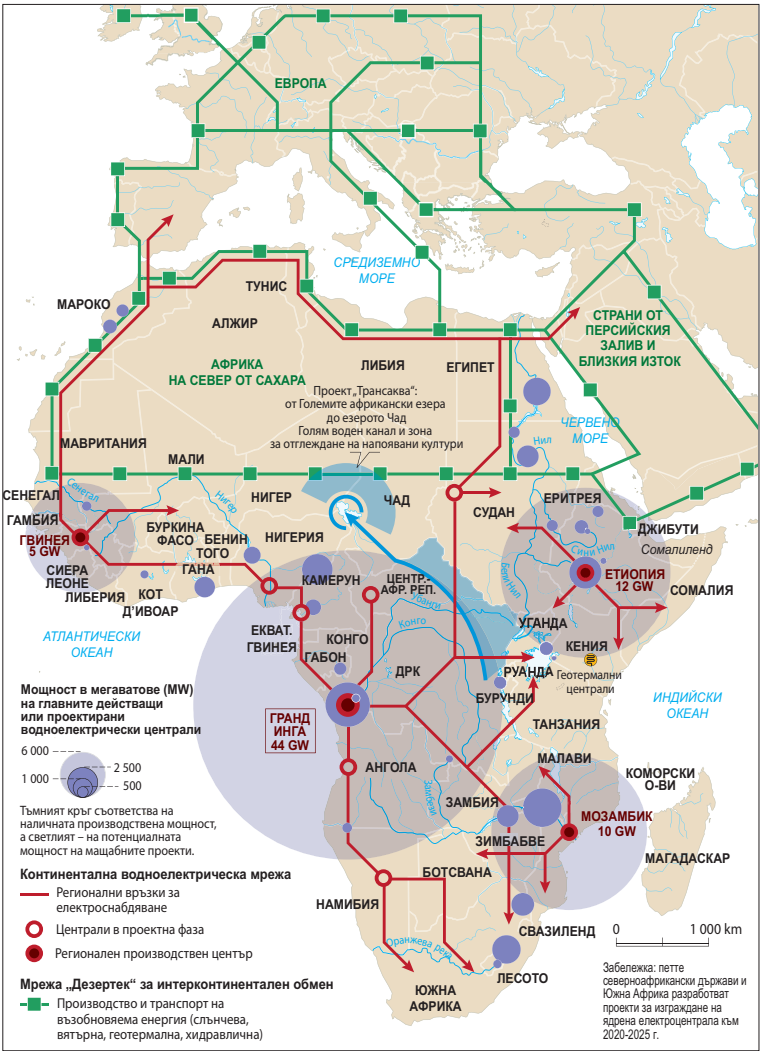
(7) Бюджетът на държавата за 2011 г. възлиза само на 6444 милиарда конгоански франка (около 7 милиарда долара).

(8) Ръководителят на НЕК Даниел Йенго е заподозрян за присвояване на 10 милиона долара в Катанга.

на Африка

банка. Арабската банка за икономическо развитие в Африка (BADEA), Европейския съюз, KfW (Германия), „Финекспо“ (Белгия) (9), потвърждава министърът на енергетиката Жилбер Чионго. Но институциите от Бретън Уудс (МВФ и Световната банка) упрекуват НЕК в неспособност да генерира приходи и да изпълнява мисията си. Като условие за предоставяне на помощи те поставят изискването за реформа, която да позволи либерализиране на електроенергийния сектор и участие на частни компании по цялата верига на предлагане (10).

Чуват се много гласове на несъгласие. В Африка МВФ и Световната банка искат от частния сектор да осигури развитието на производството на електроенергия, докато навсякъде по света това е работа на държавния сектор. Стратегията на Световната банка е да постави на колене публичните предприятия, за да покаже тяхната безполезнаост и да оправдае приватизацията, смята Франк Мерио, консултант по минно дело и енергетика в Киншаса. Малко са кадрите на НЕК, които приемат осъществяваната реформа. Ако пазарът на електричество се отвори, частните опе-

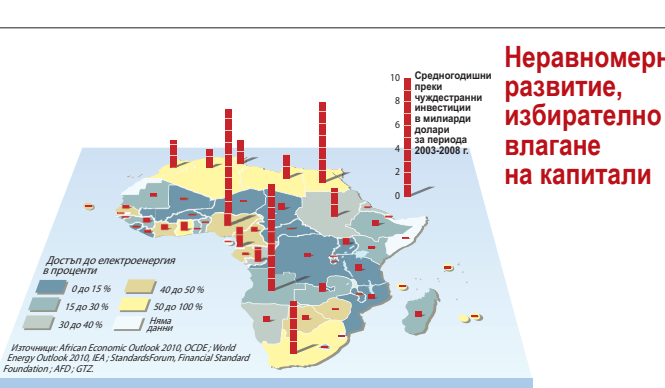
Утопичен континент

Свързани помежду си мрежи, ориентирани към панафриканската интеграция и целящи не просто самоосигуряване, но и износ на енергия

ратори ще се настанят на носещите печалба монополни пазари и ще оставят на НЕК нерентабилните сектори със социална насоченост, което само ще задълбочи задлъжняването на държавното предприятие, подхвърля дръзко г-жа Токуаулу, вторият човек в НЕК. Тя критикува реформата в държавните предприятия със същата решителност, с която нейният шофьор с рискован спалом избягва многобройните коли, движещи се в обратна посока. Невъзмутима, тя заключава: По правило държавата трябва да поема своите върховни отговорности по осигуряването на базови услуги като електроснабдяването. Приватизациите биха могли да доведат до създаване на частни монополи. В африканските страни на юг от Сахара невинаги има регулаторни органи.

Само в ДРК ще са нужни над 6,5 милиарда долара, за да се осигури двойно по-голям достъп до услугата в национален мащаб и да се стабилизира снабдяването с електричество до 2015 г., смята министърът на енергетиката. Инфраструктурните проекти предполагат големи инвестиции, дълги периоди на амортизация и несигурни печалби. Какъв парадокс: от 987 милиона африканци 500 милиона имат мобилен телефон, а в същото време 700 милиона нямат ток. Една телефонна мрежа е по-евтина от мрежа за електроснабдяване. А и възвръщаемостта на вложените пари е бърза.

Директорът на НЕК за област Киншаса Ален Бокеле е затрупан с работа. Мобиленият му телефон звъни за пореден път. Той се поколебава, отпуска се във фотойола си и въздиша: Полъчението е наистина сложно. Бяха обявени обществени поръчки за модернизиране на мрежата, но няма навалища от кандидати. Същата констатация прави и Мбуи Чимпанга.

Публично-частните партньорства се срещат много рядко. В Катанга НЕК работи по някои проекти с представители на рудодобива, като компаниите TFM и КСС. Проблемът е, че при публично-частните партньорства само част от съоръженията се ремонтират в зависимост от интереса на инвеститорите. Но за хората няма никаква полза от това.

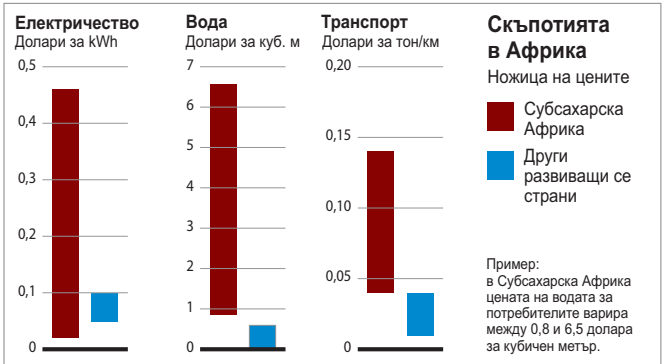
При такава мрачна картина всеки прави собствена прогноза. Някои се надяват, че световната криза ще изиграе ролята на „катализатор“ за инвестиции от страна на бързо развиващите се държави като БРИК (Бразилия, Русия, Индия, Китай) и страните от Персийския залив, Турция и дори Южна Корея. С намаляването на перспективите за растеж на развитите икономики може да се очаква разрастване на икономическите отношения между Африка и другите развиващи се региони, се казва в годишния доклад на Конференцията на ООН за търговия и развитие (ЮНКТАД), публикуван на 18 юни 2010 г. Именно богатствата от полезни изкопаеми на ДРК привличат като магнит чуждестранните капитали. Развитието на Африка зависи от интереса, който те представляват за чуждите предприятия, изтъква Мерио. Сред смълчаните маси на един от най-посещаваните ливански ресторанти в Киншаса, сигурен в себе си, той продължава анализа си, обърнат от изпаренията на дюнер кебап. Наблюдават се значителни инвестиции в зоните на активна търговска дейност: пристанища, летища, пътища и инфраструктурни обекти най-общо. Всичко, което може да позволи организирано да се изнасят суровини. В действителност всички публично-частни партньорства са на базата на рудодобив и износ.

Потенциална енергийна мощ, два пъти по-голяма от тази на язовира „Трите гърла“

Така най-голямата минна компания в света „BHP Billiton“, ще има нужда от над 2000 MW електроенергия, за да захранва завод за производство на алуминий, който се проектира да бъде изграден в Долно Конго. Предприятието може да влезе в партньорство с ДРК за строителството на нов язовир с ВЕЦ – „Инга III“. Според последните проучвания този обект ще може да произвежда 4300 MW и ще струва 7 милиарда долара. „BHP Billiton“ навярно би искала да сведе капацитета на централата до 3500 MW и дори на 2500 MW, за да ограничи производството в рамките на собственото си потребление и по такъв начин да намали и разходите, обяснява Би-енвеню-Мари Бакумания., журналист от конгоанския всекидневник Потансиел.

За да се построи „Инга III“ през 2020 г. и за да бъде завършена първата фаза на гигантския комплекс от язовири „Гранд Инга“ през 2025 г. (6 GW на първо време при предвиждани 44 GW), конгоанското правителство трябва да предвиди 22,1 милиарда долара. Чионго работи съвместно със свой колега от мините. Надява се чрез получаването на концесии рудодобивните компании да финансират производството на електроенергия и пренасянето ѝ до минните обекти. А ако се икономиса някой друг мегават, той да се насочва към населението, населяващо района около обекта. Може да се окаже обаче, че този тип сътрудничество е във вреда на регионалната интеграция. Лансиран беше и друг проект от страна на консорциума „Westcor“, обединяващ пет държави (ДРК, Ангола, Замбия, Ботсвана, Южна Африка). В крайна сметка на 20 февруари 2010 г. по инициатива на ДРК министрите на енергетиката на страните от консорциума решиха да ликвидират „Westcor“. Споразумението наистина беше неблагоприятно за Конго, защото подписалите го държави ставаха собственици на този язовир на същото основание като ДРК. Идеята беше изоставена.

Зад очилата си с дебели стъкла и сред купища папки в момент на откровеност директорът на направление „Изследователска дейност и развитие“ на НЕК Уаку Екуи Мапуата

признава, че НЕК не разполага с технически и финансови възможности да извърши сама строителните работи. Досега Западът си заделяше лъвския пай в Африка. В момента Югът запълва пропуските на страните от Севера. През 2006 г. по-малко от една четвърт от помощта, предоставена от традиционните заемодатели, беше предназначена за производствения сектор. Вярно е, че ако европейците бяха работили за развитието на частния сектор, контролът им над рудодобивната индустрия щеше да залинее... Страните от Юга инвестират не само в суровини, но и в големи съоръжения в областта на енергетиката, транспорта и здравеопазването. „Договорът на века“, подписан на 17 септември 2007 г. от ДРК с три китайски компании, се основава на обмена на инфраструктурни дейности и на значителни банкови заеми срещу предимства в експлоатацията на природни богатства.

Тази амбициозна комбинирана програма донякъде напомня за някогашното колониално господство, което обвързваше търговията, помощите и преките чуждестранни инвестиции. Споразуменията, при които „всяка от страните печели“, биха могли да прикриват своеобразна игра на надхитряне. Антиколониализмът и афрооптимизмът, демонстрирани от китайците, предизвикват ентузиазъм у президента Кабила. Ще превърнем ДРК в африкански Китай, заяви той през 2007 г. Според министъра на комуникацията Ламбер Менде пристигането на китайците е оздравително: Това е едно ново разбиране за сътрудничество, което ни допада. В случая не оставаме с впечатлението, че приемаме подаяния, налагани ни в замяна на сурови изисквания.

Макар Киншаса, наричана навремето „Кин‘ Хубавицата“, отдавна да е загубила очарованието си, „Кин‘ Боклуджийницата“ започва да се променя. Радиоводещи продължават да призовават в ефир гладните да издържат и да не губят вяра, защото Бог е милостив и навярно ще ви дари с парче хляб преди мръкване. Но конгоанците гордо се уповават на надеждата за едно не толкова мизерно бъдеще. Особено откакто след китайските земекопни машини се появяват асфалтирани пътища, нови жилища и стадиони с все повече зрители. При вида на многобройните строителни площадки и на скоростта, с която се строи, конгоанските ръководители потриват доволно ръце. Тази промяна е от полза за управляващите, търсещи изборни успехи. За десет години може да бъдат изградени петнадесет хиляди километра пътища, а не седемстотин, както ставаше с традиционните действащи лица, заключава прагматично Менде. С тези думи се намеква за Световната банка, говорител на западните заемодатели. Институцията, която искаше например да ремонтира десет турбини на централите „Инга“ I и II, отложи проекта си за втори път. Финансовата криза ѝ попречи да намери нужните средства. Предвиденото за 2012 г. пълно обновяване на турбините на „Инга“ вероятно ще бъде завършено чак след 2016 г.

Като гигант, който е под опека, ДРК вече не е много наясно от кого точно зависи. Конфликти на интереси се зараждат между бързо развиващите се страни, по-специално Китай, и институциите, предоставящи финансови средства (11). От една страна, помощта на бързо развиващите се страни за африканските правителства е коз, използван от тях в преговорите с международните финансови институции. Тя им позволява да се съпротивяват на политическата реформа, налагана от Вашингтонския консенсус (12). Но много основания навеждат на мисълта, че Китай от своя страна се възползва от възстановяването на кредитоспособността на силно задлъжнелите бедни страни. Ето защо съществува опасност договорът на века да тласне ДРК към ново огромно задлъжняване. И това да я постави в нова зависимост от даден кредитор. Киншаса знае това и полага усилия да даде гаранции на Севера. През декември м. г. конгоанският държавен глава напомни по този повод, че това възраждане нямаше да бъде възможно без подкрепата на всички вас. И ние сме ви безкрайно признателни, особено на Европейския съюз, чиято съдействие за нас беше изключително решаващо и навременно (13).

Дамоклев меч продължава да виси над ДРК – „омразният дълг“, наследен от диктатурата на Мобуту. Страната едва успя да се зарадва на анулирането на дълга ѝ към Парижкия клуб, и вече трябва да се справя с хищническите фондове (14), които искат от нея 452,5 милиона долара. Първата им мишена е НЕК. Така например южноафрикански съд упълномощи „FG Hemisphere“ да конфискува печалбата от 105 милиона долара, които НЕК се надява да спечели от продажбата на електроенергия на Южна Африка през идните петнадесет години. Популярната максима на НЕК „Нека слънцето да спи, „Инга“ е будна“ изглежда няма да носи смисъла, вложен от нейните създатели.

(9) Международните финансови институции са отпуснали на ДРК 1,5 милиарда долара за периода 2008-2010 г. (източник: Министерство на енергетиката).

(10) През 2006 г. 75 % от страните на юг от Сахара позволиха частно участие в електроснабдяването и близо 66% от тях приватизираха публичните си компании. Вж. МВФ, „Регионални икономически перспективи. Субсахарска Африка, цит. съч.

(11) Вж. Колет Брекман, „Конго, китайските му приятели и МВФ“, Монд дипломатик, септември 2009.

(12) Поредица от стандартни мерки, прилагани от международните финансови институции към задлъжнелите страни.

(13) Jeune Afrique, Париж, 3 декември 2010.

(14) На вторичните пазари на дългове хищническите фондове изкупуват на много ниска цена ценни книжа на развиващите се страни, за да ги принудят след това по съдебен път да възстановят първоначалната сума на дълговете, увеличена с лихви, парични санкции и съдебни разходи.

Здравеопазването в Швейцария – оставено

Тъй като в страната им няма държавна здравна система, швейцарците трябва да се осигуряват в частни дружества. Явно нищо не може да спре увеличаването на вноските, които гражданите внасят сами, а работодателите не плащат нищо. Скоро ще бъде предприета реформа във финансирането на болниците по препоръка на експерти, чиято неутралност е доста относителна.

От **МИХАЕЛ РОДРИГЕС***

ШВЕЙЦАРСКАТА здравна система започва нова фаза от пазарното си преобразяване. През 2012 г. ще влезе в сила реформа във финансирането на болниците. Тя създава жестока конкуренция между заведенията и отваря нови възможности пред частните клиники, признати от държавата. Според федералните власти мярката трябва да спре покачването на цените в здравеопазването. От много години обаче с „бума на цените“ се оправдава намаляването на предоставяните услуги и доплащането от страна на осигурените за покриване на разходите. И най-вече, тази мярка представлява единственият официален отговор на социалния провал в здравното осигуряване –

система, която в Швейцария се основава изцяло на частния сектор.

Въвеждането на задължително всеобщо осигуряване през 1996 г. позволи, разбира се, голям социален напредък – вече на никого не могат да бъдат отказани основните здравни услуги, както се случваше преди на възрастните хора; размерът на вноските (наречени „застрахователни премии“) вече не варира в зависимост от пола и възрастта в момента на избиране на здравна каса; освен това основното осигуряване предлага сравнително широк набор от включени услуги, но с няколко сериозни изключения, като стоматологичните и дългосрочните здравни грижи.

Няма механизми за солидарност

ОЧЕРТАВАТ се обаче три важни проблема. Първият се състои във финансирането на разходите. Швейцария е сред страните от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), в които осигуряваните лица поемат най-голям дял (1). Механизмите за солидарност, прилагани в повечето европейски здравни системи, тук почти не съществуват. Поради липса на участие в здравното осигуряване от страна на работодателите, то не покрива заплатата в случай на отпуск по болест. И тъй като вноските се смятат „на човек“, без оглед на финансовите средства на осигурявания, те се оказват непосилни за бедните работници и за по-голямата част от семействата. Единствено най-нуждаещите се получават помощ от държавата под формата на намалени вноски.

Тази ситуация обаче не пречи на управляващите все повече да намаляват дела на държавните пари за здравеопазване. Докато в началото на 70-те години на XX век държавата отпуска близо 40% от необходимите средства (2), през 2008 г. тя покрива едва 26,9% (3). Тъй като домакинствата в момента плащат повече от две трети, приоритет при взимането на решения би трябвало да бъде по-скоро поправянето на тази несправедливост, отколкото негодуванието срещу общия размер на разходите. От десет години производството на блага се увеличава по-бързо от разходите за здравеопазване. Последните представляват 10,7% от brutния вътрешен продукт през 2008 г., ниво, близко до това във Франция (11,2%) и много по-ниско от това в САЩ (16 %) (4).

* Журналист, *Le Courier*, Женева.

Наличието на множество здравни каси представлява друг проблем. Вместо да се опитват да премахнат това многообразие, швейцарските власти превърнаха конкуренцията във висша добродетел. Поради това осигуряваните избират сред голям брой частни здравни каси (в момента те са около осемдесет) и могат всяка година да ги сменят, когато бъде обявен размерът на вноските им.

Впрочем тези премествания от каса в каса утежняват административните разходи на системата и предизвикват съществени колебания в размера на вноските. Противно на предприятията, ръководено от свободата на бизнеса, когато хората се втурнат към каса с ниски цени, тя не може да им откаже, под предлог че търсенето надвишава предлагането. Ето защо е принудена да се рефинансира на следващата година, като повишава вноските. Тази система, чиято логика се изчерпва, е обречена на саморазрушение.

Принципът на конкуренцията е абсурден, когато става въпрос за социално осигуряване, понеже целта на последното е да гарантира на всички минимум от предоставяни услуги. И тъй като здравните каси трябва да спазват списък с видовете грижи, покривани от основната застраховка, конкуренцията между тях може да се отнася само до подбора на рисковете, но не и до предоставяните услуги. Истинските стоки в крайна сметка не са осигурителните продукти, а самите осигурявани лица, сведени до равнището на „добри“ или „лоши рискове“.

Някои каси разработиха методи за разубеждаване на нежеланите клиенти. Те например задават на кандидатите въпроси

за възрастта и здравословното им състояние. Когато си имат работа с „лош риск“, те не отговарят на молбата му (5). Подборът на рисковете може да бъде извършван и чрез застрахователни продукти, създадени за отсяване на неособено състоятелни лица.

Методът се състои в предлагане на ниски вноски, като в същото време се поставят условия, които обезсърчават осигуряващите се, чиито медицински разходи са значителни: по-високи такси, задължение да заплащат лекарствата от джоба си, преди да им бъдат изплатени от осигуровката и т.н. От своя страна, застрахователите, които поемат много болни осигуряващи се, компенсират разходите, като изискват по-големи вноски.

Така всеобщото осигуряване се ръководи не толкова от солидарността, колкото от търговските политики на застрахователите, разклоняващи се в множество местни стратегии. Защото вноските варират според кантоните. Понякога дори в един и същи кантон се променят според регионите в него.

Тази играчка струва скъпо – за да могат да се справят с притока на скъпоструващи осигурявани лица, през 2009 г. касите си създадоха резерви, чиято обща стойност достига 3,75 милиарда швейцарски франка (3 милиарда евро). Ако добавим и обезпеченията, хазната им за спешно реагиране доближава 9 милиарда швейцарски франка (7,2 милиарда евро) (6).

Третият проблем, с който се сблъсква здравната система, произтича от тясната връзка между социалното осигуряване и т. нар. допълнителни застраховки, които са чисто комерсиални. Една и съща каса може да предоставя и двата вида застраховки, а те имат несъвместима логика. Осигуряването, покриващо основните здравни грижи, не трябва да генерира печалби и не може да подбира

Болници, управлявани като предприятия

ДВИЖЕНИЕТО на тези средства се осъществява и чрез вложения на капитали. В отчетите на основното осигуряване финансовите ценни книжа най-често се вписват на най-ниската им историческа стойност. Ако бъдат продадени на реалната им стойност от търговския отдел на същата компания, той получава невидима за отчетите на основното осигуряване печалба. А федералните власти не контролират търговията с тези ценни книжа (7).

Подобно смесване на практиките изобщо не насърчава касите като цяло да ръководят ефикасно основното осигуряване. Дори напротив – колкото повече растат вноските, толкова повече властите са склонни да намаляват предлаганите в основното осигуряване услуги, за да спрат явлението. И ето че печели пазарът на допълнителните застраховки.

Така или иначе, системата на конкуренция не успя да спре

FERDINAND HODLER. – „Болната госпожа Года-Дарел“, 1914

рисковете поради универсалния си характер. А застраховките, покриващи останалите услуги, са свободни да подбират рисковете и да реализират печалби.

Това почти шизофренично разделение превръща основното осигуряване в един вид продукт-примамка. Оттам насетне касите само трябва да бъркат в запаса от „основно“ осигурени и да си избират тези, които имат идеален профил за допълнителните застраховки. Прехвърлянето на средства се оказва доста трудно за проследяване, защото понякога едни и същи служители в едни и същи офиси, от една страна, работят за доходоносната дейност на предприятието, а от друга – за „социалната“ му страна.

увеличението на осигуровките. От 1996 г. насам месечните вноски за възрастни са нараствали средно с по 5,2% на година, за да достигнат 350 швейцарски франка (270 евро) през 2010 г. (8). Делът на медицинските разходи, поемани под различни форми от страна на осигурените, също се е увеличил.

Както винаги обаче, когато догмата на конкуренцията претърпи провал, поддръжниците ѝ го приписват на... липсата на достатъчна конкуренция, за да препоръчат отварянето на нови терени за пазарната логика. Според тях тя не трябва да се ограничава до подбор на рискове, а да се разпростре и върху предлаганите услуги. Реформата на финансирането на болниците е стъпка в тази посока.

От януари 2012 г., държавата и застрахователите вече няма да финансират здравните заведения, а ще заплащат за медицинските услуги по договор, определящ размера на разходите според

диагнозата (Diagnostic Related Group, DRG). Тази система по-добре взема предвид тежестта на патологиите, но тъй като тарифите ще бъдат определяни на базата на сравнително проучване, правилото за най-ниска цена ще се прилага във всички болници, като така още повече ще се засили натискът върху нерентабилните ценности – като вниманието към пациентите и условията за труд на персонала.

Болниците ще трябва да управляват заведенията си като предприятия (9), заявява без заобикалки Федералният съвет (швейцарското правителство). Така пациентите ще се превърнат в клиенти, чийто поток трябва да се управлява, като бездействието се сведе до минимум. Колкото до кантоните, основни държавни участници в здравната политика, Федералният съвет ги приканва да *подготвят болничните си заведения за промяна към система, подчинена на правилата на конкуренцията, с надеждата да елиминират останалите болници на пазара и най-вече тези в съседните кантони* (10).

За да бъде пълно подражанието на пазара, пациентите-потребители на теория ще могат да бъдат лекувани в болница по техен избор, била тя държавна, парадържавна или частна. Информация, която силно интересува частните клиники – компанията „Меди-Клиник“, базирана в Южна Африка, в момента събира капитали, за да инвестира в Швейцария (11). През 2007 г. тя вече откупи групата „Хирсланден“, собственик на 13 частни клиники, за 2,846 милиарда швейцарски франка (2,28 милиарда евро).

Всъщност ситуацията в голяма степен ще зависи от решението на всеки един от двадесет и шестте швейцарски кантона. Местната власт ще бъде свободна да избира кои болници ще имат право на финансиране и за какви

на грижите на застрахователите

услуги. Законът им позволява също да определят условията за финансиране на частните клиники. Някои кантони – като Во, най-гъсто населения във франкофонска Швейцария, са изготвили списък със задължителни критерии (организиране на денонощна спешна помощ, фиксиране на директорските заплати от държавата, ограничаване на дивидентите и т.н.), заради които днес се води съдебна схватка.

Според поддръжниците му финансирането според услугите трябва да открие още по-широка перспектива пред приватизацията на здравната система. По мнението на проф. Робер Е. Льо, автор на доклада, на който се опира Федералният съвет (12), на касите трябва да се повери цялостното управление на болничното финансиране. На кантоните да се остави само изследователската дейност и обучението, както и спешната помощ. И накрая, на застрахователите да се даде пълна свобода да купуват здравни грижи от лекари и болници по тяхно усмотрение.

По тази логика пациентите губят правото да избират лекаря си, медицинският персонал вече няма контрол над професията си, държавата вече не контролира здравната политика. За сметка на това, действащите лица в частния сектор печелят

сегментиран пазар, на който ще могат да пласират продуктите си. Според профила на „клиентелата“ им конкуренцията ще се съсредоточи върху възможността за ограничаване на грижите или пък напротив – за представяне на най-различни примамливи предложения. Добре дошли в класовата медицина!

Като констатира, че *необходимият политически консенсус (...)* все още не съществува (13), правителството отхвърли този сценарий. Най-късно през 2015 г. обаче то трябва да представи нов проект, поверяващ управлението на болничното финансиране на един-единствен орган: държавата или застрахователите.

Ентусиазмът на Льо за създаване на истински здравен пазар е лесно разбираем. Този професор, скромно квалифициран от Федералния съвет като „експерт“, не

Народът не иска държавна система

В ЕДНАГА след като народните избраници влязат в специализирана здравна комисия, застрахователното лоби започва да ги ухапва – предлагат им се места в управителни съвети. Възнаграждението може да достигне между 50 000 и 60 000 швейцарски франка (меж-

се ограничава до ръководенето на Катедрата по икономика на университета в Берн – той е и член на управителните съвети на „Меди-Клиник“ (14), на швейцарския му филиал и на застрахователя „Визана“. Впрочем „Меди-Клиник – Швейцария“ притежава лост на политическата сцена в лицето на Феликс Гуцвилер, депутат от (дясната) либерално-радикална партия и член на комисията по социално осигуряване и здравеопазване в Съвета на кантоните, една от двете федерални камари. Упражняващият различни дейности Гуцвилер също е член на различни управителни съвети – на здравната каса „Санитас“, на застрахователния гигант „Акса Винтертур“ и на медицинска лаборатория, базирана в САЩ – „Озирис Терапевтикс“. Шест от тринайсетте членове в тази комисия на Съвета на кантоните са свързани със здравно-осигурителни каси.

ду 40 000 и 48 000 евро) на година за десетина заседания. В Швейцария подобна практика не се нарича „корупция“, нито дори „конфликт на интереси“, а „използване на уменията“.

Тази близост между лобито и взимащите политическите ре-

шения не допринася за изготвянето на алтернатива. През 2007 г. народна инициатива предложи създаването на единна държавна осигурителна каса с вноски, фиксирани според доходите. След интензивна кампания на застрахователите, финансирана с около 7 милиона швейцарски франка чрез застраховките, идеята е отхвърлена с голямо мнозинство (71% против). През октомври 2010 г. трябваше да има ново гласуване – комитет обяви старт

(1) „Examens de l'OCDE des systèmes de santé: Suisse“ (Проучване на ОИСР на здравните системи: Швейцария), OCDE, Париж, 2006.

(2) „Schweizer Krankenversicherung als Exportartikel?“, *Zeitschrift Soziale Medizin*, Базел, октомври 2009 (www.sozialemedizin.ch).

(3) „Coût et financement du système de santé“ (Разходи и финансиране на здравната система), Office fédéral de la statistique, Neuchâtel, 2010.

(4) „Eco-Santé OCDE 2010“, юни 2010.

(5) „Assurance-maladie: des comptes à régler“ (Здравно осигуряване: сметки за уреждане) в предаването „Temps présent“, Télévision suisse romande, 15 април 2010.

(6) Федерално бюро за обществено здраве, Берн.

(7) Pierre-Yves Maillard, *Soigner l'assurance maladie! D'une concurrence illusoire à des coopérations efficaces* (Да се погрижим за здравното осигуряване! От измамна конкуренция към ефективни съдружия), Favre, Лозана, 2010.

(8) Изчислен на базата на модела на осигуряване при запла-

на нова инициатива, която отново подема идеята за единна каса, но се отказва от прогресивно растящите вноски.

Швейцарското здравно осигуряване все така спешно се нуждае от социална реформа, включваща премахване на модела на конкуренция и преработване на системата на финансиране.

LE MONDE DIPLOMATIQUE

Превод Десислава Николова

щане на обикновения човек услуги, включително риск от злополука. „Statistique de l'assurance obligatoire 2008“ (Сматматика на задължителното осигуряване за 2008 г.), OFSP, май 2010.

(9) „Message concernant la révision partielle de la loi fédérale sur l'assurance-maladie (financement hospitalier)“ (Известие за частичното преразглеждане на федералния закон за здравно осигуряване (финансиране на болниците)), 15 септември 2004.

(10) „Introduction des forfaits liés à la prestation: état de la mise en oeuvre et expériences dans les cantons ainsi qu'à l'étranger. Rapport du Conseil fédéral“ (Въвеждане на договори, свързани с предлаганите услуги: състояние на прилагането и опит в кантоните и в чужбина. Доклад на Федералния съвет), OFSP, 27 януари 2010.

(11) Pierre-Yves Maillard, *цит съч.*

(12) „Message concernant la révision partielle...“, *цит съч.*

(13) *Пак там.*

(14) Pierre-Yves Maillard, *цит съч.*

Деветте живота на швейцарската банкова тайна

През 2009 г. Берн най-накрая склони да направи пробив в институцията на банковата тайна. Но отстъпките са частични, а финансовите среди вече правят опити да ограничат обхвата им.

СЕБАСТИАН ГЮЕ*

НАЧАЛОТО НА 2009 г., по инициатива на главните държавни членки на Европейския съюз и САЩ, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) се реши на стъпка, която дълго отлагаше. Тя заплаши да включи Швейцария в списъка с т. нар. места на „данъчен рай“ – което би означавало да ѝ се наложат тежки санкции (1) – ако Берн не ревизира бързо най-малко дванайсет спогодби за двойно данъчно облагане, като се ангажира да спазва принципа за международна взаимопомощ не само в случаите на данъчна измама, но и при избягване на данъчно облагане.

В действителност швейцарското законодателство прави разлика между данъчна измама (т.е. неплащане на данъци чрез фалшифициране на документи, което се смята за престъпление и подлежи на наказателна отговорност) и избягване на данъчно облагане, за което се налагат най-обикновени административни наказания и което следователно не позволява разкриване на банковата тайна. Така до 2009 г. молбите за взаимопомощ, адресирани от чуждестранни държави до швейцарските власти, рядко бяха удовлетворявани, тъй като се блъскаха в стената на данъчната тайна.

* Преподавател по съвременна история в университета в Лозана.

Успоредно с действията на ОИСР, САЩ също предприеха мерки. След самопризнанията на управител от Обединена банка на Швейцария (UBS), адмиралския кораб на швейцарските финанси, Вашингтон се сдобил с уличаващи доказателства – дълги години тази банка активно помага на американската си клиентела да мами държавната хазна. През есента на 2008 г. правосъдието и данъчната администрация на САЩ изискаха от UBS да им предостави всички данни за много от клиентите си (приблизително 52 хиляди души) с американско жителство.

Така започна дълго силово противопоставяне между Берн и Вашингтон. Американската администрация подаде жалба в съда и преди всичко заплаши, че ще започне съдебно преследване срещу UBS, което вероятно щеше да доведе до фалита на банката. Бъдещето на швейцарските финансови среди стана още по-мрачно, когато през 2008 г. и 2009 г. правителствата на Германия и Франция се сдобиха със списъци, откраднати от швейцарски и лихтенщайнски банки, с имената и банковите сметки на хиляди чуждестранни клиенти, извършвали данъчни измами в собствените си страни.

ПОДЛОЖЕНИ на натиск от всички страни, властите в крайна сметка отстъпиха. В замяна на прекратяването на започнатите съдебни процедури срещу UBS те се съгласиха да предоставят на американската администрация (на два последователни етапа – през февруари 2009 г. и през лятото на 2010 г.) данни за четири хиляди и петстотин от клиентите на банката. Колкото до спогодбите за двойното данъчно облагане, през март 2009 г. Берн реши да удовлетвори молбата на ОИСР, ако последната отмени заплахата да включи Конфедерацията в черния списък на местата на „данъчен рай“. Оттогава тя сключи с трийсетина държави нови спогодби, заличаващи раз-

ликата между данъчна измама и избягване на данъчно облагане. По този начин беше нанесен тежък удар върху репутацията за неприкосновеност на швейцарската банкова тайна, въведена толкова отдавна и наложена толкова здраво, че се беше превърнала в символ на швейцарските финанси.

Това изобщо не е първата подобна офанзива (вж. картата на стр. 8). Нападък се отправят постоянно от началото на XX в. (именно тогава финансовите среди и властите в Швейцария започнаха да полагат големи усилия, за да превърнат страната във финансов рай, залагайки на комбинация от данъчен либерализъм и особено стриктна банкова тайна). До 2009 г. обаче Берн успяваше да им устоява по плашещо ефикасен начин. Генералният секретар на ОИСР изтъкна това по своему, когато през януари 2010 г. заяви: *Сне-челихмe повече през последните десет месеца, отколкото за няколко десетилетия* (2).

ЗНАЧИТЕЛНОТО отстъпление на Швейцария се обяснява с комбинация от четири фактора. Първо, заради дълбоката финансова и банкова криза, която засегна всички индустриализирани държави, Конфедерацията беше атакувана едновременно от основните сили на планетата и не успя да разедини противниците си.

На следващо място, именно UBS, най-голямото банково учреждение в Швейцария (40% от банковите авоари на страната), беше хванато от американската данъчна администрация на местопребъпъплението за подпомагане на данъчни измами. Към това се прибавя и обстоятелството, че през 2008-2009 г. UBS едва не се срина, като беше спасена единствено благодарение на колосалната помощ от страна именно на американските власти. Несъмнено не можеше да откаже да

предостави на Вашингтон имената на значителен брой измамници, получавайки в замяна от Федералния резерв същата мащабна помощ (най-малко 75 милиарда долара – 58 милиарда евро), каквато беше отпусната и на американските ѝ съперници.

И накрая, опиянени от успехите си при предишни сблъсъци, влиятелните швейцарски банкови и политически кръгове станаха самонадеяни. През март 2008 г. федералният съветник по въпросите на финансите Ханс-Рудолф Мерц продължаваше смело да твърди: *Уверявам ви, че всеки, който нападне банковата тайна, ще си чути главата!* (3) Така властите се оказаха неподготвени и реагираха на оказания натиск неадекватно и със закъснение.

Но могат ли отстъпките, които направи Швейцария, да се възприемат като знак, че *банковата тайна е мъртва*, както заявиха много коментатори? Имаме поне три причини да мислим обратното. Първо, на територията на Конфедерацията разграничението между избягване на данъчно облагане и данъчна измама остава – с други думи чуждите държави вече разполагат със средства за водене на разследвания, които превишават тези на самата швейцарска държава! Трудно е да се прогнозира докога ще продължи това юридическо положение. За момента то предизвиква единствено вяли критики, включително и от страна на левицата. Вярно е, че в „най-старата демокрация в

(На стр.8)

(1) Планираше се например да се възпрепятства и дори да се забрани обикновено на капитал с държавите от списъка на местата на „данъчен рай“. Вж. *Neue Zürcher Zeitung*, Цюрих, 7-8 март 2009.

(2) *Neue Zürcher Zeitung*, 29 януари 2010.

(3) Conseil national, 19 март 2008, www.parlament.ch/F

Още през 1907 г.

От началото на XX в. швейцарската банкова тайна е обект на многобройни критики и атаки от страна на чуждестранни държави, и на първо място Франция. Ето и три примера за това.

На 1 юли 1907 г. в Камарата на депутатите френският финансов министър Жозеф Кайо отправя следната заплаха: Обикновено не разгласявам на всеослушание планове си (...) нито преговорите, които водя, но призовавам сънародниците си, които, стискайки акциите си под мишница, ще тръгнат с бърза крачка към Швейцария (...) да не се учудват, ако след известно време бъдат изненадани. При всички положения мога да им кажа със сигурност, че изготвянето на споразумения [за обмен на данъчна информация] е само въпрос на време. Някой ден такива споразумения със сигурност ще бъдат постигнати (1). Усилията на Кайо така и не дават резултат.

Банковата тайна не е международна догма (2) – с тези думи през октомври 1923 г. в Обществото на народите ръководителят на белгийската данъчна администрация оглавява атака, подкрепена от френските представители, чиято цел е да се постигне споразумение с Конфедерацията за обмен на данъчна информация. Отново без успех.

През октомври 1932 г. правителството на Едуард Ерио възнамерява да нанесе тежък удар. Обискиран е парижкият офис на една от основните швейцарски банки по онова време и се конфискува списък с имената на повече от хиляда френски граждани – всички от висшето общество, които с нейна помощ мамат данъчната администрация. Скандалът е голям, но операцията не постига очакваните резултати. Тя принуждава швейцарските власти да засилят банковата тайна, защитавайки я със специален закон, гласуван през 1934 г. И изглежда дори допринася за падането на правителството на Ерио през декември 1932 г. (3).

С. Г.

(1) Цитирано в Roger Guérin, *Des ententes internationales pour la répression des fraudes fiscales* (Международни споразумения за наказване на данъчните измами), Giard et Brière, Париж, 1910.

(2) Вж. Christophe Farquet, „Lutte contre l'évasion fiscale: l'échec de la SDN durant l'entre-deux-guerres“ (Борбата срещу избягването на данъчното облагане: провалът на Обществото на народите в периода между двете войни), *L'Economie politique*, № 44, Париж, октомври 2009.

(3) Вж. „Le scandale des fraudes fiscales et de la Banque commerciale de Bâle. De l'une des causes possibles de la chute du gouvernement Herriot en décembre 1932“ (Скандалът с данъчните измами и Търговската банка на Базел. За една от възможните причини за падането на правителството на Ерио през декември 1932 г.), в Florence Bourillon et al. (sous la dir. de), *Des économies et des hommes*, Bière, Бордо, 2006.

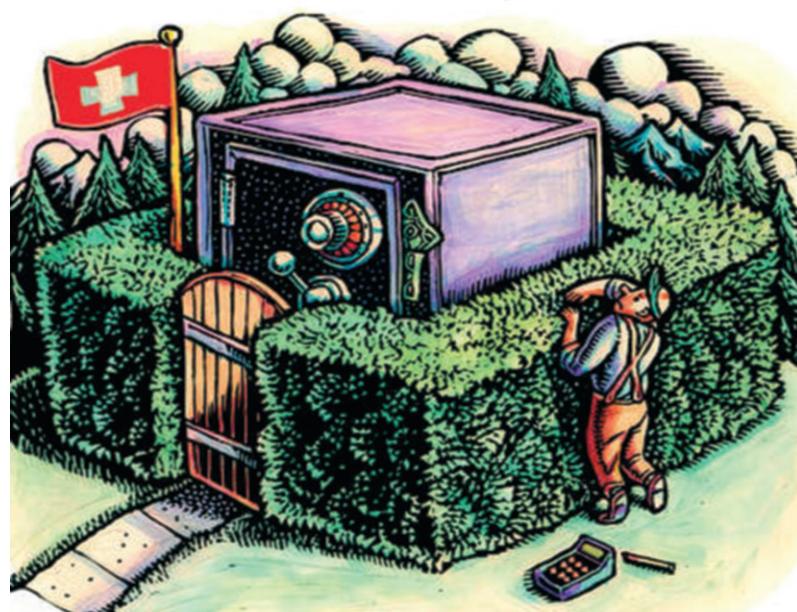
Деветте живота на швейцарската банкова тайна

(От стр. 7)

света“ от много дълго време гражданите толерират и дори одобряват и още по-очевидни посегателства над принципа за равенство пред закона. Свидетелство за това е системата за предварително договаряне на размера на данъка, благодарение на която повече от пет хиляди изключително богати чужденци, установили се в Швейцария, не плащат почти никакви данъци.

Освен това Берн не отстъпи пред основното искане на Съюза – за автоматичен обмен на данъчна информация. С новите спогодби за двойното данъчно облагане държавите тъжателки по принцип ще могат да получават сведения (включително и по случаите на избягване на данъчно облагане). И все пак, значителното разминаване между принципа и действителността си остава. Всъщност швейцарските власти успяха да наложат поредица от ограничения в законодателството за прилагане на тези спогодби. Ако швейцарската администрация успее да ги задейства, което ще зависи от бъдещото съотношение на силите между Берн и държавите тъжателки, последните ще трябва да знаят точно каква информация ще търсят в швейцарските банки, преди дори да формулират исканията си (4)...

И накрая, войната далеч не е приключила. Дали ръководителите на Конфедерацията ще се окажат задължени, съобразно развитието на международното съотношение на силите, да направят нови отстъпки, или пък, както в миналото, ще съумеят да запустат пробойните? При всички положения енергично полагат усилия, и то с известен успех. Разединявайки обединения до момента фронт на основните си европейски противници, те наскоро убедиха германското и британското правителство да бъдат започнати официални преговори по проект на Асоциацията на швейцарските банки. Накратко, швейцарските власти ще започнат да облагат средствата, депозирани на територията им от чужденци, и ще изплащат събраното на съответните държави, от които тези лица произхождат, като в същото време ще пазят банковата тайна, позволявайки на притежателите на капитали да останат анонимни. В замяна Берлин и Лондон ще се откажат от искането си към Берн за автоматичен обмен на данъчна информация.

КАКВОТО и да се случи, вълненията, които наскоро обезпокоиха швейцарските финансови среди, разклащат една от многобройните легенди, повтаряни от десетилетия до втръсване, с цел да се създаде свещен съюз за защита на банковата тайна – а именно, че ако този принцип бъде накърнен, Конфедерацията ще бъде разтърсена от истински катаклизъм. През 2000 г. един от най-големите швейцарски всекидневници в областта на финансите заяви, че разклащането на банковата тайна ще постави под въпрос самото оцеляване на швейцарската банкова индустрия (5). На следващата година изследване, ръководено от известния швейцарски икономист Жан-Кристиан Ламбле, заключи, че подобно разклащане ще има пагубни последици: десетки хиляди работни места ще бъдат закрити и ще бъде абсолютно наложително *сериозно да бъдат преосмислени границите на социалната държава*. В изследването без колебание се изтъква, че дори може да се наложи *да се затвори Женева* (6). През февруари 2009 г. пък влиятелен банкиер заяви, че ако бъде премахнато разграничението между избягване на данъчно облагане и данъчна измама, швейцарският финансов център може да се стопи *поне наполовина* (7).

НИЩО от това обаче не се случи. Въпреки най-сериозното от Втората световна война насам поставяне

под въпрос на банковата тайна в Швейцария, швейцарските финансови среди и водещата им дейност – управлението на богатства, са в добро състояние.

През 2009 г., стимулирани от силния спрямо еврото швейцарски франк, средствата, които бяха поверени на банките в Конфедерацията от чуждестранната им клиентела, се увеличиха – нетният приток е от порядъка на 120 милиарда швейцарски франка (93 милиарда евро)(8). Всичко сочи, че статистиката за 2010 г. също ще бъде задоволителна за швейцарските банкери (9).

СЕБАСТИАН ГЮЕ

(4) Bruno Gurtner, „Bank secrecy: Switzerland circles the wagons“ (Банковата тайна: Швейцария се подготвя за отбрана), *Tax Justice Focus*, vol. 6, октомври 2010, с. 4-5, www.taxjustice.net.

(5) *Le Temps*, Женева, 28 ноември 2000.

(6) Jean-Christian Lambelet, Alexander Mihailov, „Le poids des places financières suisses, genevoises et lémaniques“ (Тежестта на швейцарската, женефската и леманската финансови среда), Institut Créa, Лозана, 2001, с. 50-52.

(7) *Le Temps*, 24 февруари 2009.

(8) *Neue Zürcher Zeitung*, 15 януари 2010, и *L'Hebdo*, Лозана, 22 април 2010.

(9) *Neue Zürcher Zeitung*, 18 ноември 2010.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

ТАЛОН ЗА ПОРЪЧКА

Поръчвам (отбележете заглавието)

- ☐ Сто часа с Фидел - разговори с Игнасио Рамоне..... 25 лв.
☐ Атлас на околната среда на Монд дипломатик..... 12 лв.
☐ Новите кучета пазачи, от Серж Алими..... 5 лв.
☐ Медиите в Централна и Източна Европа след 1989, сборник..... 14 лв.

или

- ☐ целия пакет на обща цена..... 39 лв.

Ще внесе сумата отлева по сметката на „Монд дипломатик“ в ЦКБ
IBAN: BG17 CECB 9790 1092 4196 00

Адрес за доставка:

Име.....

Ул. №.....

Град..... П. код

За контакт:

Тел..... Е-mail.....

Талона за поръчка

заедно с копие от платежното нареждане изпратете на адреса на Дума или на e-mail: lmdbg@press.bg

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломатия“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от SA Le Monde diplomatique, в което акционери са SA Le Monde, Асоциация Gunter Holzmann и Асоциацията на приятелите на Le Monde diplomatique.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE
Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Председатели директори: François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София – 1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 5 март 2011 г.

Позиция

www.duma.bg

Добра новина от Страсбург?

Александър СИМОВ

Европейският парламент се оказва трайната ахилесова пета на ГЕРБ. Преди малко повече от година именно евродепутатите с безкомпромисни въпроси посякоха “отличничката” на кабинета Румяна Желева, лишиха я напълно от еврокомисарски амбиции и прекратиха преждевременно политическата ѝ кариера. Тогава ГЕРБ проспяха факта, че казаните от Европа думи тежат изключително силно, че са като политическа гилотина дори и на родна почва, където дебатите обикновено не се водят около идеи, а силно напомнят на сюрреалистична комбинация от древногръцка трагедия и сапунена опера с драматични вопли, обвинения, скандали. А вместо хор, който да обобщава мъдростта, на сцената се появяват флашки, бомби, СРС-та и други демонични явления.

Димна завеса

Опарени от предния път и още с рани от битката, евродепутатите

България трайно се превърна в европейската провинция на скандала

Дали умишлено или не, повечето депутати от ЕНП, които не са българи, говореха като извънземни, които не са наясно с темата и заради това предпочитаха да правят предимно политически заключения. Оценката не е пресилена - дебатите в Страсбург изведнъж придобиха партиен характер, което мигом унищожи възможността за реална полза от тази дискусия, освен даването на публичност на проявите на полицейщина у нас. Това беше целенасочена димна завеса, за да може темата максимално да бъде разводнена. Към края на дискусията евродепутатите от ГЕРБ започнаха да обвиняват БСП, НДСВ и ДПС, че водят предизборна кампания, като използват европейската сцена за нейното начало.

Тъжната истина е, че ако някой говореше кампанийно, това бяха именно гербаджии, които с предварително подготвени политически есета дебнеха като есесовци да не

те неща са в неразривна логическа връзка.

Рекордът от драматургия обаче се оказа гербаджията Андрей Ковачев. Той се възпротиви на идеята, че много малко от СРС-тата у нас стигали до съда и атакува социалиста Ханес Свобода с думите: “В България има други данни.” Ковачев също не обясни от кой мистериозен източник черпи тези “други данни”, но пък в постепенното истерясване на дебатите никой не обърна внимание на неговата откровена наглост.

В ЕНП обаче бързо се усети българският разнобой. В наистина смислена реч Надежда Нейнски остро разгроми кабинета на Борисов и се обърна към колегите си от ГЕРБ, че дебатите не са за миналото правителство или за бъдещото такова, а за действията на настоящия кабинет.

Страсбургски откровения

Градусът на напрежението бе усетен дори и от чужденците, един от които сподели, че непоносимостта витае във въздуха в Страсбург. Италианският либерал проф. Джовани Ватимо рязко обобща: “В България има практики, присъщи на полицейската държава.”

Британката Даяна Уолис също обяви, че е разтревожена от информацията за нощни посещения на спецслужбите в домовете на хората.

Един от евродепутатите направо обяви, че не е нормално, нито редно кабинетът да изкарва цялата си опозиция престъпна само заради това, че тя не е съгласна с неговата политика. Думите му едва ли бяха чути.

В крайна сметка ясно се видя, че българските депутати от ГЕРБ са в национална изолация в ЕП. Нито един от другите им колеги не подкрепи техния въздухарски оптимизъм, яростна демонизация и полицейски прийоми да изкарват опозиционерите най-черните хора на света.

Най-лошото от дебатите дойде на другия ден. Дежурните по обич на кабинета медии направиха и невъзможното да ги омаловажат. Журналистите, пратени специално там с трепет да следят да не би върху репутацията на ГЕРБ да падне и прашина, цитираха единствено думите на правоверните Бойко-Борисовци и на Димитър Стоянов. Все едно никой друг в залата не е взимал думата за нищо.

В новата журналистическа версия за света дебатите в Страсбург са едва ли не единствено упрежение по политика, нещо като туристически парламентаризъм, форма на пилеене на времето на цяла Европа. В крайна сметка това затымнение обаче рано или късно ще се обърне срещу ГЕРБ, защото европейските им провали стават все по-очевидни.

От дебатите по подслушванията става ясно и друго. България присъства на европейската сцена единствено с вътрешните си скандали и полицейски драматургии. Отсъстват големите идеи, модерните визии, перспективите за развитие. България е провинцията на скандала. Интригантският резерват на Европа, който си е въобразил, че това е нормално.

Звучи тъжно като заключение, но е така. А след всички казани думи можем да бъдем убедени и в друго - ГЕРБ нямат основание да се чувстват спокойни. Евробюрократията може бавно да взема завоите и да се движи мудно, но полицейщината вече няма да бъде изпускана от поглед. Това е новината. И тя е хубава.

Брюкселски безсъници

Цв.Цв. & Dogan Consulting

Георги ГОТЕВ

Тези дни излиза докладът на Европейската комисия по механизма на наблюдение на нефелната ни правораздавателна система. Комисията е голям мазохист, че се захвана с нас. Във всеки нов доклад, този е осми, тя се опитва да изрази някакво послание, с плахата надежда някой да го чуе. След цяла серия за прогилата ни съдебна система веднъж акцентира върху купуването на гласове, друг път - за корупцията в държавните поръчки.

Какъв обаче е ефектът? От последния доклад премиерът Бойко Борисов запомни само изречението, че за първи път се забелязвала политическа воля... Воля за какво?

Очаквам този път специално внимание да заслужат механизмите на политическата корупция у нас. Не знам дали комисията ще успее да отчете факта, че държавата загуби първото дело по политическа корупция срещу Ахмед Доган по повод фараонските му приходи от „консултантски договори“. Но системата, по която безрисково се подкупват политици, стана пределно ясна. Доган е също толкова изявен енергиен експерт, колкото Цветан Цветанов е корифей по евроинтеграцията. Кое не попречи на първия да вземе хонорар от един милион лева, а на втория - да признае за консултантски бонус от 130 хиляди лева.

Всъщност изобщо нямаше да научим за хонорара на Цветанов, ако той не беше под натиск да отчете получени доходи и да оправдае придобиването в течение само на една година на два от общо шестте си апартамента.

Говорим за върха на айсберга. Но съобщаването на съдебното решение по делото „Доган“, както и безпроблемното осчетоводяване на хонорара на Цветанов, бяха всъщност медийна промоция на консултантската схема за корупция. Преди години нещо подобно ставаше с фондациите от сорта на „Бъдеще за България“. Който искаше премиерът Иван Костов да му свърши работа, отиваше първо да направи дарение във фондацията на жена му.

Но държавата ни напредва. Мина времето на десетте процента. Примитивната схема беше следната: тези, които искаха един известен диджей да им сложи автограф върху дадена приватизационна сделка, носеха два плика. Пликите се даваха на секретарката, като в по-малкия имаше десет процента - те бяха за секретарката. Тя всъщност трябваше да носи прозвището „Госпожа десет процента“.

И на по-ниско равнище представители на държавата подаваха необходимия сигнал, носейки например скъп часовник на китката. Това е изключително откровено послание: аз приемам скъпи часовници за подарък. Има такива и за по сто хиляди евро, може ли от тях?

Но колко грубо и примитивно беше всичко това...

Сега сме интелигентни и възпитани: господин кмет, господин министър, кажете къде приемате, имам спешна нужда от една консултация в качеството ви на виден експерт по евроинтеграцията. Хонорарът се превежда по банков път, всичко е супер законно, съдът гарантира сделката! Чисти отношения между граждани, милеещи за европейското развитие на България!

Разсъждавайки според брюкселските разбирания, не е нормално например, че Цветан Цветанов е давал консултантски услуги. Събитието е от 2008 г., когато е бил зам.-кмет на София. В това си качество нима той е имал право да консултира, камо ли да получава консултантски хонорари? На пръв поглед не би трябвало. Обаче току-що отново прочетох раздела за конфликт на интереси в Закона за държавния служител и, честно казано, Цв.Цв. си е чист като сълза. Просто законът изглежда нарочно е направен да насърчава държавните служители да консултират. Щом Цв.Цв. консултира за организация, която не извършва сделки с кметството, в държавата България е трудно да бъде упрекат за каквото и да било нарушение.

Друг важен елемент от доклада на Еврокомисията, на който у нас политиците сигурно няма да обърнат никакво внимание, е финансирането на политическите партии. Тази катедрала на корупцията и престъпността в България е обвита в гъста мъгла, която никога не се разсейва. Под формата на отчитане на приходи се перат пари от контрабанда и престъпна дейност и в крайна сметка лично се облагодетелства почти целокупната „политическа класа“. Така организираната престъпност си купува партии, парламент и съдебна власт. Не е измислица, че у нас мафията си има държава.

В тази държава един кандидат за президент да обвинява премиера, че преди няколко години се е опитал да организира показното му убийство. Ако погледнеш физиономите на въпросния кандидат-президент и премиера и свериш собствените си мисли с интернет форумите, не е изключено да повярваш, че такъв тип взаимоотношения сред нашия елит са в реда на нещата.

Изготвяйки докладите си, Еврокомисията постъпва по същия начин - сверява информацията си с различни форми на изразяване на свободно мнение. Но самата тя е ограничена в изразяването на своето - все пак сме страна членка. За да се запази името на Евросъюза, се разминаваме с другарска критика. Но на всеки е ясно за какво става дума.

Снимка БГНЕС

от ГЕРБ се бяха подготвили сериозно да разводнят дебатите в Европарламента по скандалите около подслушванията в България. Обстановката като че ли беше благоприятна за техните намерения. Дискусията около наболелия в България проблем стана малко преди полунощ в полупразна зала, но ГЕРБ бяха решили с всички налични средства да превърнат разговора в дразнеща кавга.

Еврокомисарят по развитието, литовецът Андрис Пиебалгс, откри дебатите с изтънено бюрократична реч, в която нямаше нито една конкретна фраза. В този шедьовър на двусмислие и апофеоз на брюкселския евроезик Пиебалгс сподели, че българските власти били предприели необходимите стъпки, за да проверят злоупотребата със СРС-та. Преведена на нормален език, неговата реч може да бъде обобщена така: България има добро законодателство в тази сфера, ние се надяваме, че тя го прилага така, но ако установим, че властите са кривнали от пътя, ще им налетим като природно бедствие.

След това много невдъхновяващо начало депутатите от ЕНП започнаха надълго и нашироко да описват единствено нормативната база в България. Това определено беше тяхната тактика за омаловажаване на темата. Те говореха за законите в България като цяло, но нито един от десните не спомена конкретните случаи, които станаха повод за обществено заключение.

би някой да каже лоша дума срещу правителството.

И в Европа

за всичко е виновна... тройната коалиция

Европейският парламент предлага особена гледна точка към българските процеси. Тя усилва абсурдите и ясно показва кои са националните дефекти на политическия процес у нас. В този смисъл представителите на ГЕРБ постигнаха виртуозност в представянето през Европа на всички втръснали на българите тези.

Депутатката Илияна Иванова драматично обвини тройната коалиция, че се опитва да саботира България и да очерни имиджа на страната. Иванова съвсем очевидно тотално бе забравила политическия опит на нейната отречена колежка Румяна Желева, която като евродепутатка се занимаваше единствено с хули срещу предишния кабинет. Сега от думите на нейните заместници целият проблем отново бе сведен до тройната коалиция.

Най-запомняща се със своя градус бе речта на независимия евродепутат Димитър Стоянов. В съзливо едноминутно изказване националистът се ожали как е бил пребит от полицията по време на тройната коалиция и с треперещи ръце прокълна всички, които говорят срещу кабинета. Така и не стана ясно как побоищата над Стоянов са свързани с подслушванията в България, но очевидно за него две-

На фокус

www.duma.bg

Те никога не са виновни за нищо. Те никога не вземат решенията. Те само съветват и препоръчват. Никога не гласуват закони, не приемат постановления. Само раждат идеи, препоръки, насоки. Защиават или нападат идеи, препоръки, насоки. Консултират. Лобират. “За” и “против”. Печелят от това. Медийно активни са, но са и хора в “сянка”. Те направляват, но не вземат крайните решения. Което вероятно ги прави смели, защото така са застраховани срещу търсенето на отговорност за резултатите от тези решения.

Георги
ГЕОРГИЕВ

На 24 септември 2010 г. във форума на списание “Либерален преглед” директорът на Института за регионални и международни изследвания Огнян Минчев завършва един пост, озаглавен “Къде е патосът”, по следния саркастичен начин: “С уважение - Огнян Минчев, агент на ЦРУ, храненик на Джордж Сорос, научен комунист, предател на Партията, професионален русофоб... член на могъщата ложа на think tank-овете...” Ако перифразираме афоризма: “Това, което една жена може да каже за друга, никой мъж не може да го каже.”, можем да заявим също саркастично: “Това, което един лидер на тинк танк може да каже за себе си, никой друг не може да го каже.”

Коментарът на Минчев е

ва светлина хората, които 20 години ни обясняват живота.

Макар книгата на Лаверн да излезе през септември 2010 г., съдържанието на научния труд от 614 страници започна да се коментира по-оживено и пред по-широка публика едва в началото на т.г., благодарение на няколко публикации в пресата и интернет сайтове и блогове. Постепенно знанието за нея започна да набира обороти и в последния месец за “Експертите на прехода” се говори като за “явление”, “бестселър”, “интелектуално събитие”, “политическо събитие,

в което той (О, боже!) ни обяснява, че неолиберализмът е вреден, участието му в дискусията в “Либерален преглед” и интервю на програмния директор на ЦЛС Румен Аврамов пред в. “Култура”. На фона на непрестанните словесни пороци на лидерите на тинк танкове през последните десетилетия подобно мълчание е потресаващо оглушително. Впрочем това прави впечатление и на хората от бранша. В интервюто на Аврамов, публикувано на 14 януари, той казва: “При цялата недодялност на книгата, не мисля, че адекватната реакция на общността е да заеме обидена поза и да пази честта на мундира. Тази общност трябва да е способна да се оглежда от страни, да признае, че мотивите и резултатите от работата й могат да бъдат (и често са) манипулирани, да допусне, че (дори несъзнателно и вътрешно убедено) нерядко изпълнява роли, разпределя-

труда на Лаверн, защото тази изповед на Аврамов се покрива с изводите на авторката на “Експертите на прехода” за ролята на тинк танковете в България. Няколко пасажа по-нагоре в интервюто Аврамов дава оценката си за книгата: “Тя не предлага нищо, а е по-скоро литературно-научнообразен израз на битувашото улично мнение за част от т.нар. неправителствен сектор.” Битуващото улично мнение, както се изразява Аврамов, между другото, включва и представата за българските тинк танкове като за проводници на чужди интереси, най-често тези на САЩ. Така зовът му общността да допусне, че “нерядко изпълнява роли, разпределяни в меандрите на административни и външнополитически канцеларии”, добива звучене на признание, но без разкаяние. Защо няма разкаяние след признанието, че работят в угода на чужди интереси, ни обяснява месеци

чи оградата между постсъветската разруха и европейската (пост)модерност... Битката беше с примитивни и брутални типове, които през целите тези 20 години не родиха нито една идея, но за сметка на това откраднаха цялото обществено богатство... Аз лично се гордея с този дебат - с неговата откритост, отчаяност и решителност моята страна да не остава в ръцете на източните варвари... За вас щеше може би да бъде угнетяващо едно социално-икономическо равнище на България, което повтаря това на централна Украйна. Политическите приятели на Достена Лаверн в България готвеха именно това - и при Луканов, и при Виденов. Сега се опитват да върнат нещата колкото могат назад в полза на “Газпром” и нейните олигархични сателити в България...” Когато човек чете за “източните варвари”, започва да се пита дали сарказмът на Минчев относно

Експертите на „Експертите“

Пътешествие с Достена Лаверн из гебрите на българските мозъчни центрове

ГЕРОИТЕ

Огнян Шентов - Център за изследване на демокрацията

Иван Кръстев - Център за либерални стратегии

Евгений Дайнов - Център за социални практики

Огнян Минчев - Институт за регионални и международни изследвания

Красен Станчев - Институт за пазарна икономика

направен в рамките на дискуссия във форума, посветена на току-що излязлата от печат книга на Достена Лаверн “Експертите на прехода”. Българските think tanks и глобалните мрежи за влияние”. Главните герои на книгата са известни неправителствени организации (НПО), или мозъчни тръстове, или тинк танкове (think tanks), както са известни на Запад, като Центърът за изследване на демокрацията (ЦИД), Центърът за либерални стратегии (ЦЛС), Центърът за социални практики (ЦСП), Институтът за пазарна икономика (ИПИ) и Институтът за регионални и международни изследвания (ИРМИ). И, разбира се, главни герои са и ръководителите на тези мозъчни тръстове, съответно Огнян Шентов, Иван Кръстев, Евгений Дайнов, Красен Станчев и Огнян Минчев.

В книгата авторката е направила дисекция на българските мозъчни центрове, изследвала е техния генезис, развитие и участието им в някои от ключовите моменти на прехода. Фактът, че подобно изследване се появява чак 21 години след началото на реформите, и че всъщност идва от чужбина (книгата е преведена от френски и всъщност е докторската дисертация на авторката по политическа антропология, защитена в Париж), говори вече достатъчно само по себе си. Всъщност, Достена Лаверн е извадила, от научни позиции, на слънче-

нарушаващо табуто”.

Но мълчанието, което беше обгърнало изследването на Лаверн в продължение на месеци, бе достатъчно показателно, за да накара Кеворк Кеворкян да напише в началото на януари във в. “Труд”: “Постепенно нещо взе да се промъква в медиите за изследването на Достена Лаверн... една знаменателна книга за брокерите на прехода... Телевизиите се крият от Достена. Същото се случи и с новата книга на Румяна Угърчинска “КГБ и сие”. Не казвам, че всичко в тези книги е достоверно, но интересът към тях е мярката за валидност на някои предавания, които иначе непрекъснато се задушават от претенциите си за сериозност.”

Експертите на прехода срещу...

Нека да започнем неприлично, отзад напред. Първо, да чуем какво казват обектите на изследването, преди да споменем за някои важни изводи, до които стига авторката на “Експертите на прехода”. И тук правим изненадващо “откритие” - експертите мълчат. Вече пети месец бърборините на прехода мишкуват. Обяснителите на “вся и все” не желаят да обясняват. Анализаторите на всичко под слънцето не обичат да бъдат анализирани. С две изключения - едно интервю на Огнян Минчев пред списание “Тема”,

ни в меандрите на административни и външнополитически канцеларии. Да признае също, че функционира особено “пазар на купувача”, където търсенето определя предлагането, стандартите, дневния ред, а нерядко и идеите. Че това е полупрозрачно пространство, което много наподобява света на държавните поръчки.”

Цитатът е пространен, но той е важно, макар и вероятно нежелано, признание за

преди това Огнян Минчев в “Либерален преглед”.

Към момента, в който пише долните редове, Минчев още не е чел книгата на Лаверн, но заявява: “Достена - съзнателно или не - изцяло изряза контекста на този дебат, който тя представя като ограничен и манипулативен... Всички дихотомии - Изток/Запад, модерно/традиционно и т.н., са част от една безмилостна и отчаяна политическа борба - борбата България да преско-

“професионалния русофоб” е наистина сарказъм... Впрочем намесването на темата “Русия” в дискусията по една книга, в която не става дума за тази страна, е показателно за тежката психическа зависимост на българската тинк танк общност от случващото се в тази държава. Привнасянето на темата “Русия” е нещо като условен рефлекс на експертите при всяка критика срещу идеите, които са продуцирали у нас, срещу позициите, които са заемали и налагали.

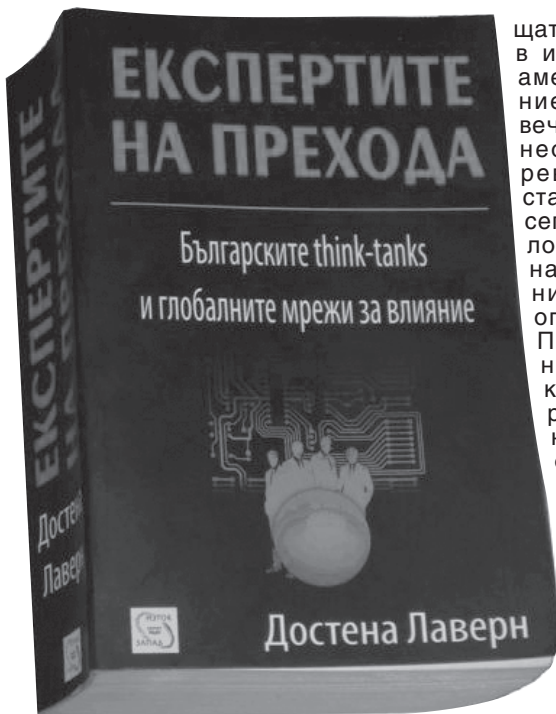
Минчев оправдава действията на колегите си, имплицитно допускайки, че може би са греховни, с борбата срещу някакво зло. В неговите представи злото идва от Изток (явно за него това не е просто географска посока, а сложно събрание от идеи, идеологии, начини на мислене и действия), следователно то по дефиниция влиза в битка с доброто, което пък се отъждествява със Запада, чиито воители на първа линия са явно главните герои в “Експертите на прехода”. Действително, когато мислиш, че си на страната на Доброто, всички прийоми в битката срещу Злото са допустими. Дори да навредиш на собствена си страна. Все пак “дихотомията Изток/Запад” е глобална и какво значи тук някаква си България. Героите на “Експертите на прехода” се изживяват като участници в световен процес и ако на местно ниво нещо не потъргне, вероятно го причисляват към,

Филантропът Джордж Сорос е един от важните спонсори на българските тинк танкове, но далеч не е единственият...

На фокус

www.duma.bg

щати, тя се превръща в износен продукт на американското влияние по света, най-вече по време и след неоконсервативната революция." Оттук става ясен, не че досега не е бил, идеологическият генезис на неправителствените организации, описани в книгата. Подкрепено с финансовите потоци, които се изливат от различни, предимно американски, фондации и от филантропа Джордж Сорос, това обяснява защо поговорката "Който плаща, той и поръчва музиката" е толкова често използвана в българската политика. Въпросът към тинк танковете

сперти на ЦИД ми прави знак да се доближа до него и ми прошепва: ЦИД е малкото американско посолство. Той е центърът. Той е сред тези, които подготвиха последната фаза на перестройката. Един вид "План Маршъл" за България. Кой мислите, че можеше да пътува в Съединените щати преди 1989 г. - и защо?"

Лаверн представя и виждането на самите тинк танк за себе си: "Множество други разговори - с директори на водещи НПО - представят тинк танк като интелектуален и политически елит, който е помагал, а понякога и замесвал политическия елит, за да спаси българската демокрация". Спасителите на демокрацията обаче май нямат намерение да спасяват и всички българи заедно с нея. Цитат от "Експертите на прехода", главата "Общество пред цивилизационен избор: Съзнаващи, че всеки опит за насилствена модернизация

че подкрепят тезата на президента на републиката (от СДС) Петър Стоянов (1997-2002), че влизането на България в информационното общество изисква изоставянето на кирилската азбука в полза на латинската. Това би бил "практичен" избор, който би попречил единствено на "служителите на славянския мит" или на "романтиците, които разбират погрешно идеята за националния интерес". Както се и досещахме, австриецът Ото Кронщайнер е можел да разчита на солидна плеяда гласовити кляк-стефчовци, готови да продадат и език, и слово в името на "криворазбраната цивилизация".

Оттук можем да проследим и едната линия на противопоставяне на мозъчните тръстове с академичните среди у нас. Коренът на това противопоставяне обаче е в обвинението, че тинк танковете използват ненаучни методи и като следствие нямат възможност

всички правителства, които искаме да свалим... Всичко това е малко тъжно, защото се питам дали България би могла да преживее цялата тази игра."

Лаверн цитира и малко познатата на широката публика статия на един от лидерите на тинк танк - Иван Кръстев, "Странното преоткриване на корупцията", в която той пише: "Големите корупционни скандали в Източна Европа през последните години не се случват, когато големите мултинационални компании печелят, а когато големите мултинационални компании губят..." Както го преразказва авторката на книгата: "...чрез този тип коалиции (има се предвид "Коалиция 2000", създадена от българските тинк танкове за борба срещу корупцията - б.а.) Световната банка, подпомогната от тинк tanks в новите източни демокрации, можа отново да предложи станали вече непопулярни мерки и политики: приватизация, дерегулация и т.н." Всъщност, говорим за нови механизми за "разчистване на терена" от национални бизнеси в полза на чужди.

В книгата, макар и маркиран, е засегнат и въпросът за "заслугата", която някои лидери на мозъчни тръстове имат за идването на Бойко Борисов на власт. Разкрито е тяхното участие в създаването на "Глобална България" - асоциация, определена от Лаверн като "коалиция между компрадорския елит на тинк tanks и легализирания бизнес елит, приет от международните икономически актьори..." Упомената е и ролята на Кръстев, който в началото на 2006 г. обявява, че настъпва ерата на новия популизъм, година по-късно дискретно подкрепя ГЕРБ на изборите за Европарламент и с помощта на бившата вече телевизия Re:TV (създадена от "Глобална България" и самия Кръстев) помагат за налагането на образа на Бойко Борисов като лидер на популистката десница. Както пише Лаверн, след като изигра своята роля, телевизията внезапно спря "и разочарова много от привържениците на т.нар. гражданско общество".

Основният извод на Лаверн след 600 страници излагане на изследователския материал относно ролята на тинк танк в България е: "Вместо да служат на изграждането на една модерна демокрация, основана на суверенни и автономни институции, както дълго време твърдяха, че правят, те спомогнаха за размиването на границите между: 1) национално и международно; 2) правителствено и неправителствено; 3) публично и частно; 4) институция и индивид."

С други думи - тинк танковете размътват обществената вода до степен, която позволява най-добре да се лови рибата. А на нас ни е отредена ролята на шараните.

О, Музо

Лаверн е успяла да открие стихотворение на един от главните си герои - Иван Кръстев, писано в началото на 90-те години. "Житиеписецът" е уникално прозрение на Кръстев за неговото бъдеще и в същото време - чудесна епитафия, която един ден би могла да бъде написана за спонсорираните и управлявани от чужда ръка български тинк танкове. **Ето финалните му редове:**

*Слуги провъзгласени за пророци,
ний вярваме в достойното мълчание.
Проклинаме злощастната си дарба,
омесила в едно и истината, и лъжата.
Каквото имаше да кажем, друг го каза.
Каквото казахме, не беше наше.*

прехода срещу на прехода"

както е модно да се казва, "collateral damage" (странични щети/жертви).

Във форума на "Либерален преглед" има мнения и на други участници. Едно от тях, подписано като "читател", гласи: "Според мен авторката не толкова ги критикува въпросните "експерти" - тя просто ги цитира. И от тези, събрани на едно място документиран изказвания, на човек, неследил редовно разните им изяви в проекти, уъркшопи и публикации в чужди медии - му настръхва косата..."

...„Експертите на прехода“

В увода на "Експертите на прехода" Достена Лаверн дава разширено тълкуване на термина тинк танк, който присъства буквално на всяка страница от книгата: "Става дума за форма на експертиза и лобииране, която води началото си от края на XIX - началото на XX век. Възникнала първоначално в Съединените

"Защо подкрепяте само американските интереси?" става напълно излишен след първите стотина прочетени страници на книгата. Макар че от нея научаваме и нещо любопитно. Фондацията на Сорос "Отворено общество" влиза на българка земя с активната подкрепа на социалистическото правителство на Андрей Луканов. Има нарочен държавен указ за целта, по силата на който Сорос получава сграда, офиси, фондацията е освободена от данъци и митнически такси, и едновременно с това получава годишна субсидия. За 1991 г. тя е 13,6 млн. лв. и 1,1 млн. долара. И това продължава до идването на Жан Виденов на власт. В същото време "Отворено общество" беше свързана със СДС. Наистина, чудни са понякога делата Божии.

В книгата, която е базирана на множество интервюта, е описана и вътрешната структура на тинк танковете в България. Например авторката пише: "В кафене в центъра на София един от бившите ек-

предизвиква съпротива и маргинализира част от населението, която се оказва неспособна, те си задават въпроса: "Какво да направим с хората, които не подхождат на отвореното общество?" (В. Гарнизов). Директорът на НБУ и бивш председател на фондация "Отворено общество" Б. Богданов отговаря: Ще ги оставим настрана и така малко по малко те ще пукнат и ще останат отвън. Какво правя, когато трябва да постигна някакъв резултат? Давам работата на хора, които знам, че работят много, и не обръщам внимание на другите. Ето така се свършва работата. Малко по малко манталитетът ще се промени, работата ще се приема с радост. Хората, които изпитват удоволствие от работата, ще стават все повече и повече."

На тези българи, които няма да пукнат и да останат "отвън", им се готви да усвоят нова писменост. Пак в същата глава четем: "По време на разговорите ни някои експерти от тинк tanks декларира-

Снимка Мариета ТОМОВА

Първото публично обсъждане на книгата се проведе на 10 февруари в Стопанския факултет. Предишните две обсъждания са се провалили по една или друга причина

Искам гумата

Читателям прегу всичко

www.duma.bg

Коалицията на агресивността

Волен Сидеров превърна „омразните си евреи“ в своеобразен политически бизнес

Нисим АЛАДЖЕМ

Въпреки вътрешната си съпротива, седнах пред допотопната си машинка, за да изразя отношението си към някои от аспектите на темата, които в последно време не ми дават мира. Правя това сега, защото вълненията ми по тях съвпаднаха с времето на изразената от президента г-н Първанов тревога от „възраждането на крайна идеологическа война и инцидентите, предизвикани от омраза и агресивност“ („Жерава“), и призива на еврорепутатката Йотова към ръководството на политическите партии „да заровят томахавете“ и „затворят страницата на омразата“, за да се предотврати политическата криза, в резултат на която „България ще пропадне доста бързо надолу“ (ДУМА).

Продължават и се задълбочават появите на вражда и омраза от страна на привържениците на антикомунизма, антисоциализма и други сили. По-настойтелни и активни стават те и във връзка с всекидневни възникващите скандали, които тресат обществото и отклоняват вниманието от неговите най-остри проблеми.

И не за да съгъствам боите, а, ръководейки се от желанието картината в тези невралгични сфери да стане сравнително по-пълна, крайно необходимо е не само томахавете да бъдат заровени, но и страницата на омразата

срещу някои от небългарските етноси,

които населяват страната (и особено срещу турците, циганите и евреите), ако не може да бъде напълно затворена в интерес на целия български народ, поне да бъде сериозно притворена и отношенията с тях да бъдат изведени до рав-

нището на всекидневните етнически и религиозни предразсъдъци, нормалните махленски, съседски и други житейски неспогоди и противоречия.

Всичко това се налага, първо, поради това, че съгласно проведеното през 2001 г. преброяване в страната тогава са живели представители на 16 небългарски етноса, наброяващи малко повече от един милион души и съставляващи 13 до 14% от цялото население. Най-голяма по численост е била общността на българските турци, следвана от тази на циганите, а една от най-малките - на българските евреи, представена от нереално малката цифра от 1363 лица. Какви ще бъдат резултатите от предстоящото преброяване и каква ще бъде тяхната конфигурация вероятно ще стане ясно след няколко седмици или месеци.

Това на второ място се налага и поради обстоятелството, че представителите на тези етноси продължават да бъдат неделима част от българския народ, поради което техните проблеми продължават да бъдат част от неговите проблеми.

За настоящото положение и евентуалната политика, с помощта на която би могло да бъде положено началото на решаването на някои от много тежките

проблеми на циганското малцинство,

което стои в дъното на социалната стълбичка в страната, не отдавна бяха публикувани крайно съдържателните статии на проф. Т. Митев и Р. Русinov. Ще бъде невярно да се твърди, че такива не се появяват и за българските турци и евреи.

Позволявам си още веднъж да насоча вниманието на читателя към някои от онези, касаещи евреите, не само поради

това, че привържениците на крайния антисемитизъм и сега продължават да натрапват на част от народа ни (и на първо място на неговото подрастващо поколение) гнусната лъжа, че близо 5-те хиляди (по някои оценки) евреи, сега живеещи в страната, съставляват не повече от 0,02% от населението ѝ и плътно интегрирани във важните сфери на нейния живот, представляват сериозна опасност за настоящето и бъдещето на страната, а техните 13-14 млн. сънародници по света (от които 5,5 млн. живеят в Израел, а останалите са пръснати в 144 държави) и представляват не повече от 0,02% от земното население, непрекъснато биват обявявани за главната опасност за мира и цивилизацията на света.

В последно време в страната, за съжаление, наново сме свидетели и на други, немалко на брой, антисемитски прояви. Да се изброяват те, едва ли е нужно, защото същите до втръсване повтарят съдържанието на старите графити от типа: „Вън евреите от България“, „Смърт на евреите“, „Евреите са убийците от Белене и Ловеч“ и др. Ново „творчество“ в това направление беше „у-расата“ с тези бисери и на столичното училище с преподаване и на иврит, поредното поругаване на гробовете на нашите предци в Кюстендил и Казанлък, провокациите във връзка с т.нар. Хуманитарна акция за Газа и заседанията на старозагорския съвет в тяхна подкрепа,

изфабрикуваната провокация от Сидеров

и широко разпространената в страната клевета за наличието на съмнителни контакти на израелски дипломати с намиращия се по това време в ареста и обявен за лидер на „Октопод“

Да насажда омраза не само в страната, но и в международните ни отношения е патент на лидера на „Атака“

а Алексей Петров.

Най-сериозната пронацистка и антисемитска провокация през този период беше шумното честване на 121-ата годишнина от рождението на Хитлер, придружено с разпространението на „Моята борба“ и други нацистки публикации, уличните демонстрации в столицата и някои от областните градове с използване на всички възможни хитлеристки символи и лозунги, произнасянето на прочувствени речи във възхвала на неговото дело и изказваните съжаления, че той не е успял докрай да реши еврейския въпрос в цяла Европа и света. Тези и други нацистки, ксенофобски и антисемитски изцепки протекоха в страната

необезпокоявани от органите на властта,

въпреки ясните и категорични изисквания на конституцията. Цинизмът им по достойнство бе оценен от немалко международни дейци още и поради това, че бяха проведени по време, когато световната демократична общественост по подобаващ начин честваше годишнината от победата над хитлеризма и края на Холокоста, към които официална България остана безучастна.

В подкрепа и по-нататъшно активизиране на тези прояви лидерът на „Атака“ Сидеров преди време пристъпи към осъществяването на поредната си антисемитска провокация, като преиздаде и разпространи своите добре известни кни-

ги: „Бумерангът на злото“ и „Властта на мамона“, първата от които още навремето бе оценена от български автори като „своеобразна христоматийна омраза срещу евреите“.

С тяхна помощ и с необикновената си (често дива) страст да разпалва омраза където и да се появи, Сидеров успя да се наложи в съзнанието на политически мислещите граждани на страната като Луцифер на крайния агресивен националистически антисемитизъм. Той стигна дотам, че превърна омразните си евреи в главен обект на своето „писателско“ творчество и на по-голямата част от политическата си дейност, в своеобразен политически бизнес, с чиято помощ доскоро си осигуряваше препитанието. Без тази своя дейност Сидеров и неговите „поборници“ от „Атака“ трудно биха могли да създадат и непрекъснато да украсяват своя образ на „патриоти от най-висока класа“, за да могат да осъществят своята заветна и користна цел - участие и овладяване на властта в страната.

На тях това им се отдаде при вота на доверие за правителството на Б. Борисов, когато бе сключен бракът по сметка между двете крайно десни партии на страната.

Какво я очаква страната от такава управленска коалиция, човек не е лесно да предвиди. Да се очаква, че тя с нещо ще съдейства за захвърляне на томахавете и затварянето на страницата на омразата в нашия живот, е повече от илюзия.

Непогледнати, недообслужени. А пациентските организации били четири!

Ние, пациентите

Някои лекари наистина „бозаят от гве майки“

Васил ВАСИЛЕВСКИ

Застанах пред кабинета на офталмолог в Александровска болница. До мен - човек с патерици. Болки в очите спешно го довеждат при очния лекар. Вече няколко пъти му правят процедури, за които плаща, колкото му поискат.

Независимо че предадох направление от семейния лекар, трябваше да направя лазерни изследвания в частната клиника „Вижън“ срещу трицифрена сума. После ме изпратиха на друг лазер - срещу двуцифрена сума. И никъде не ми дават фактура, в която да е посочено колко съм платил и за какво. Даваш колкото искат. Отново ми предложиха да отида във „Вижън“, пак срещу трицифрено число. Този път отказах. Отговорих, че освен за окото, трябва да мисля и за стомаха.

Стигнах до извода, че някои лекари „бо-

заят от две майки“ - водят се на работа в държавна болница, но получават пари и от частни клиники.

А да сте виждали протести на пациенти? Мълчим и търпим. Подкрепяме справедливи искания на лекарите. Скоро узнах, че имало 4 организации(!) за защита правата на пациентите. Разисквали хаоса в снабдяването с лекарства. Чудесно и похвално. Но нима това е само проблемът на пациентите? А Хипократовата клетва? Хора умират поради небрежност на лекари. Повишиха потребителските такси, растат цените на лекарствата, непоносими суми за операции, а заплати и пенсии - закотвени. Коя от четирите пациентски организации е организирана протест? Изглежда, решаването на проблемите ни са в ръцете на самите пенсионери.

Страницата подготви Лилия ТОМОВА

Култура

очаквайте

Диригентът Владимир Гауров представя двама популярни композитори в нов диск

www.duma.bg

кратки

Британският съвет у нас празнува 20 години

20-годишнината на Британския съвет в България ще бъде отбелязана с Ден на отворените врати на 18 февруари от 10 до 17 ч. в зала "Палавееви, Британски съвет", ул. "Кракра" 7. С това събитие ще започне специалната 20-дневна програма по повод годишнината.

Музикални изкушения в Лилавия салон

Избрани пиеси от чешката и българската музика ще сглобят пъзела на една музикална игра с участието на млади таланти от класа на Александър Василенко и композитора пианист Красимир Тасков. Веселото и тъжното, смешното и гротескното ще определят градус на тази игра, водена от г-р Магдалена Манолова. 19+20 и 20+21 е кодът за шифъра на това музикално изкушение. Срещата игра е на 22 февруари от 18 ч. в Лилавия салон на Чешкия център на ул. "Раковски" 100.

Александрина Милчева във Френския институт

Концерт "В света на операта с Александрина Милчева" ще открие ежемесечния цикъл "Музикални диалози" във Френския институт - на 23 февруари от 18 ч. Оперната прима и нейните възпитанички Евгения Ралчева и Алек Аведисиян ще изпълнят арии и песни от френски и други композитори. Тази среща-концерт с водеща г-р Магдалена Манолова ще припомни звездните мигове на Александрина Милчева на сцените на френските оперни театри и особено на Гранд опера - Париж.

„Ревю” и „Leerra Deluxe” с общ концерт

Две от най-сериозните имена в българската алтернативна сцена се обединяват за общ концерт днес. "Ревю" начело с Васо Гюров заедно с иновативно звучащите "Leerra Deluxe" ще гостуват в Строежа тази вечер. Събитието е подкрепено от "Балнтайнс", в рамките на поредица от лайфове всеки четвъртък в клуба. Строежа отваря днес от 20 ч. с тематична музика, а от 22 започва сетът на "Leerra Deluxe" - с неизменно участие на Насо Русков от "Бейбифейс клан". Веднага след тях на сцената в центъра на Студентския град ще се появи "Ревю", в чийто състав отново е Кристина Серафимова.

Наш художник рисува за японско издателство

Изложба на известния илюстратор Николай Стоянов се открива на „Шипка” 6

Изложба на Николай Стоянов, озаглавена "Приказка", ще бъде открита на 18 февруари от 18 ч. в изложбените зали на СБХ на ул. "Шипка" 6, етаж III. Публиката ще има възможност да види илюстрации на приказки, направени за издателство "Гакен", Токио (Япония). На изложбата, която ще продължи до 9 март, ще бъдат представени два нови библиофилски каталога с творби на художника.

Николай Стоянов е от авторите, които години наред постоянно и последователно работят със самобитен и оригинален стил за българската илюстрация. Произведенията му са ценени не само у нас, но и от световноизвестни чуждестранни издателства. Именното илюстрациите за едно от

тях (издателство "Гакен", Токио) са повод за изложбата. Сред литературните източници са "Лъжливото козле" - българска народна приказка (1974); "Момче и вятър" - българска народна приказка (1975); "Нарисуваното човече" - авторски текст (1977); "Дървеният палячо" - авторски текст (1978); "Балониада" - авторски текст (1979); "Бременските музиканти" от Братя Грим (1980); "Щурецът" - авторски текст (2008).

Авторът е познат на широката публика с илюстрациите си за популярни книжки за деца като Български народни приказки, приказки от Братя Грим, за текстове на Дора Габе, Ангел Каралийчев, Асен Босев, Михаил Лъкатник, Цветан Ангелов и др.

Николай Стоянов е роден на 25 февруари 1926 г.

Илюстрация към "Бременските музиканти"

Завършил е висшето си образование в Стопанския факултет на Софийския университет. Член е на СБХ от 1963 г. Работи като художник-редактор във вестник "Септемврийче" и списание "Славейче" дълги години. Участва в многобройни престижни прояви и печели редица отличия. Носител е

на всички видове отличителни награди на Националната изложба на българската илюстрация заедно със специалната награда на името на Борис Ангелушев, получава грамоти от биеналето в Братислава, награди от международната академия за изкуства "Медуза aurea" - Рим, и др.

Калуди Калудов в оперен марафон тази седмица

Световноизвестният оперен певец Калуди Калудов ще гостува на 19 и 20 февруари в една от коронните си роли - Херцогът на Мантуа в спектаклите на операта "Риголето" на сцената на Софийската опера. В първия спектакъл Калуди Калудов ще си партнира с талантливата млада звезда на Софийската опера Диана Василева (Джилда), в ролята на Риголето ще видим Александър Крунев, Ангел Христов (Спарафучиле), Румяна Петрова (Мадалена). Участват още Димитър Станчев, Емил Угринов, Пламен Папачиков, Стоил Георгиев, Силвана Пръвчева, Надя Колева, Георги Дуков. В следващия спектакъл - на 20 февруари, в ролята на Джилда ще дебютира младата певица Ирина Жекова, а в ролята на Риголето - Бисер Георгиев. Ще дирижира италианецът Алесандро Санджорджи, научи ДУМА от Сийка Лапачка.

Снимка АРХИВ НА ПЕВЕЦА

Преди гостуването си пред софийската публика днес Калудов ще се превъплъти в ролята на Дон Хозе от операта "Кармен" на сцената на Старозагорската опера. Това е последната роля, в която Калудов прави своя блестящ дебют през ноември м. г. Тенорът споделя, че в своята активна кариера все е пропускал възможността да направи тази роля. И сега е много благодарен за предоставената му възможност да участва в новата постановка на оперния шедевър. Щастлив е, че е дебютирал на тази великолепенна сцена в постановката на Пламен Карталов. Старозагорската публика ще се наслади на изпълненията на звезден солистичен състав: Кармен - великолеплното мецосопрано Даниела Дякова, Калуди Калудов - Дон Хозе, Ескамилио - Ивайло Джуров, а в ролята на Микаела ще дебютира Русалина Мочукова. Диригент е Красимир Къшев.

„Аз съм номер четири” тръгва едновременно у нас и по света

Собственикът на "Дриймъркс пикчърс" Стивън Спилбърг се появи на гала премиерата на филма в Лос Анжелис в компанията на Тереза Палмър и Диана Агрон. Двете млади актриси в новата продукция на сугиото "Аз съм номер четири" бяха придружени още от Алекс Петифър, изпълняващ главната роля във филма, както и колегата му Калан Маколиф. На церемонията присъстваха още режисьорът Ди Джей Карузо и продуцентът Майкъл Бей. Напрегнатата история разказва за необикновения младеж Джон Смит (Алекс Петифър), който през целия си живот бяга от безмилостни същества, изпратени на Земята, за да го убият. Сменяйки самоличността си, Джон постоянно се мести от град на град заедно със своя закрилник Хенри (Тимоти Олифант) и винаги е новото хлапе в училище, без никаква следа за това кой е бил в миналото. В новия си дом - малко градче в щата Охайо, Джон се сблъсква със събития, които променят живота му - влюбва се в своя съученичка (Даяна Агрон), открива свръхестествени сили, които притежава, и връзка с веет подобни на него необикновени младежи, които споделят същата съдба. Филмът е създаден по едноименния роман на Джеймс Фрей и Джоби Хюз, популярни с общия псевдоним Питъркс Лор. Книгата е вече на българския пазар от издателство "Колибри". Българската и световната премиера на филма е на 18 февруари в кината и IMAX 2D, научи ДУМА от Стойка Йорданова.

Снимка "ФОЛУМИ ФИЛМ БЪЛГАРИЯ"

Алекс Петифър, Даяна Агрон, режисьорът Ди Джей Карузо и Тереза Палмър на премиерата

Клаудия Кардинале:

Съдбата реши да стана звезда

Знаменитата Клаудия Кардинале пристига като специален гост на 15-ото издание на международния кинофестивал "София филм фест", със съдействието на Красимир Иванов и "Хемус филм", научи ДУМА от Светлана Дамянова. На 11 март, на гала проекция на "Гепардът" - реж. Лукино Висконти, в зала 1 на НДК, Клаудия Кардинале ще получи Наградата на София на Столичната община.

Клод Жозефин Роз Кардинале е родена на 15 април 1938 г. в Тунис. На 17 години печели конкурса за най-красива италианка в Тунис и получава пътуване до Венеция по време на филмовия фестивал. Тази победа я кара да се усмихва, когато си спомня, че по онова време едва е говорела италиански. Родителите ѝ - сицилианци, ѝ дават френско образование и тя дълго време се възприема повече като франко-тунизийка, отколкото като италианка.

Във Венеция младата Клаудия привлича погледите на италианската филмова индустрия. Първоначално отказва да се снима в киното, защото мечтата ѝ е да стане детска учителка, но впоследствие нещата се развиват доста бързо. След като прекарва два месеца в световноизвестното филмово училище "Centro Sperimentale" в Рим, тя подписва договор за 7 години с компанията "Vides". Успехът е леко вгорчен от факта, че няма право

Легендарната актриса, специален гост на 15-ия СФФ, ще получи на 11 март Наградата на София

да се омъжва, да си подстригва косата или да напълнява. Все пак един от продуцентите от "Vides" - Франко Кристалди, става неин ментор и по-късно получава правото да се ожени за нея.

Първата си роля в киното Клаудия Кардинале изпълнява през 1958 г. във френско-тунизийската продукция "Goha" с участието на Омар Шариф. Първият филм, в който изгрива звездата ѝ, е "I soliti ignoti" - комедията на Марио Моничели (1958) с участието на Марчело Мастоияни. "Il bell'Antonio" (1960, реж. Мауро Болонини,) и "La ragazza con la valigia" (1961, реж. Валерио Дзурлини) разкриват таланта на Кардинале. 1960-а е също така и годината на "Роко и неговите братя" на Лукино Висконти, където ролята ѝ е малка, но режисьорът ѝ предоставя златна възможност в "Гепардът" (1963), в който отново партнира на Ален Делон и се среща с Бърт Ланкастър. 1963-а се оказва годината на "посвещаването" ѝ, особено след като Федерико Фелини я кани да се снима в "Осем и половина". Този филм поставя акцента върху друго качество на актрисата - нейния глас, смятан впоследствие за много съблазнителен. Истината е, че от началото на работата си на полуострова до този момент Клаудия винаги е дублирана, защото италианският ѝ не е достатъчно добър. Фелини залага на френския ѝ акцент, чужд и странен за част от публиката, но изключително женствен, според самия режисьор.

Когато се снима във Франция, не се налага да я дублират. Двамата с Белмондо си поделят славата в "Cartouche" (1962) и се срещат отново през 1972 г. в "La Scoumpine". Без съмнение Клаудия Кардинале се превръща в истинска международна звезда, сериозна конкуренция на Джина Лолобриджида и София Лорен. През 1962 г. тя участва в "Розовата пантера" (реж. Блейк Едуардс), където партнира на Питър Селърс и отново е дублирана, този път заради колебливия си дебют на английски. Върхът в холивудската ѝ "забегка" е свързан с жанра на уестърна - "Професионалистите" (1966, реж. Ричард Брукс), където се среща отново с Бърт Ланкастър. Всички ѝ предричат голяма американска кариера, но Кардинале е твърде привързана към средиземноморските си корени. Но уестърнът ѝ допада и това ѝ носи роля в култовия "Имало едно време на запад" на Серджо Леоне, който, въпреки участието на Хен-

ри Фонда, Чарлз Бронсън и Джейсън Робардс, си остава италианска продукция.

Както повечето актриси от нейното поколение, Кардинале е истинско превъплъщение на образа на новото поколение жени, упорита и бореща се за свободата и независимостта си, както в професионалния, така и в личния си живот. В средата на 60-те години тя напуска продуцента Франко Кристалди, на когото дължи голяма част от кариерата си, и се обвързва с режисьора Паскуале Скуитиери. Има две деца - Патрик и Клаудия. През 1989 г. се премества да живее в Париж.

През 60-те години известните режисьори си "оспорват" присъствието ѝ в своите филми. Клаудия Кардинале е работила с Франко Дзефирели, Пиетро Джерми, Чито Мазели, Луиджи Дзампа, Алберто Сорди, Луиджи Мани, Абел Ганс, Анри Верной, Филип де Брока, Луиджи Коменчини, Хенри Хатауей, към които през следващите десетилетия се прибавят Дамяно Дамяни, Марко Белокио, Марко Ферери, Лилиана Кавани, Жозе Джовани, Иежи Сколимовски и дори Михаил Калатозов.

През 70-те актрисата влиза от роля в роля. В "Петролотърсачките" СС се среща за пръв път на екрана с ВВ. Бриджит Бардо не се поколебава да признае: "Вече знам кой ще ме наследи. Изборът е единствено възможен. След ВВ идва СС, нали?!" През 1982 г. Кардинале се снима в различни филми с международно участие, сред които "Фицкаралдо" на Вернер Херцог с Клаус Кински и "Le ruffian" с Лино Вентура.

През следващото десетилетие актрисата се посвещава повече на писането и на театъра. Получава множество почетни награди - във Венеция, Париж и Берлин. Появите ѝ на големия екран стават все по-редки. Извън света на киното Клаудия Кардинале е социално ангажирана личност, която се бори за правата на жените и през 2000 г. е избрана за посланик на добра воля на ЮНЕСКО.

След доста телевизионни участия в края на XX век актрисата приема да участва във филма на Клод Люлуш "И сега... дами и господа" (2002). През 2009 г. Кардинале се завръща в киното с драмата "Le Fil" на Мехди Бен Атия - филм, който я отвежда в родината ѝ Тунис. През 2010 г. играе в "Un balcon sur la mer" на французойката Никол Гарсия. Тази година предстои да се появят два филма с нейно

участие, а други два са в процес на подготовка.

През над 50-годишната си кариера Клаудия Кардинале заснема 130 филма. Получава наградата за най-добра женска роля на фестивала във Венеция през 1984 г. за изпълнението си в "Кларета" на Паскуале Скуитиери. Актрисата има 4 награди "Давид на Донатело" и 4 Сребърни ленти - от Националния синдикат на филмовите журналисти в Италия. През 1993 г. получава във Венеция почетен "Златен лъв", а през 2002 г. - почетна "Златна мечка" на Берлинале. През 2008 г. френското правителство я удостоява с Ордена на почетния легион. "Станах звезда твърде млада. Нямам заслуга за това, съдбата реши така", признава актрисата в автобиографичната си книга "Моите звезди", която издателство "Колибри" публикува у нас през 2007 г.

Справочник

СКРЪБНА ВЕСТ

С ДЪЛБОКА СКРЪБ СЪОБЩАВАМЕ,
ЧЕ НА 15.02.2011 г. ПОЧИНА НАШИЯТ
СКЪП СЪПРУГ, БАЩА И ДЯДО

**МИТКО АТАНАСОВ
ТЕНЕВ**

роден 1936 г. в гр. БЕРКОВИЦА

**ОБИЧАМЕ ТЕ! ЩЕ НИ ЛИПСВАШ
БЕЗКРАЙНО МНОГО!**

Поклонението ще се състои на 18.02.2011 г.
от 13.00 ч. в ритуалната зала на ЦСГ

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 17 февруари 2011 г. се навършват
ШЕСТ МЕСЕЦА без нашия непрежалим
съпруг, баща и дядо

**инж.ГАНЮ НИКОЛОВ
ГАНЕВ**

заслужил миньор, АБПФК
/1932-2010/

*Болката не ни напуска. Обичта и
признателността за всичко, което
си направил през живота си за нас
и хората, се увеличава.*

*Поклон пред твоя достоен живот
и светлата ти памет!*

От семейството

Кина в София

Cinema City

адрес: МОЛ София, бул. "Ал. Стамболийски" 101

Cineplex

адрес: бул. "Арсеналски"

Mtel IMAX

адрес: МОЛ София, бул. "Ал. Стамболийски" 101

Арена Запад

адрес: бул. "Тодор Александров" 64

Арена Младост

адрес: кв. "Младост 4", Бизнес парк до "Технополис"

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 17.02.2011г. се навършва 1 година без

**г-р.,ст.н.с.І ст.
СТЕЛА
ДИМИТРОВА
ДУШКОВА**

(1925 - 2010)

*Нека всички, които я познаваха, обичаха
и уважаваха, си спомнят за нея.
Дълбок поклон пред светлата и памет!*

Съпруг, внучка, правнучка, зет

ГРУПА ХОРА С ОБЩ ПРОИЗХОД

ШВЕДСКИ ХОКЕИСТ

ГРАД В САЩ, ДЖОРДЖИЯ

НЕЩАСТИЯ

БЪЛГАРСКИ ФОЛКЛОРИСТ И ЕТНОГРАФ

СТАРА ЗЛАТНА АМЕРИКАНСКА МОНЕТА

ВИД ГОРИВО

СИЛЕН ГНЯВ

ТЪРЖЕСТВЕНО СТИХОТВОРЕНИЕ

БАЛКАНСКА СТОЛИЦА

КМЕТСТВО

НЕМСКИ ФУТБОЛЕН МЕНДЖЪР

ГРАД В СЛИВЕНСКА ОБЛАСТ

ВЕСТИК НА РУСКИТЕ ЕВРЕИ

ПРАЗНИК НА 17 ЯНУАРИ

ГОЛЕМЕЕЩ СЕ ЧОВЕК

ПРИВЪРЖЕНИЦИ НА РЕАЛИЗМА

ПАЛМОВО ДЪРВО

РИМСКА БОГИНЯ НА ЗНАНИЕТО

АМЕРИКАНСКА КИНО-АРТИСТКА-“ТЕД И ВЕНЕРА”

ЧОВЕШКИ ОРГАН

ЛИЦЕ, БОРАВЕЩО С ДОКУМЕНТИ

АНГЛИЙСКИ ПИСАТЕЛ-“ЛИПСВАЩОТО ЗВЕНО”

ВДЛЪБНАТИ НА ПРЕДМЕТИ

УРЕД В ЛЕКАТА АТЛЕТИКА

СИЛИКОВО-ГОРОДНИ СЪЕДИНЕНИЯ

НЕСЪГЛАСИЕ /МН.Ч./

ВИД ШЕВНА МАШИНА

ВЪРХОВЕН ЕГИПЕТСКИ БОГ

СРЪБСКИ ТЕЛЕВИЗОРИ

ПРЕГЛЕЖДАНИЯ

ТОРБА

РУСКИ ПЕДАГОГ И ОБЩ. ДЕЕЦ

ИНДОНЕЗИЙСКИ ОСТРОВ

НОТА

ПАРК В СТ. ЗАГОРА

МЕСТНОСТ КРАЙ ВЕЛИНГРАД

ЧЛЕНКА НА БРИГАДА

ПЕРИОДИ ОТ ВРЕМЕ

ТРАГЕДИЯ ОТ ЕВРИПИД

СИНТЕТИЧЕН КАУЧУК

ЕДНА ОТ ПОСОКИТЕ

КОЛБАС

ВИД СПОРТ

СОБ. ИМЕ НА БИВШ АМЕРИКАНСКИ ТЕНИСИСТ

ЛЕКАРИ ПО ДОМАШНИТЕ ЖИВОТИН

СТАРИ ИСПАНСКИ МОНЕТИ

ИЗКУСТВЕН МЕЖДУНАРОДЕН ЕЗИК

НАНИЗ

СОБ. ИМЕ НА ЛЕНДАРЕН АМЕРИКАНСКИ БОКСЬОР

РЕКА В ГЕРМАНИЯ

ЛОДКА НА Т. ХЕЙЕРДАЛ

ЖРИЦА В ДРЕВНА АТЛАНТИДА

ДЪРЖАВНА СИГУРНОСТ /СЪКР./

ХОЛАНДСКИ ФУТБОЛИСТ

ГЕОМЕТРИЧНА ФИГУРА

ГЕРОИНЯ В ЕДНОИМ. РУСКИ ФИЛМ

БИВШ ПОСЛАНИК НА ХОЛАНДИЯ У НАС

ПЛОДОВА ТЕЧНОСТ

АВСТРИЙСКИ ФУТБОЛЕН ТИМ

ЕХТЕЖ

ДРЕВНО-ЕВРЕЙСКИ ПРОРОК

НЕМСКИ СЧЕТОВОДНИ АВТОМАТИ

ГЕРОИНЯ В РОМАНА “РОБИН ХУД” ОТ Р.ГРИЙН

ПОЕМА ОТ АДЪО ВИН

МОНАРХ

ЧОВЕК С ОГРАНИЧЕНИ ИНТЕРЕСИ

ПЪКЪЛ

ИМЕНАТА НА БЪЛГАРСКИ ЦИРКОВ АРТИСТ ОТ МИНАЛОТО

КРЕПОСТНИ УКРЕПЛЕНИЯ

СТАРИ НЕМСКИ МОТОЦИКЛЕТИ

АМЕРИКАНСКА ПИСАТЕЛКА-“КРАСАВИЦАТА И ЗВЯРЪТ”

РЕЧНИК: “ЕАР”, Игл, Каара, Лавония, Ритопа, “ФАК”, Ърин.

КЛАСИЧЕСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	
13							14						
15							16						
17					18	19			20				
21					22			23		24			
		25						26					
27	28				29	30		31			32	33	34
35					36					37			
38					39	40				41	42	43	
44								45					
46								47					

ВОДОРАВНО: 1. Село край Севлиево. 7. Българска рокгрупа. 13. Българска комедийна актриса. 14. Потомци на бяла и цветна раса. 15. Привърженик на църковен ерес. 16. Град в САЩ, Ингуана. 17. Остатък от филтрация на руда. 18. Стара мярка за тегло /мн.ч./. 20. Героиня в едноименен роман от Л.Толстой. 21. Град в Белгия. 22. Холандски кинорежисьор. 24. Английски философ. 25. Бивш наш вестник. 26. Възглас на спортна агитка. 27. Река във Франция. 29. Специалист по оптика. 32.Метална жица. 35. Бивша английска тенисистка. 36. Роман от Д.Хейман. 37.Герой в едноименна опера от Дж.Росини.38.Един от континентите. 41. Ловец на дивеч в Сев.Америка. 44. Роман от Оноре дьо Балзак. 45. Благоприятни места в пустиня. 46. Малка повест. 47.Забележителен творец в изкуството.

ОТВЕСНО: 1.Хранителна течност /мн.ч./. 2. Италианска кино-артистка - „Чочарка“. 3. Български космонавт. 4.Героиня в едноименна пиеса от С.Моъм. 5. Героиня в естонския филм „Палави завои“. 6. Български ясновидец. 7. Мебел с чекмеджета. 8.Езеро в Чаг. 9. Герой в едноименна повест от А.Гаўдар. 10. Роман от Емил Королов. 11. Село в Самоковско. 12. Бивша финландска копиехвърлячка. 19. Древни индоевропейски племена. 22.Герой в българския филм „Крадецът на праскови“. 23.Плодова течност. 27. Кино в София. 28. Град в Русия. 30. Планина в България. 31. Една от посоките. 33. Секти. 34. Лирически поет. 39.Норвежки математик. 40. Река в Канада. 42. Руски военен диригент. 43. Персонаж от арабската поезия.

РЕЧНИК: Дот, “Онорин”, Роквил.

АНАГРАМА

ВОДОРАВНО: 1. Модел руски самолети. 2. Заедно растящи дървета.

Чрез разместване на 6-те букви от клетките ще получите:

1. Река във Франция. 2. Древноримска метателна машина. 3. Град в Италия. 4. Френски писател. 5. Героиня в операта “Гергана” от Г.Атанасов. 6. Предишно име на Анкара. 7. Град в САЩ, Илинойс.

СТОЯН СТОЯНОВ

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

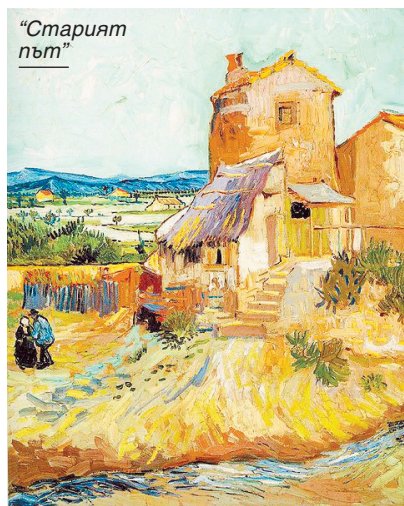
СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КОРИДОРИ - КВАРТА - РЕЛСИ - ТАНЕВ - АЛ - СИВЕК - НИВЕЛАЦИЯ - СЛИ - ПЕНА - ИКА - ЯКА - ВЛОГ - ОК - РОА - АЛАН - СТАН - ВЛЕКАЧ - КЛОН - АЛС - ЕЛЕК - УРОК - КНАП - ОВЕН - ПРАГ - КАСКА - АЛЕК - КУКА - КРАЕВЕД - БАБА - МИ - АТЛЕТ - МУРА - ШИЯ - АВОАР - БУРЕ - ФОН - АРК - РАЛИ - МАСАЖ - ЮЛИ - МОРЕ - ТЕКЕ - ВАЗА - МОСТ - АВ - РИБАРИ - ЛЯТО - ДНО - НАРИ - ПЕСО - АВАТ - ЕДИНАИСЕТ - АЛОИН - ИРАН - ЕРО - КАРТИ.

ОТВЕСНО: БОРИС КОЛЕВ - РАВАЛПИНДИ - РЕВЛА - ЕЛЕВАТОРИ - БАИР - ХИЛЕИ - АКЕН - ЕЛАК - ВАРНА - ДСК - ВЛАК - АВЕР - МАРИАН - БОИ - ПЛАЧ - ПЛЕТ - РОЗИ - НЕОН - УРЕД - БАРА - ПСЕ - МИТИНГ - КРАК - МУЛЕ - ЛЕЕР - АВА - СЛОГ - БУРИ - МЯСТО - АКНЕ - ОТОК - КАРЕ - ТОТО - ВЕЛИКАН - КУБА - МЕСО - АК - САВАК - КАКА - ФАКТ - АЛА - ЦАР - АНСА - ШОСЕ - ДВОР - СТАИ - ОБЛАК - МИНА - АНАИТ - АЛЯНА - СПАТИЯ-ЖИВОТНИ.

Живот

В РИТЪМА НА ЗАБАВЛЕНИЕТО

Анелия навън Преслава и Галена за „Фолк певица на годината“

www.duma.bg

Жълтото в картините на Ван Гог става кафяво

Цветовите в картините на Ван Гог се променят по-бързо, отколкото в други произведения на съвременници на художника, защото специалната жълта боя, която той е използвал, се разгражда от слънчевата светлина и става кафява. Учени установиха с европейския синхротрон във Франция сложната химическа реакция, която протича в творбите на великия постимпресионист под въздействието на ултравиолетовите лъчи. Те проникват само на няколко микрометра в боята на границата с лака, но това е достатъчно за реакцията, която променя първоначалния състав на цветовете.

Ван Гог е използвал нови за времето промишлени бои като жълто хром заради тяхната яркост. Потъмняването им, което варира в различните картини, е свързано с нивото на окисляване на хрома. Учените са установили, че причина за промяната е смесването на жълта и бяла боя.

Ван Гог е пионер в употребата на много ярки цветове, предназначени да предават настроения и чувства, вместо да представя реалистично образа. Видният нидерландски художник развива тази техника при пристигането си във Франция, където се сприятелява с творци, споделящи новите му идеи за използването на боите.

Любовни признания разтърсват „Ялта“

Гостите на гвете партита ще бъдат оплетени в музикална страст, шеговити нотки и завладяващ ритъм

Захарни изкушения и признания в любов, които ще разтърсят този уикенд „Ялта“, ще са достоен завършек на седмицата, белязана от романтика, червени сърчица и огромни количества шоколад. Актуалният клуб ще бъде превърнат в приказна фабрика за сладкиши утре, 18 февруари. Много хубава музика ще предложи Play in Sugar Factory с подкрепата на J&B. Началото на бонбоненото приключение

ние ще бъде дадено от Niko Valt, който ще плейне първия дийп хаус трак. По-късно Marsel Rohas ще продължи в същата линия преди голямото избухване. Час след полунощ зад музикалните миксери ще се появи главният „сладкар“ на захаросаното преживяване, а именно Gabriel. Той ще забърка многоетажна „торта“ от хаус, дийп и тек хаус, минимал и техно звук, гарнирана с невероятни вокали и сладострастна музика. Дрес кодът този път е: многоцветно и шарено.

А всеки, който доведе трима приятели, ще участва заедно с тях в томбола, за ваучер, предоставен от Coffee House.

Едновременно с това в Junior Suite гостите ще бъдат оплетени в музикална страст, шеговити нотки и завладяващ ритъм с Great2MeetU в шеметната компания на Dessy Messy & Vityaz.

Втората част от трилогията на Blame е в събота, 19 февруари. Този път партито ще протече под мотото True Love Never Dies. Загла-

вието е избрано не заради клишетата, определящи февруари като месец на любовта, а заради емоцията, властваща над събитията от сериата вече четвърта поредна година. Както традицията повелява, Blame ще поднесе нова енергийна вълна от музика, визия и перформанс начело с Liubo Ursiny. Организаторите от Elevate и този път са дали най-доброто от себе си, като са подготвили куп изненади и музикални изкушения.

Андреа Баника поздравява феновете си

Румънската генис кралица лично ще поздрави най-големите си фенове, победители от ефира на The Voice. Андреа Баника се среща днес, 17 февруари, с късметливите в магазин „Public“ (The Mall, „Цариградско шосе“) и ще им подари „Best Of“ - своя нов албум с автограф. Всички фенове на музиката ще имат шанс от 19 ч. да се докоснат до звездата, да се снимат с нея, както и да се съобият с диска на промоционална цена. Албумът е на българския пазар благодарение на „Анимато мюзик/CAT Music“. По-късно вечерта Андреа и нейните танцьори ще пеят в „Spacer“ (погледа на НДК), както ДУМА писа. Входът за клуба е свободен. Андреа Баника наскоро сподели, че е щастливо омъжена за гаджето си, с което са заедно още от тийн годините. Изпълнителката има прекрасна малка дъщеря и прекарва с нея всяка свободна минута от натовареното си с ангажименти всекидневие. Звездата спортува активно - по 3-4 пъти седмично. Когато е на сцена, залага на супер секси тоалети, с които се чувства свободна да танцува, докато в останалото време стилът ѝ е спортно-елегантен.

Памбос е лудо парти за 38-ия си рожден ден

С неуморни танци и шур 3-дневен купон отпразнува 38-ия си рожден ден чаровният кипърец. Памбос Агапиу избира Стара Загора за място на собственото си парти, което бе в рамките на Националния салса конгрес. Точно на рождения си ден кръшният хореограф свика на форума всички родни топ инструктори и танцьори с идеята да сплоти латино обществото у нас. Шоу спектакли, уърк шопове, демонстрации и много от любимата южно американска музика бяха част от конгреса, който се проведе преди броени дни в града на поетите. Към фиестата се присъединиха и гости от Италия, Гърция, Румъния и Франция.

Целувачите в Тайланг с 33-часов рекорд

Рекорд по продължително целуване бе регистриран в Тайланд, след като 7 двойки в курорта Патая се докосаха с устни без прекъсване в продължение на 33 часа, съобщиха Би Би Си. По данни на организаторите на мероприятиято, преминало като част от празника на свети Валентин, по този начин целувачите станаха участници и автори на ново световно постижение. Предишният рекорд от 32 часа и 14 сек. бе поставен от германска двойка през 2009 г. и бе вписан в Книгата на Гинес.

Тайната съставка на кока-кола пак излезе наяве

Рецептата на секретната съставка на кока-кола, изобретена през 1886 г. от фармацевта Джон Пембъртън и пазена досега в строга тайна, е разкрита. Това твърдят авторите на сайта Thisamericanlife.org, които дори публикуваха формулата на напитката. Съставките ѝ са изкочили наяве още през 1979 г., когато във в. „The Atlanta Journal-Constitution“ от 8 февруари е била публикувана снимка на човек, държащ в ръката си книга, където е поместено фотокопие на тайнствената рецепта. В нея са показани точните дози на всички съставки, както и на най-секретната - препарат Merchandise 7X, който придава характерния вкус на колата. Тайната за приготвянето му се пази в сейф в Атланта.

Секретната рецепта

- ✓ Извлек от листата на коката - 26.64 г
- ✓ Лимонена киселина - 84.9 г
- ✓ Кофеин - 28.3 г
- ✓ Захар - 30 (не е посочено в какви единици)
- ✓ Вода - 1.892 л
- ✓ Ванилия - 28.35 г
- ✓ Карамел - 42 г
- ✓ Вкусова добавка 7X (на 18.9 л сироп - 56.7 г)
- ✓ Спирт - 226.8 г
- ✓ Портокалово масло - 20 капки
- ✓ Лимоново масло - 30 капки
- ✓ Мускатово масло - 10 капки
- ✓ Кориандър - 5 капки
- ✓ Неролиево (флердоранжево) масло - 10 капки
- ✓ Канела - 10 капки

Навикът е страшно нещо - дори като разглеждат снимки на телефона или четат електронна книга, някои продължават да си плюнат пръста...

АНТОН СТАНКОВ, съдия БОЙКО МИТКОВ-БОЙО, художник, скулптор ИВАЙЛО ГЕРАСКОВ, актьор Проф. ИВАН ЧЕРНОЗЕМСКИ, онколог ИГЛИКА ТРИФОНОВА, режисьорка Чл.-кор. инж. ИЛИЯ БРУЧЕВ, геолог КИРИЛ ПИСАРСКИ, журналист и сценарист ЛИЛИ ИВАНОВА, народна представителка МАРИН ЯНЕВ, актьор Чл.-кор. ЧАВДАР РУМЕНИН, шеф на Института по управление при БАН

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

17

Св. великомъченик Теодор Тирон († ок.306). Св. преподобни Роман Търновски (XIV)

Когато Теодор Тирон бил млад войник в град Амасий, малоазийска област Понт, началникът на полка искал да го принуди към жертвоприношение. Но Теодор му заявил, че е християнин и няма да го стори. Дълго го убеждавали да се покори, но Тирон продължавал да изповядва Исуса Христа като Бог Всевишни. Управителят заповядал да мъчат Теодора с железни куки. Но сред жестоките страдания Тирон проявил непоколебимо търпение и само възкликвал: „Ще благославям Господа във всяко време, хвалата за Него е винаги в устата ми“ (Пс. 33:2).

Градът на влюбените се сдоба със символ

Красива статуетка като символ на избора на гласувалите за Град на влюбените бе връчен преди броени дни на кмета на Велико Търново д-р Румен Рашев. За старопрестолната столица на България гласуваха слушателите на радио Веселина, Витоша, Magic FM и The Voice и зрителите на телевизия The Voice.

„Като град с петхилядолетна история и столица на Второто българско царство Велико Търново доказва, че историческото наследство и самобитната атмосфера носят неподправена романтика“, сподели мнението си за избора Живко Калатов, изп. директор на SBS България.

Градът на Янтра успя да изпревари по-големите Пловдив, Варна, Бургас, както и Несебър, които оформят романтичното Топ 5 на класацията.

Шахмат

Грузинка и индийка в битка в Доха

Двете се борят за мач за световната титла с Хоу Ифан, Стефанова без шанс

Заклучителният етап на женската Гран при надпревара на ФИДЕ стартира във вторник в Доха, Катар. Турнирът ще излъчи новата претендентка за званието световна шампионка. Шестото и последно състезание от серията има за цел да определи шахматистката, която ще предизвика световната шампионка Хоу Ифан в мач за титлата. Към днешна дата китайката води в генералното класиране на Гран при с актив от 410 т., но няма да играе в Доха. Тя е участвала във всичките 4 турнира, на които има право всяка състезателка според регламента на надпреварата.

В катарската столица две шахматисти ще спорят за правото да се изправят в мач срещу световната шампионка - грузинката Нана Дзагнидзе и индийката Хъмпи Конеру. Преди старта на турнира в Доха по-добри са шансовете на Дзагнидзе, която има 390 т. и дори второто място ще ѝ е достатъчно за победа в генералното класиране. Основ-

Стефанова започва всяка партия с неизменния си "допинг" - бутилка безалкохолно

ната ѝ конкурентка Конеру е доста назад с 323 т. За да се бори за световната титла, тя трябва задължително да спечели надпреварата в Доха, като се надява грузинката да остане извън тройката. Според регламента, ако положението в лидерската група не се промени, Хоу Ифан ще играе мач с втората в

Съперничките ѝ в Доха са:

Хъмпи Конеру (Инг, ЕЛО 2607), Пиа Крамлинг (ШВ, 2516), Нана Дзагнидзе (Груз, 2550), Мари Себа (Фр, 2489), Майя Чибурданидзе (Груз, 2502), Зу Чен (Кат, 2495), Ху Юхуа (Кит, 2484), Елина Даниелян (Арм, 2454), Батку-яз Мунгунтуул (Монг, 2410), Марта Фиеро (Екв, 2353) и Лилит Мкртчян (Арм, 2475).

генералното класиране. В шестия етап на надпреварата ще участват 12 шахматисти, сред които е и нашата Антонета Стефанова. Най-доброто ѝ класиране от досегашните ѝ участия в Гран при е второто място в V турнир, който се проведе през август 2010 г. в Монголия. Преди това тя завърши четвърта в Йермук, Армения, не игра в Налчик, Русия, и Няндин, Китай, а в първия турнир в Истанбул през 2009 г. остана 11-а. Въпреки че няма шанс да се включи в претендентската битка, тя ще се бори за премията от 6500 евро, която се дава на победителката във всеки етап.

Сеансът на гротмайстор Топалов предизвика голям интерес сред местната шахматна общественост и бе широко отразен от медиите

Президентът на Европейския шахматен съюз (ЕШС) Силвио Данаилов преодоля първото си предизвикателство като лидер на организацията, след като успя за отрицател-

но време да намери нов домакин за женското индивидуално първенство на Стария континент. Ще припомним, че в навечерието на новогодишните празници президентът на Турската шахматна федерация Али Нихат Язъчи обя-

Данаилов показва твърда ръка в ЕШС

ви, че страната му се отказва от спечеленото месеци по-рано домакинство заради проблеми в комуникацията с ЕШС. Той постави условие да получи извинение от генералния секретар на ЕШС Сава Стойчевич за "снизходителния и пренебрежителен тон", който тя имала по време на разговорите им, и въпреки че получи такова, продължи да залива шахматните медии с писма, изразяващи неудовлетвореността му от новото ръководство на евроцентралата. Междувременно турският шахматен администратор обяви, че все пак може да организира шампионата, но, изнервен от непрекъснатите номера на турчина, Данаилов реши кардинално въпроса, като потърси нов домакин. Българският мениджър се справи бързо със задачата и във

вторник обяви, че европейското първенство ще се състои в Тбилиси през май. Във връзка с това той бе на двудневна работна визита в грузинската столица, където се срещна с кмета на града Гиги Угулава. Управникът запозна Данаилов с процеса на подготовка, с игралните зали и с инфраструктурата. Домакините очакват в шампионата да се включат близо 200 участници от 44 страни.

Ден преди да пристигне в Грузия, Данаилов посети Кипър като част от миниевропейското си турне. Той бе там по покана на президента на местната шахматна федерация Христофорос Торнаритис, с който обсъди състоянието и развитието на шаха в страната. Заедно с Данаилов в Кипър бе и Веселин Топалов, който изнесе сеанс на местни шахматисти.

Гири изнесе сеанс на членовете на холандския парламент

АЛЕКСАНДЪР ДЕЛЧЕВ СЕ КЛАСИРА ЧЕТВЪРТИ НА СИЛНИЯ МЕЖДУНАРОДЕН ТУРНИР В БОЛОНЯ, в който участваха 102 шахматисти. Първите три места с по 7 точки от 9 партии разделиха руснакът Алексей Дреев, обявен за победител заради най-добрия си допълнителен показател, Алберто Давид от Люксембург и Роланд Салвадор (Филипини). На половин точка зад тях финишира група от петима състезатели, от които допълнителният показател отреди четвъртото място на Делчев. Последният ден на турнира съвпадна с началото на традиционния местен фестивал и гротмайсторите получиха наградите си на основната сцена на фестивала в центъра на града.

ГАРИ КАСПАРОВ СПЕЧЕЛИ ГРУЗИНСКИЯ АНАЛОГ НА "СТАНИ БОГАТ" и стана първият за цялото време на съществуване на предаването участник, отговорил на всичките 15 въпроса. По този начин бившият световен шампион взе 20 000 лари (11 000 долара), които ще дари за благотворителност. Част от сумата ще отиде за лечението на две деца, на които им предстоят сърдечни операции. Информационните агенции не пропускат да отбележат, че за верния отговор на последния въпрос е спомогнала съпругата на Каспаров.

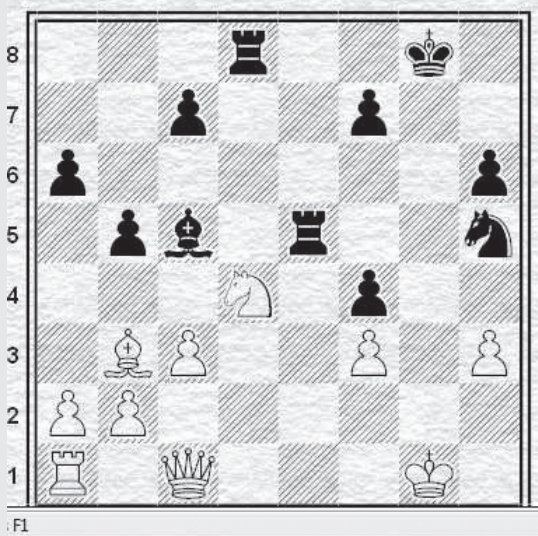

Четири гни и пет часови зони след разочароващото си представяне във Вайк ан Зее Алексей Широв изнесе традиционния си сеанс срещу 33-ма съперници в Отава. За разлика от традиционните сеанси, когато сеансът играе с белите фигури във всички партии, в канадската столица Широв игра, редувайки двата цвята. Въпреки сложната задача, испанският гротмайстор подобри миналогодишното си постижение (+25=9-2), като сега спечели 27 партии, 5 завърши наравно и допусна само едно поражение. По време на сеанса Широв реализира поредна впечатляваща комбинация в стила на своя учител Михаил Тал.

Задача

Ф. ДЪН - А. ШИРОВ

НА ХОД СА ЧЕРНИТЕ.

Една от причините за добрия резултат на Широв е "загрявката" с каране на кнъки преди сеанса

Отговор:

1.ETD4!! Матът за белите е неспасяем, но те губят победата на зрънците, като не се прегабват безгана. 2.cxd4 Oх4+ 26.Цg2 Те2+ 27.Цf1 Кg3х 0-1.

Спорт

Обмислят 6 г. затвор за уговорени мачове

Прокуратурата не проверява скандалния мач с Естония

Велиана ХРИСТОВА

В момента се изготвя проектозакон, според който всеки, хванат да участва в уговаряне на мачове, ще получи 6 години затвор. Това заяви пред журналисти в парламента председателят на Комисията по образованието, науката, младежта и спорта към 41-ото Народно събрание Огнян Стоичков. За целта ще бъдат гласувани промени в Наказателния кодекс, Закона за хазарта и Закона за спорта. С инкриминирането на деянието и обявяването му за тежко престъпление с висока степен на обществена опасност разследващите ще могат да използват СРС-та срещу заподозрените в манипулиране на резултатите от футболните мачове.

“Очаквам до седмица доклад от вицепрезидента на БФС Атанас Фурнаджиев относно мача България - Есто-

Огнян Стоичков

ния. Ако предоставената информация не ме удовлетворява, ще извикаме пред парламентарната комисия президента на БФС Борислав Михайлов да даде обяснение по случая. В момента работна група

В Софийска градска прокуратура няма образувана проверка във връзка с информацията за футболната среща България - Естония, съобщи пред Дарик радио градският прокурор Николай Кокинов. Според информация, разпространена от ФИФА, българската прокуратура съвместно с колегите си от Унгария и Естония проверява дали мачът не е бил уговорен.

“Прокуратурите на България, Естония, Латвия и Боливия ни съдействат, като разследват двата съмнителни мача. Събираме всичката налична информация за фирмата “Фути Медиа”, която е организираща срещите”, заяви човек от ФИФА за Агенция Франс Прес. Съмнения за “черно тото” има и за двубоя Боливия - Естония, играна също в Анталия преди мача на нашите и завършила 2:1 с 3 дузпи.

Разследването върви с пълна сила в Унгария. Страната е замесена в казуса, тъй като неин съдия ръководи мача на националите. Според местните медии полицията натиска рефера Колош Лендиел да признае, че срещата е била уредена. Междувременно мениджърската фирма “Фути Медиа”, която е уредила двете скандални контроли в Анталия, изтри от интернет телефоните си за контакти.

от парламентарната комисия за младежта и спорта разглежда и законопроект за контрол върху дейността на букмейкърите в България, включително и на залозите в интернет”, добави Стоичков.

Комисията обсъжда проект за закон, който да забранява на чуждите букмейкърски къщи, базирани в интернет, да предоставят услугите си на територията на България, обясни още Стоичков.

УЕФА почва разследване срещу Арис Солун

УЕФА започна разследване на феновете на Арис и тяхното поведение по време на мача от 1/16-финалите на Лига Европа срещу Манчестър Сити, завършил 0:0 в Солун. Мениджърът на Манчестър Сити Роберто Манчини се оплака, че няколко от неговите играчи са били осветявани с лазери в очите от фенове на домакините. Един Джеко и Александър Коларов са двама от играчите, които са били заслепени. Шон Райт-Филипс пък прикани феновете на Манчестър Сити също да използват лазери по време на мача реванш. Бомбеното нападение на гостите Карлос Тевес, Един Джеко, Марио Балотели и Давид Силва, което струва общо над \$150 млн., не успя да пробие вратаря на домакините Михалис Сифакис. Той изби с плонж удар с глава на босненеца Джеко и така Арис вече 40 години няма загуба като домакин в евротурнирите.

Майка Ричардс от Манчестър Сити е надскочил в спор за висока топка колумбиеца Хуан Карлос Тоха от гръцкия Арис по време на първия 1/16 финал в турнира Лига Европа, завършил 0:0 в Солун

„Лев Инс“ gage 15 000 лв. на еврошампионка по карате

Марин МИЛАШКИ

Застрахователната компания “Лев Инс” премира с 15 000 лв. европейската шампионка по карате за девойки Адриана Ганева (57 кг). На първенството в Нови Сад, Сърбия, 18-годишната племенчанка спечели първа титла за България от 14 години в дисциплината кумите, затова шефът на федерацията сенсей Алексей Петров я определи като историческа. На континенталния шампионат са участвали 392 девойки в 3 категории. Ганева е спечелила 5 схватки, за да триумфира със златото. Тя бе награждена с почетен знак на федерацията и получи поздравителен адрес от спортния министър Свилен Нейков.

“16 секунди преди края губех с 3:5 точки, погледнах знамето на България и не я оставих да диша. Направо я разбих. 2 сек. преди да изтече времето, спечелих 3 т., след като й пласирах “маваши” (удар с крак в главата) и така спечелих. Постижението е за цяла България, а не лично”, каза Ганева.

“Медалът доказва, че федерациите могат да се развиват и извън ръководителите си, когато са устроени както трябва и с добра системност. Титлата трябва да ни е основа да градим бъдещи шампиони. Известно време бях извън ръководството, всички знаят защо, но занаят ще помагам с каквото мога. В нашата федерация са каратисти 2000 души, а тренират общо 10 000”, каза Петров.

Президентът на БНФ по карате сенсей Алексей Петров награждава Адриана Ганева с почетен знак на федерацията за титлата ѝ от първенството в Нови Сад

ТРИМА ЛЕВСКАРИ НАРИТАНИ ОТ ЧЕХИТЕ

Гара Дембеле, Владимир Гаджев и Александър Александров-Кривия са с леки контузии след загубата на Левски с 1:2 от лидера в чешкото първенство Виктория Пилзен. Тримата пострадаха от острите влизания на съперниците в проверката в Агия Напа. Гара, който изпусна дузпа срещу чехите, има болки в глезена след удар от бившия играч на “сините” Давид Бистрон. Гаджев се оплаква от проблем в прасеца, а Александров също има травма от директен удар. Възпитаниците на Ясен Петров, които бяха титуляри срещу чехите, направиха възстановяване вчера, а останалите футболисти проведоха тренировка под непрестанния дъжд над кипърския курорт. Сините играят контрола с румънския Оцелул днес, а утре се завръщат в София. В събота те ще поднесат традиционните венци и цветя пред Паметника на патрона им Васил Левски, а следобед на “Герена” ще изиграят последната си проверка с Чавдар-Етрополе.

ЦВЕТИ ОТПАДА В ДУБАЙ

Цветана Пиронкова отпадна във II кръг на турнира по тенис в Дубай (\$2,05 млн.), след като допусна обрат срещу Светлана Кузнецова (Рус, №16) със 7:5, 2:6, 4:6. Пловдивчанката започна силно и поведе с 4:1, но позволи двукратната шампионка от турнири в Големия шлем (US open 2004 г. и “Ролан Гарос” 2009 г.) да я застигне набързо за 5:5. После българката спечели подаването си и отново пробива рускинята, за да затвори сета за 63 минути. Във 2-ата част бившата №2 в света спечели 5 поредни гейма, за да изравни резултата. В решаващия 3-и сет рускинята поведе с 2 ранни пробива с 3:0, Пиронкова изравни за 3:3, но в 7-ия гейм допусна нов пробив и до края не успя да го върне. Тя обаче заслужи 71 т. за световната ранглиста и \$10 575 от наградния фонд.

www.duma.bg

злегайте

ПО РИНГ

20.00 Рубин - Твенте

22.05 Севиля - Порто

ПО БТВ ЕКШЪН

20.00 Наполи - Вилареал

ПО БНТ 1

22.05 Лил - ПСВ

кратки

Делев и Маркинъос остават в ЦСКА

ЦСКА няма да продава основните си футболисти Спас Делев и Маркинъос. Вчерта “червените” се прибраха от подготвителния си лагер в Анталия, а старши треньорът Милен Радуканов е останал доволен от престоя в южната ни съседка. “Резултатите ни са добри, но не това е най-важното. Търсим физическа и игрова подготовка. До голяма степен изпълнихме това, което си бяхме заложили”, каза Радуканов.

Братя Пееви се събират в Амкар

Полузащитникът на Славия Даниел Пеев ще изкара пробен период в руския Акмар Перм, където играе неговият брат Георги. Треньорът на руснаците Рашид Рахимов е впечатлен от българина в мача между двата тима, който се изигра миналата седмица в Анталия. “Да, Даниел ще премине проби в Амкар между 19 и 21 февруари. За “черното тото” какво ново да кажа - съдиите трябва да бъдат бити по главите много по-често. Не за първи път споменавам това. Щом пловдивчаните са заминали нелегално, значи е заради “черното тото”. Иначе нямаше да кроят. Коце Костадинов е почтен човек и това се е вършело зад гърба му. Той трябва да остане начело на съдиите”, каза президентът на Славия Венцеслав Стефанов.

Почина проф. Райко Петров

На 80-годишна възраст почина доайенът на българската борба проф. РАЙКО ПЕТРОВ. Той бе почетен вицепрезидент на Международната федерация по борба (ФИЛА) и в продължение на 20 г. бе председател на родната федерация. Райко Петров е роден на 26 юли 1930 г. в село Сливовица, Великотърновска област. Той е старши треньор на националния отбор по свободна борба в периода 1953-1968 г. и под негово ръководство българските борци стават световна сила и печелят златни медали на олимпиади, световни и европейски първенства. Никола Станчев печели първата олимпийска титла за България (Мелбърн 1956), а Петко Сираков - първата световна титла (Истанбул 1957). Като наставник и спортен деятел е участвал на 12 поредни олимпиади. Проф. Петров има издадени над 300 научни публикации, като 62 от тях са книги. Много от трудовете му са издадени или преведени на френски, английски, испански, немски, руски, арабски, италиански, персийски, унгарски, полски, румънски, иврит и други езици. Той бе лауреат на Международната зала на слава по борба в Оклахома, САЩ. Работил е и в Изпълнителния комитет на световния съвет за наука и спорт към ЮНЕСКО.

6 ГОДИНИ
затвор за
уговорени
мачове?

Стр. 31

Раул с 2 еврорекорда

Испанецът вкара 71-ия си гол и изигра 139-и мач в клубните турнири на континента, Тотнъм съкруши Милан като гост

Легендарният испански футболист Раул Гонсалес оглави еднолично класацията за най-много отбелязани голове в европейските клубни турнири. 34-годишният нападател вкара 71-вия си гол и донесе равенство 1:1 за Шалке 04 при гостуването на Валенсия в първия 1/8-финал в Шампионската лига. Така той изпревари с 3 години по-възрастния италианец Филипо Индзаги, който има 70 попадения. Испанецът изигра 139-ия си мач в евро-турнирите и изравни рекорда на легендарния италиански защитник на Милан Паоло Малдини, който прекрати кариерата си. Раул има 132 мача с екипа на Реал М и 7 - за германския Шалке 04. Той напусна "Сантяго Бернабеу" през лятото, недоволен от статута си на резерва при треньора Жозе Мауриньо.

На "Местая" "прилепите" откриха чрез Роберто Солдадо (17), който засега е центриране отляво. Раул (64) обаче

ТОП 10 НА ГОЛМАЙСТОРИТЕ В ЕВРОТУРНИРИТЕ

1. Раул Гонсалес (Реал, Шалке 04) 71 гола
2. Филипо Индзаги (Парма, Ювентус, Милан) 70
3. Герд Мюлер (Байерн М) 66
4. Андрий Шевченко (Динамо К, Милан, Челси) 62
5. Рууд ван Нистелрой (ПСВ Айндховен, Манчестър Юнайтед, Реал, Хамбургер ШФ)
6. Тиери Анри (Монако, Ювентус, Арсенал, Барселона) 59
7. Хенрик Ларсон (Фейенорг, Селтик, Барселона, Манчестър Юнайтед)
8. Еузебио (Бенфика) 54
9. Алесандро Дел Пиеро (Ювентус) 52
10. Алфредо ди Стефано (Реал) 50

Снимки БГНЕС

Скиорите на Франция Теса Уорли, Сиприен Ришар, Алемон Мармотан и Тома Фанара се радват, след като спечелиха отборната световна титла в паралелния гигантски слалом в Гармиш-Партенкирхен. На финала те размениха по 2 победи с австрийците, но триумфираха по време 51,92 сек. срещу 52,10 сек. на шампионите от Оре 2007. За третото място Швеция съкруши с 4:0 скиорите на Италия и Аня Першон спечели 13-ия медал от световни първенства. Тя има 7 златни, 2 сребърни и 4 бронзови медала и се доближи на 2 отличия до водачката във вечната ранелиста Кристел Кранц (Германия)

отново огорчи Валенсия, както дълги години с екипа на "Кралския клуб". Той демонстрира класата, която винаги е притежавал, и свърши страхотна работа на терена. Не говоря само за гола, а за целия мач", оцени старши треньорът на германците Феликс Магат своя испански ас, който се разписа за 69-и път в Шампионската лига.

В друг 1/8-финал Тотнъм огорчи 7-кратния европървенец Милан, като го надигра с 1:0 на "Сан Сиро" в дебютното си участие в Шампионската лига. Сблъсъкът може да бъде запомнен единствено с грубостите и с гола на Питър Крауч (80), който вкара на празна врата след пробив на Аарън Ленън и прецизно центриране. Френският рефер Стефан Ланоа отмени в добавеното време заради нарушение изравнителен гол на Златан Ибрахимович, който простреля блестящия вратар на "шпорите" Еурелио Гомес. Преди това арбитърът спести червен картон на сънародника си от Милан Матео Фламини, който с 2 крака влезе срещу хърватина Вердан Чорлука. Страстите на терена се разгорещиха след последния съдийски сигнал, когато темпераментният халф на домакините Джонаро Гатузо налетя върху асистента на Хари Реднап - Джо Джордан. Той намери сили да се извини за постъпката си, но УЕФА незабавно започна разследване на инцидента.

елегайте

ПО БНТ 1

СКИ

11.00 и 14.30 СП,
Гигантски слалом
(жени)

ПО ЕВРОСПОРТ

ТЕНИС

10.00 и 19.00 Турнир за жени
в Дубай

кратки

Калоян Иванов на 1/4-финал за „Еврокърп“

Кахасол Севиля с българския национал Калоян Иванов, се класира за 1/4-финалите на втория по сила европейски клубен турнир по баскетбол "Еврокърп" след успех като гост на АЛБА Берлин с 95:81. Испанският тим още на почивката водеше с 62:37 т. Българинът завърши със 7 т. и 2 борби за малко над 17 мин. на паркета. Кахасол води в групата с 4 победи и без загуба, а в следващия кръг играе с опашкаря Панелиниос (Гър).

Оправдаха Контагор

Алберто Контагор получи решение да поднови състезания, след като Испанската колоездачна федерация отмени едногодишното му наказание за употреба на допинг. За него обаче делото още не е приключило, защото Международният съюз по колоездене и Световната антидопингова агенция имат правото да обжалват пред спортния Арбитражен съд в Лозана. "Изминаха няколко тежки месеца за мен. Обясних и на отбора си Санко Банк, и на властите, че не съм ги излъгал и не ми се е случвало да приемам умишлено забранени вещества", заяви Контагор, който се оправдава, че е консумирал заразено месо.

Ирен Машова е 14-а в Либерец

Ирен Машова записа най-добро представяне от българските представители във втория ден на Европейския младежки олимпийски зимен фестивал в Либерец, Чехия. Тя достигна до четвъртфиналите в сноубордкроса и остана 14-а в крайното класиране. В същата надпревара при юношите Алекс Иванов завърши 20-и. Ния Димитрова също направи прилично състезание в индивидуалния старт по биатлон на 10 км. Тя допусна 5 грешки при 4-те стрелби и преодоля трасето за

42:15,0, като остана на 5:31,4 мин. след шампионката Лаура Далмайер (Гер). Даниела Кадева завърши 30-а, Стефани Попова - 42-ра, а Бетина Благоева - 50-а.

В индивидуалната надпревара на 12,5 км при юношите Ради Пълевски финишира 52-ри със 7 грешки при стрелбата с време 49:50,0 мин., и остана на 11:01,2 мин. след шампиона Матиас Дорфер (Гер). Георги Терзийски остана 68-и, Денислав Шехтанов - 74-и, а Станислав Илиев - 79-и.

В ски-скока от малка шанца 15-годишният Деян Фунтаров завърши 23-и с 211,0 т. със скокове от 90,0 и 84,5 м. Шампион стана Ярмо Маата (Фин) с 294,5 т. (107,0 и 103,0 м).

В спринта от ски-бягането българите останаха далеч от лидерите. Най-добре се представи Антон Синапов, който измина трасето с дължина 1,15 км за 2:35.34 мин и остана 39-и. Веднага след него се класира Симеон Деянов, а Георги Радков остана 65-и. Победи Кристофер Линдвал (Фин).

Въпрос: През коя година Тото Котуньо печели конкурса "Еurovision"?

а. 1980 г. б. 1990 г. в. 1992 г.

Toto Cotugno

10 АПРИЛ ЗАЛА 1 НДК

БИЛЕТИ: НДК WWW.EVENTIM.BG WWW.BGBILETI.COM

СПЕЧЕЛЕН БИЛЕТ ЗА КОНЦЕРТА
с SMS на номер 1916

Напишете DUMA и изпратете съобщението.

2 лв. без ДДС

ЛУКОЙЛ НА 1/4-ФИНАЛ В „ЕВРОЧАЛЪНДЖ“

ЛУКОЙЛ Академик се класира за 1/4-финал в турнира "Еврочалъндж", след като съкруши израелския Макаби Хайфа с 87:69 (24:27, 29:10, 14:21, 20:11). Два кръга преди края шампионите на България си гарантираха поне 2-ро място в група L, но трудно ще завършат като победители след домакинската загуба от лидера Спартак Санкт Петербург (Рус), който е без поражение досега. Руснаците победиха и изрелския Барак Нетаня като гости с 80:70. ЛУКОЙЛ е втори само с поражението от Спартак. За да спечелят групата, момчетата на Йовица Арсич трябва да победят с 9 т. лидерите в Санкт Петербург 8 следващия V кръг на 22 февруари, а после и Барак Нетаня в София. Дори и при 2 загуби обаче ЛУКОЙЛ ще продължи на 1/4-финалите, където съперник ще му бъде Пинар Кършияка (Тур) или Ново Место (Слвн).

Американецът Девин Грийн беше най-резултатен срещу Макаби с 21 т., 5 борби и 4 асистенции. Сънародникът му Доминик Джеймс завърши с 15 т., а хърватинът Бруно Шунгов с 14. За Макаби също американец беше най-резултатен - Марко Килингсуърт записа 20 т.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Американецът Доминик Джеймс забива в коша на Макаби Хайфа. Той постигна общо 17 т. за победата на ЛУКОЙЛ Академик с 87:69